

శ్రీరస్తు.

శ్రీమత్పరశురామపాతులలింగమూర్తి

గురుమూర్తియను.

126

మహాకవీంద్ర ప్రణీతంబైన.

— 0 —

నీతారామాంజనేయసంవాదమను.

నీయోగశాస్త్రము

బాలురకు.

నత్యంతోపయుక్తగురునటుల లేఖక ప్రమాదజనితదోష

రాహిత్యంబులు లేకుండునటుల

బరీష్కరింపబడి.

చిత్రాద్రిపేటలోనున్న

ప్రభాకరముద్రాక్షరశాలయందు.

ముద్రింపబడియె.

౧౮౬౮ సం॥ జూన్ నెల ౧౮ తేది.

శ్రీధారామాత్రాజ్యేనోదయశమ్భాతమ్.

శ్రీరస్తు-

సీతారామాంబ నేయసంవాదము-

—ప్రజ్ఞాపి—

ప్రభమాశ్వాసము.

శ్రీమద్వివేకచూడామ్రములు సంగ్రహించుచు భక్తిచేదీమగుతుండగు నాంబ
జనేయుననన్దేహేంద్రియాతీతచిత్తామృతానందమండవినేన నికృతభోధిం
చుశ్రీజానకీరామ బ్రహ్మయనంతరంగముననారాధింతు న శ్రాంతముక్తి || సీ || త
నరజోగుణముచేదనరంగనేదేవిగల్పించు నఖిలలోకములనెల్లఁ దనసత్వగు
ణముచేమెనరంగనేకొమ్మపోషించునీనర్వభూతములను దనతమోగుణముచే
దగనేవధూమణిజగముల నెల్లసంక్షయముఁజేయుఁదాశుస్థతప్రధానయై
యేరామవామాంబముననజస్రమువసించునట్టిభువనైకమాతవయానమేతాస
క్తుణవ్రాత నిర్మలస్వాంతపూతభక్తజనమానసోద్ధానపారిజాత|| సీతకరుణిం
చిమమ్మగతించుగాత|| సీ || తతశుస్థతప్రధానవిగ్రహులనిములరపస్సత్వత
మోగుణకులస్వసుధ రశ్మింగారవైరాగ్యవేషులఁజేర్చి న్నిత్యవిలయింప
లఁగవలకాంచననీరధరచంద్రవల్లలశుభకమండలువ క్రమాలభరులఁగునసత్వ
వైకృతతైలాసవాసుల వరహంసభగ వృషవాహనులను వక్ష్యతైశ్వర్యయు
తులభాషావర్ణాప్రసన్నమంగళదేవతాసర్వమంగళాధిపతుల సాక్షాత్పర
మాత్తమయులఁబ్రహ్మవిష్ణుమహేశులఁబ్రస్తుతితు|| శా || బ్రహ్మాండంబుసృజి
ప బెంపసమయింపంజాలు సామాధ్యముల్ | బ్రహ్మ వేద్రనగేంద్రచా
పులకుసంపాదించువానికిఁ బ్రహ్మతైక్యవివేకమిచ్చుచును వీవనేననెడు
పాతమందు నెనినీవనియొకపాతముగలదు సంభావించుచుంట్లొదనా బ్రా
హ్మీమంగళ దేవతాగిరిజలంబ్రాధింతున శ్రాంతముక్తి || క || వరఁజేర్చి ద్దతిహా
తువుఁడవముఁడు పురుషాక్షపకృతిబ్రహ్మముపరమేశ్వరుఁడంచుడజ్ఞులెవ్వ
నిబలికించుదు రగ్గణాధిపతిసర్పింతు || ను || తనరంగాయముచేత రామశర
ణద్వంద్వైకదాన్యంబుహె | చ్చినభక్తిందగువాఁడు చేననిశము న్నీరామ
నామప్రగీతగానము జిత్రముచేత రామపరతత్వధ్యానముఁజేయు శ్రీహ
నుమంతుంన్న ముపాశయింతు మదభిష్టాధికంబు సిద్ధింపంగ || క || ఆరయమ
దాంబంబును—

ఓననారాయణగురువులను మనంబునగొలుతుకా||సీ|| ఘనపాపములు మాప
దను తాపమును బాపదనరూపమును జూపదనరువానిఁ | దనకాయమును
ద్రోయఁబెనుమాయ నెగి మాయముగజేయ గుఱితాయఁదగినవాని మును
కారణశ్రేయమునుజీరన వికారవరకారణముఁజేరఁ బరగువానిఁ | దనయందు
జగమందుఁ దాఁబొందుగానెందు కెలు ప్రేందిసిందుగాఁదెలియువాని | నిగ
మనిగదితసుగుణములగణితముగఁ | మిగులనిగుడఁగసగుణుడైయగుణుడగుచు
బగలులేయన కొకతీరి నెగడువాని|| శ్రీమహాదేవ గురునిభజింతు నెపుడు||శా||
లోకాలోకపరీత భూచరమహాలోకూపకారంబుగా శ్రీకల్యాణ కరోడుకా
వ్యవయముల్నిధ్ధంబుగావించును | శ్లోకుల్పణ్యమతు ల్జగద్గురుగురులై శోభి
ల్లుచున్నట్టివా|| శ్రీకవ్యాసమయూర బాణకవికాలీదాసులంగొల్పెదగ||గీ||మ
హితగురులఘు వణాధమణములునియమ | ములుగలితకత్తకమణా క్రియ
లును దెలిసి| హనురూపావ్యయవిలక్షణంబులాత్త | నెఱిగినకవీశ్వరుండె కవీ
శ్వరుండఁ |

అట్లుగావున్నట్టి నన్నయభట్టువాంధ్రకవి నాథునిదిక్కునసోమయాజినిం
బున్నగసోమనత్క వినిభాస్కరబ మైరపోతరాజులొమున్నుపసి ధ్ధిగాంచు
కవిమఖ్యులనండఱ నెమ్మనంబులో నెన్నినమస్కరించెదన భీష్మఫలాప్తిదన
చుకనట్లుగాక || క || శుద్ధపదయుక్తిద్రోటిఁగియి | బద్ధమునునిబద్ధిగానిబద్ధిమెగి
మహాబద్ధముగాఁగనుకుకవుల| నౌగత్యముమానుకొటకు నభినందింతుకా||మ||
గరిమన్న్వర్ణమనేకభూవణములైకన్నట్టువందంబునం | బదమాత్తుండ ఫిల
ప్రపంచమయుండె భాసిల్లునట్లొలచేసురసిద్ధోరగ యతుక్కిన్నరనరసోమాదిశ
శ్వచ్చరాచరరూపోజ్జ్వల సర్వభూతములకున్న శ్రీతోమొక్కెదగ | వ
అనియిట్టదేవతాప్రాధానంబును సద్గురుకీర్తనంబును సంస్కృతాంధ్రస
త్కవిస్తోత్రంబును గావించి యేను ముముక్షు జన హితంబును సంసారసాగ
రోతారకంబును దారక సాంఖ్య వన సాత్త్వ కంబును జీవబ్రహ్మయిక్య
సాక్షాత్కార సాధారణ కారణంబును నమన తా జ యోగంబంతయు
నొక్కప్రబంధంబుగా రచియింపనిశ్చయించి పరమైకాంతంబున శ్రీగురుమం
త్రదేవతాతత్త్వాత్మానుసంధానంబు సేయుచున్ననమయంబున||

[ప్రబంధహేతువు-

||సీ|| కమనీయవరదివ్య కాంచనచేలంబు గామాయవ స్తంబుగాధరించి|చా
వబాణంబులుచ్చంత్ర-మండలుదండముల్ గాఁగహస్తములజూని | రమణీ

యరత్నహారంబులు ద్రాక్షమాలికగాగళంబున లీలదాల్చి సీతావధూతీసీ
 శ్రీరాజయోగాహ్వా యాభ్యాత్మవిద్యగానవధించి। ప్రేమమీటంగ శ్రీరా
 మరామరామ । యనుచుడనపేరునుడువుచునద్భుతముగ శ్రీమహావేవగురుం
 డయినరామవిభుండు । గీతలతోడుత నెదురసాక్షాత్కరించె । వ । ఇట్లు
 శిష్య వాత్సల్యంబున సాక్షాత్కరించి మదీయ దీ ఘోష దండనమస్కా
 రంబులు చతుర్విధ పురుషార్థ ప్రద చతురక్షర సమన్విత నారాయణ
 నామ స్మరణ పూర్వకంబుగా నంగీకరించి కలకలనవుచు శరీర త్రయ
 విలక్షణావస్థాత్రయ సాక్షిపంచకోశ వ్యతిక్ర సచ్చిదానంద స్వరూప ప్రత్య
 గాత్తుండవైన నీవసత్యజ్ఞానానంద స్వరూపపరమాత్తుండనైన నేను సత్య
 జ్ఞానానంద స్వరూపపరమాత్తుండనైన నేననన్వితానందస్వరూప ప్రత్య
 గాత్తుండవైన నీవనిస్వోపశంస త్సారభూతార్థాభివైన పరమతత్త్వరహస్యా
 ధరాంబుపదేశించి యాయభేదపజ్ఞానధృష్టిచేత నిరంతరంబునన్నవలోకించు
 చుజీవన్ముక్తిసుఖంబుబుభవింపుము। ప్రార్థనతో గావసాన సమయంబున ఘటా
 కాశంబును మహాకాశంబునంగలసనవిధంబున నాయంమవిదేవా క్షవల్యం
 బు నొందెను సందేహంబులేదని యాజ్ఞాపించియున్నదీవులవ్వోండవురాణం
 బునందధ్యాత్మరామాయణంబు మామహేశ్వర సంవాదరూపంబై యొప్పు
 నందు శ్రీరామహృదయంబును నితిహాసంబు సీతారామాంజనేయ సంవాదం
 బనందీవ రిల్లునదసూక్తేప రూపంబుగావున నన్యధాంబుని స్మరించి యొ
 క్కప్రబంధంబుగానదియింది నాపేర నంతింబు సెయుము సర్వపాపవిని
 ముక్తుండ నైకృతార్థుండవయ్యెదవనిఁ యానతిచ్చి తోహేతుండయ్యెనటమే
 లానపరమానంద భరితాంతఃకరుణుండనై॥ శా । శివేశ్వేశ్వర పార్వతీ ప్రి
 యదముగ శ్రీజానకీగామనా । క్యావిద్యుతముమారుతాత్మజనుబోధ్యంబైత
 గగ శ్రీమహాదేవాచార్య వరాంతింబుగను ధాత్రిక రాజయోగంబు సు
 భావింప న్నచియింపఁగల్గెనక వాభాగ్యంబుసామాన్యమే॥ క॥ వ్యము భవ్యంబు
 గుమతావ్యమునంతతముమోక్షకాములచే శ్రీ । తవ్యమువక్రవ్యము ము
 తవ్యముభావ్యమును గీతితవ్యముగాదే । వ॥ అనిచిచాచింది సంతోషభరిత
 చిత్తుండ నైమదీ యాచార్యపరంపరావతారంబు నభివణిం చెద॥

—*గురుపరంపరాభివణినము,*—

శా । సత్రామాత్రుండు నిర్విశేషుడు । తనూసర్వేంద్రియప్రాణహృ
 చ్చిత్రపాంక్యతిథి ప్రకాశకుండు సచ్చిత్తోషకాయుండుని । ద్వితాపాంధ

దాయాతీత విశ్వేశుడై శ్రీకృణేరుగురుండు మోక్షవరలక్ష్మికాంతుడై
 రంజితే ||శా|| ఆకృణేరుగురు తముగొలిపినివ్యాధ్యాత్తయోగంబు
 దాశ్రీకల్యాణగుణప్రసిద్ధుడగుచు శ్రీమృణమహాదేవలో కైకాచార్య
 భుశంధ్రహిం చేసతి సౌఖ్యంబొప్పసాందీపునికాశ్రీకృష్ణుండుభజించి విద్య
 లానరంజేకొన్నచందంబునకాశ్రీ అఖిలభూతంబుల నాడించుమాయనుసాం
 పుగా నెవ్వఁడాడింపుచుండు | రుద్రజనంబులకెల్ల గురువులై తగుహరిహరుల
 కెవ్వఁడుగురువగుచుండు | వివిధలోకంబుల వెలుగించు వెలుంగుల మించి
 యెవ్వడు వెలుగించుచుండు | ప్రభువులకెల్ల సత్ప్రభువైన బ్రహ్మకుంబ్రభుడౌ
 చు నెవ్వడు పరగుచుండు | సగుణగుణరూపుడై నెగడుచుండు | నమ్మహాదే
 వగురువనభివృత్తింప | సకలనిగూఁగమాంత శాస్త్రంబులోపివనఁగ మము
 బొట్లుకు నుతింపనవియును నె||గీ|| అమ్మహాదేవగురు చరణారవింద | పరప
 రాగాంశ భజనతత్పురుండబరగు | రామసంతుల కులజాతరామమంత్రి | మా
 కీతిక్తుంబిక ప్రియాత్మజుండనేను | * * * * ||శ్రీరామనామమంత్రా

➤➤*పవ్యంతములు,*◀◀

కారునకునసంగనిశ్చికారునకుమహా | కారునకు నిజతాహం | కారునకజ్ఞాన
 భూమికాచూరనకు ||క|| ధీరునకుభక్తిజనమగదారునకు నిగంతరాత్మ్యదా
 రునకునిరా | ధారునకుసకలజగదా | ధారునకు ననాద్యఖండితశరీరునకు *
 క || వ్యాపకునకుఁ ద్రిశరీరా | లేపకునకు నిజతావలేపకునకుధీ | దీపకునకు
 సచ్చిత్సుఖ | రూపకునకసంత విశ్వరూపాత్మునకు * క || శ్రీమద్దత్తాత్రే
 యమ | హామని సృశునకు శ్రీమహాదేవ గురు | స్వామికిండతనర్వాంత్ర
 ర్యామికి విజ్ఞానభూమి కారామునకు * వ || సమర్పితంబుగా నాయెను
 పంబూనిన శ్రీసీతారామాంజనేయ సంవాదంబున వేదాంతగ్రంథంబునకుం
 గథాప్రారంభంబెట్టిదనిన | .... *
 * * * * * * * * * *

కైలాసవర్సతాభివణనము.

||క|| శ్రీసుఖద శుద్ధ సత్త్వానాసముశివపార్వతీనివాసముచుమహా | భాసమహా
 భాసముకై | లాసముధనరారుఁజిద్విలాసంబగుచు ||వ|| అదిమరియునా
 గిమద్యంత విహీనంబునుస్వజాతీయవిజాతీయస్సగతభేదశూన్యంబును ని
 త్యాపరోక్షస్సప్రకాశాపహసితానంతకొటిమూర్త్యచంద్రానలాలోకంబు
 ను వేదశాస్త్రపురాణైతిహాసాగమాగమ్యంబును బహు విధవణాధమృక
 మృగుగుణానురూప వికారశక్తివిరహితంబును బ్రహ్మోద్రాద్యమరాసురో

రగ గళేడగంధర్వ కిన్న రకింపుగుష సిద్ధ సాశ్వవిద్యా ధరచారణా పు రోయ
 తుగుహ్యక భూతభే చరదేవషిః బ్రహ్మషీ శ్వరయోగీ శ్వరమునీశ్వరయతీ
 శ్వరకవీశ్వ రాద్యులపాశ్రయంబునునిత్య నిగుణనిర్వి కల్ప నిర్వి కారనిరాకా
 ర నరంజననివిషయాతీంద్రియావాహననగోచరా ప్ర మేయశుభబుద్ధము
 క్రకేవలాఖండనిచ్చిదానంబు మయంబు నైనతురీయాతీతపరతత్వ కైలాసంబు
 ననవ్య క్రమహదాదినప్రావరణపరి వేష్టితంబునుజతుగ్ధలోకకవిరసుందరంబు
 నుసాగ్నభౌమాదిహిరణ్య గర్భాంతానన్దఖండ శైలభాసురంబునుభానుసోమ
 నక్షత్ర తారా గ్రహసావకసౌదామన్యాదివివిధ తేజోరత్న శకఃకరిలంబును
 బ్రవిమలవైరాగ్యోపరత్యే కాంతాత్యంతముముత్య తాధిత్య కాధ్యాత్మానంద
 జీవాభిషి కనిర్త లనశ్చల తాకలికాకలితఫలితసమ్మామకర్మోపాసనాయాగ
 యోవజపతపస్సత్యశౌచపయ్యాశిల వ్రతదావాదనానావిధానోకపాపాద్యా
 నవిరాజితంబును బుష్పి పేతనిగమాగమాంతకల్ప లతాఽలసితంబునుకుడ్చి
 ధనమాధి సౌధవి భాజితంబునుబరమాధ్యాత్మభిద్యానందజలాభిషి క్తనిమ
 లలితవృత్త్యంశశమద మోపకరితీత్యౌ శ్రద్ధాసమాధానామా నిత్వాదం
 భిత్వాదికల్యణకణమణిగణరంగవల్లిప్ర కాశితంబునుసరితశయకైవల్యభాం
 డాగార శోభితంబునుఫల కామనా భావన్వభావనియతకర్తాచరణచిత్రశు
 ధి సర్వకర్మపాత్యాగగురుభక్తి వేదాంత శ్రేవణమనన నిదిధ్యా ననజ్ఞానా
 దిసోపాననమన్వితవిజ్ఞానరాజమాగలలితంబును బంచాక్షరీమహాక్షుం త్ర
 మాణిక్యతోరణాలంకృతంబును బ్రణవనాదమంగళవాద్య రవవ్యూతంబును
 నగుతురీయమహాస్థాన మంటపాంతరంబునసర్వోపనిషత్సా రభూత బ్రహ్మ
 త్రైకత్వదశనరూపాంకార సింహాసనాసీనుండేశుద్ధసత్వ ప్ర దానమాయా
 మయదివ్యశోభనవిగ్రహుండునుసర్వజ్ఞత్వసర్వేశ్వరత్వసర్వాంతర్యా మి
 త్వసర్వత్రిజ్జత్వసర్వరక్షకత్వసర్వసంహారక త్వాద్యగణితసమగ్ర సుగుణ
 పగ్రహుండునుసత్యజ్ఞానానందస్వ రూపశుండునుసర్వవ్యాపకుండును దేవ
 దేవుండునునగు శ్రీమహాదేవుండుమూర్తిమంతంబులైచతుర్వింశతితత్త్వంబు
 లును సచ్చాజ్ఞానక్రియాదిశక్తులునుహృషీ కేశ్వరవాణీశ్వరసురేశ్వర నం
 ది కేశ్వరభృంగీశ్వరవిఘ్నేశ్వరకుమారాదిప్ర మథగణాధీశ్వరులును బ్రాహ్మి
 మాహేశ్వ త్యాదిసప్తమాతృకలునుస్వసాన్నిధ్యంబుననిజ కరుణాకటాక్ష వీక్ష
 ణంబునపేక్షించి కొలువస్వస్వరూపావలోకంబు సేయుచునాత్మ రాముడై
 యున్న సమయంబునఁ దదీయ వామాధా శరీరిణియుఁబరాపర ప్రకృతిస్వరూ

నియునిఫలజగదు పాదానకారణభూతయు నఖిలలో కైకమాతయుఁ ద్రి
 వనగేహనియు విశ్వమోహనియు భీముఖజ్ఞానవిజ్ఞానభావనయు విషయ
 గ్రక్తధరయు విచారమందస్తతయునిగ్మతానిర హంతాహస్రయి యోగ
 గోధస్తనియు సందేహమభ్యయు సంసారచక్రవాభియు రాగద్వేషజఘన
 యుఁ గామలోభోదుయుగళయు సంకల్పవికల్ప చరణయుఁ గాలానుతక
 యోనయు వేదాంతవిద్యావ్య సనవసనోపరతి కంచుకధారణియు రజ
 త్రత్వతమోగుణ గంధిని వీబంధకంచుకబంధవేణీబంధసురుదిరయు ఫలత్యా
 పూర్వక వణాశ్రమోదిత ధర్మానుష్ఠానేశ్వర ప్రణిధానాచార్యోపాస
 క్రిందయాత్మవినిగ్రహస్తతప్రజత్వాదిసాత్త్విక గుణభూషణాలంకారిణియు
 రిద్దవాసనావాసితయు నిత్యానపాయనియుదేవదేవియునునగు శ్రీమహాదే
 వియతి ప్రీతిపూర్వకంబుగాఁ జతుర్విధశుశ్రూషలుగావించుచు సేవించు
 పు బూజించుచు తావించుచు నమస్కరించుచు నారాధించును బ్రసన్నుం
 డయిమెచ్చి నీకు నెయ్యదియభీష్టంబిచ్చెదనకును మననసంతోషభరితది త్ర
 మియిమ్మ త్రకాశిని యునవ్వునవ్వుచునిట్లనియె || గీ || పూజవాధతనదుప
 నిగొల్పుటకంటె | వేరెపలులుగలవె చాచుచుతిరి | గాననీడుసేవగావిం
 కుమయు కాని యెండు మోర్కి లేదఖండమూతి || గీ || అయిననీకభిష్టమడు
 పమిచ్చెదమని | యానతిచ్చితిమహాత్మయిపుడు | గాననాకునెల్ల మానవు
 లకుమేలు || గలుగనొకటియడుగవలసెననఘ || క || నిఖిలకుషణంతయుకగ
 సుఖలాభీష్టప్రదంబనతావ్యయది | త్సుఖదముజగదధిపత్యభి | ముఖకరమగు
 సంత్రతాజముంగృహజెపుడా | ....

శివుఁడుపావతీదేవికిరామనామప్రభావంబుదెలుపుట.

|| గీ || ఆననవినినవ్వి గిరిజితిల్లనియె శంభుఁడడుగతాని రహస్యాధా మడిగి
 పుండ్రగనదిమదీయ నియేపమగుపదాధామైన నెటింగింతునీకు నెయ్యంబుతో
 || గీ || శ్రీమనోరామశ్రీరామతామరామ మనుచురమియింతు రామునియం
 ప | రామనామమువరానన సహస్ర నామతుల్యమిట్లుగావునదిని నీవవధరిం
 గు || క || ఆదిపరబ్రహ్మప్రతిపాదకమత్యంత పరమపావనమునుమీ యిదివ్య
 సంత్రరాజము మోక్షితధర్మాధామ మోక్షప్రదము || క || సత్యజ్ఞానా
 సుదాత్రత్యగభిన్నాత్మనందు బ్రహ్మవిబుధులీ నిత్యముగమింపుచుండఁగ | గా
 త్యావినిరామపదముగలిగెబరునకు || లే || గీ || రామపదవాచ్యుఁడాదివారా
 ములుండె యతనినినాకు భేదమింతయినగలుగ | దద్వయ బ్రహ్మమయులను

ట్లగుటవలన నింత వాయంద నేలావలించి వినుతింబిస్తామీతన్నంత్రాధిష్ఠాన
రామనామ మెంతపాపగణబెట్టిదియెటంగింపుండనిన నెక్కింతవిచారిం
దాజాలడనగఁగదత్త. పరమేతిహాసంబుగలదందు శ్రీరామతత్వంబిత్తు
లందును। నారీమణిమితరహస్యంబుగావున నెవ్వరికిగోచరంబుగాకుండు
రమహాఘంబులేజ్జెప్పదదినునుని శ్రీమహాదేవుండప్పావతీదేవికిట్లనియె*
ననశశితము* —* రామాయణకథాసూచక*—

బులవరత్ననారాయణుండారా రక్షణపరాయణుండు లోకోపకారాధా
పాపతా శ్రీరామచంద్రుడయి కీతివయి నవతరించి ప్రేమతోసేతనుబెండ్లి
పాల్చె । సాకేతపురమున సంగ్రభమించుచునుండి జగములరక్షింపజననవర
స । జనకునివాక్యంబునమకూడి యెలింపదమ్ముడు భాగ్యయుండానుగూ
డి । తాపసులవేషములుదాల్చి తాల్చిమీఱ । దండకారణ్యభూములందగఁగి
రించి । సకలరాక్షస గణములనుహరించి । యరిగిసీతానిమిత్రముయింత
మీఁద । మ॥ రణభూమిందగ రావణాసుకునిపుత్రభాతృబంధూరువా । రణ
గంధవశతాంగయుక్తముగశస్త్రశ్రేణిజేద్రుంబిల । క్షుణ్ణసుగ్రీవహనూమ
దానియుతుండయి కాంక్షింపసీతావధూ । మణిలోపచ్ఛినయోధ్యకార్యలు
నుంపంబున్నకాటాఘండయి । లే - గీ ॥ ఇట్లగుచుదెంచిరాముడుహితవరో
హి । తార్యబాంధవనవివభృత్య ప్రభృతులు । ననుజులునుగొనల్పక్షుడయి
జనకజాభి । యుక్తడయి యంతఃబట్టాభిషిక్తుడయ్యె ॥ సీ ॥ శృంగార మే
పారసీతాంగ వామణిమునుని జవామాంకమున వసంపఁ । దనపాదుకలుశి
రంబున మోచిముందరహను మగతుండతిథ క్షిణమనరింప । ధవళోతపత్రమా
తతథనుర్బాణముల్లాల్చిలక్షుణుంకుకయి దండనలర । నానిగుడలపింజామ
రంబులుపూనిభరతశత్రుఘ్నులుపరిధవంప । ననుప మోజ్యులరత్న సింహాసన
మున । నమరఁగూడుకొండికొటినూర్యప్రకాశుం । డయివసస్థానిమునినమూ
హములజేతఁ । జేలఁగిరాముండుపటాభిషిక్తుడయ్యె॥

వ * ఇట్లుపట్టాభిషిక్తుడయి శ్రీరామచంద్రుండుహితపురోహితామా
త్య సుహృద్విద్వద్భాగిన్యూణ దాసదాసీజనంబులకును నానాదేశాధీశ్వరు
లకును విభిషణునిగ్రీవజాంబవత్సు పేణనలనీలగజగవయిగవాత్మగంధమాద
నాడులకునువంది మాగధ పాతకలోకంబునకును దక్కినవారల కందఱకును
మోరథగతులు దీక్షంకరిన రథతురగవారణ గోభూహిరణ్యాగ్రహారత్న
వృ వస్త్రాభరణ గంధమాల్యాదులొసంగి సత్కరించి యంతట దనపుర

భాగవతియఁ బుణ్యః తియఁ నిటలతటఁ ఘటితాం జలియును గృత కా
 ర్యండును నిరాకాంక్షుండును నిత్యా నిత్యవస్తువివేకయుక్తుండును సక
 ల విధై హికాముష్మిక భోగవిరక్తుండును శమాదిపట్యసంపత్తియుతుండు
 ను ముముక్షుతా సమన్వీతుండును మహాబుద్ధిమంతుండును నై నహనుమం
 తుంగమంగొని కగుణారసంబు పొంగారజ నకజాంగవామణి నెమ్మొంగంబు
 జూచిమనకునిత్య భక్తుండును బరమ భాగవత శిఖామణియు నై నయితని కిమ
 ద్వివ్యతత్త్వస్వరూపం బుపదేశిం మనిన బంగారంబునకుఁ జూచునంబుగ
 లిగిన తెలుగున నుప్పొంగిమంపిస్త్రముభారవిందయ్యివిశ్వ మోహినియై
 ననీతామహాదేవి యాంజనేయునికభిముఖి నై యిట్లనియె|| ...

—*నీతాంజనేయసంవాదము*—

ను || సుమతీరాముండునిర్వికారమునదాశున్ధంబు బుద్ధంబుదిం । త్వను
 వాన్యంబతులం బతీంద్రియమునతామాత్రముఁ స్వప్రకా । శమునిద్వం
 ద్యమునిర్వికల్పమజముఁ సత్సంవిధానందహా । పమమూతఁబ జరంబు
 కేవలపర బ్రహ్మంబుపితృవఁగఁ ॥ క॥ అవికాకుండయ్యంగనకము । వివిధా
 భరణంబులఱునవిధమునంతఁడే । దివియ్యిభువియ్యిరవియ్యి । కవియై
 సర్వాక్షుండయి ప్రకాశించుడఁగఁ ॥ క॥ త్రిలూకాత్మికయైనిశము । జగము
 లు పుట్టింపబెంపసమయింపఁగాఁ । దగుమూలప్రకృతియనే । నగుదుఁజుమీ
 సత్యమౌగమహాగుణశాలీ ॥ క॥ అమలుండగునితనిసాన్ని । ధ్యమువలనసృజిం
 తుజగవంత్రితనైయి । ట్లమరబధులచేదత్సృ । ప్తముగల్పింపఁ బడునీయ
 సంగునియందుఁ ॥ ... ..

వ * అదియెట్లనిన నాకణింపుమయోధ్యానగరంబుననతినిర్మలాంబయి
 నరఘువంశంబునఁ జిత్తనిజన్తంబును విశ్వామిత్ర సహాయత్వంబును దన్త
 ఖితుణంబును నహల్యా శాపశమనంబును హరధనుర్భంగంబునుమత్స్యా
 నిగ్రహణినిబును బరశురామ పరాక్రమభంజనంబును బురప్రవేశంబునుదం
 డకారణ్య గమనంబునువిరాధవధనంబును శూపణాఖ భాకణావాసి కా
 శ్చేదనంబును ఖరదూషణ తిశిగః ప్రముక్తకాక్షసకండునంబును మాయామా
 రీచమరణంబును మయాసీతాపహరణంబును జటాయుక్బంధమోక్షలా
 భంబును శబరీపూజనంబును మగ్రివ సమాగమంబును చాలి వధంబును
 నీతాశ్వేషణంబును నముద్రసేతు బంధనంబును లంకానిరోధంబును భీమ
 సంగ్రామంబున శ్రాతృపుత్రపాత్రబాంధవ హితజనాది సహితంబుగా రా

వజ్రహస్తంబును విభీషణతాబ్య ప్రదానంబును బుక్షుకారోహణంబును
మత్సమేతంబుగా సాకేతపుర గమనంబును రాజ్యాభిషేకంబు మొదలుగా
గలకార్యంబులన్నియు వ్యాచేతనాడౌతంబులయ్యె నట్లగుచుండ నిర్వికారుం
డఖిలాస్త్రకుండలంబున యీరామునియందజ్ఞానులచేరొప్పింపబడుగానన||

ఉ|| రాముడునిర్వికారుడు నిరామయుండవ్యయుండడురుండునిష్కా-
ముడతీంద్రియుండజుడ కతకయభోక్తయనంగుడంతరా | రాముడునిర్వి-
కల్పుడు నిరంజనుడద్యయుడయిన యావరం | ధాముడుగానిచారుగుణ
ధాముడుగాడు సమీరనందనా || క || మాయాగుణానుగతుడయి | పా-
యక వానావిధ ప్రపంచం బితడే | నేయునంతోచు నేమియుం | జేయ-
డసంగుండకతకస్థమువత్సా|| ... *

వ|| అనినవినిహనుమంతుండు సీతాదేవిక్లిప్తయె-

గీ|| వామచంద్రుండుతారక బ్రహ్మమగుట | సత్యమగుగానియిన్నహా
సర్వమయిని | సులభముగఁగాంచు పరమ సుసూత్రమెద్ది | వాకెఱింగింప
మృలోకయికజనని|| ... *

వ|| అనినవినివ్రుచుసీతాదేవిహనుమంతునక్లిప్తయె-

గీ|| ప్రత్యగాత్మస్వరూపుడయి పరగుతనకు | రమణబరమాత్తుడయిన
శ్రీరామునకును | సమరసై క్యాను సంధాన సరణి యెద్ది | యదియయోగం-
బునదుపాయమాంజనేయ|| ... *

వ | ఆయోగంబభ్యాసయోగంబు - జ్ఞానయోగంబన ద్వివిధంబైయొ
ప్పు - సందభ్యాసయోగంబు ప్రాణానామంబనవిలసిల్లు - నదియుఁబ్రాకృ-
తంబును - వైకృతంబును - కేవలకుంభకంబు - ననంద్విధంబయ్యె - సందు
బ్రాకృతంబు మంత్రయోగంబు - వైకృతంబులయయోగంబు - కేవలకుం-
భకంబు హతయోగంబు - నీతివిధప్రాణాయామయోగులకు - యమని-
యమాసన ప్రాణాయామంబులు పూర్వాంగంబులు - ప్రత్యాహారభ్యా-
సధారణా సమాధులు త్రరాంగంబులగు - నందహింసా సత్యాస్తేయ బ్రహ్మ-
చర్యా పరిగ్రహంబులు యమంబులు - శౌచతపస్సంతోషస్వాధ్యాయేశ్వ-
ర ప్రణీధానంబులు నియమంబులు - వీరాసన - పద్మాసన - పద్మాసన -
యోగాసన - కూర్మాసన-భద్రాసన - సిద్ధాసన - సింహాసనాదికంబులగు-
చతురత్రరాశీత్యాసనంబుల - నీమూఁడింటినభ్యసించి - యంతరఃప్రాణ-
నిరోధంబు నేయందగు - నందుస్వభావనియతరేచక - పూరకకుంభకక్రమం

బులచేత - నేకవింశతి సహస్రపట్న తాథిక సంఖ్యాజపముః ప్రానుష్ఠానంబు
 మంత్రయోగంబు - ప్రతిదివ సాధ్యస్త్రేవతాది తివిధానిలక్షణయమనఘోర్య
 కంబుగా - బ్రాణవృత్తియందపానంబును - నపానవృత్తియందుఁ బ్రాణం
 బును - లయంబుగావిండుటయయోగంబు - మూలబంధోఽభ్యాసబంధ
 జాలంధగబంధసూర్యకంబుగా - రేవక పూరకంబుల నుడిగించిపాణాపా
 నంబుల రెంటిని రేయింబగలూక్కచందంబునఁ గుంభించుట హఠయోగంబిది -
 త్రివిధప్రాణాయామంబు - విషయంబుల వలన నిండ్రయంబులమరలిండుట
 ప్రత్యాహారంబు - సగుణనిగుణాత్మ కవస్తుదితనంబుధ్యానంబు - మూ
 లాధారాది దేశంబులఁజిత్తంబు నరీకట్టుట ధారణాయోగంబు - నిమగ్నని
 శ్చలవిత్తవృత్తినిగుణబహుత్వంబు సంపాదించుట సవికల్పనిష్ఠికల్పాత్మ
 కసమాధి యోగం - విష్ణుష్టాంగ యోగంబు పకాశించు - నవయ పోవక్వది
 తులకుయోగ్యంబిది - యణిమాద్య పైశ్చర్యములనొసంగుచు - నాత్మజ్ఞా
 నంబు ప్రకటంబుగాఁజేయు - మఱియుఁ బ్రవిమలచిత్తులకు - జీవబ్రహ్మైక్య
 జ్ఞానమాత్రంబునిచ్చు - నతిసులభం బయిన విజ్ఞానయోగంబు - రాజయో
 గంబనంబు - నీరెంటికిఁజ్రీరామచరణకమల భక్తికారణంబు - దాసివయ
 తాగ్యంబు మూలంబు - వినుము * శా || ప్రత్యక్షోవ గమంబుఁ బావనమున
 భ్యాసంబుగావింపఁగా | నత్యంతోరు సుఖంబుధర్మమతిగుహ్యంబు తమం
 బాద్యమ్ | నృత్యంబాగమసిద్ధమాదిము నిరాట్రుం నృత్యము నేద్యము | ని
 త్యానందమురాజ యోగముమహానిశ్వాణమాగంబుఁగ | గీ | రాజగుహ్య
 మైనరాజయోగంబును | శ్రద్ధధానులగుచుజనములెల్ల | సంక్రయింపలేక
 సంసారవనధిలో | మునుఁగుచుండుగురువిమూఢులగుచు | క || ఈరాజయో
 గమాగం | బీరేహజగంబులందు నెవ్వరెఱుంగరా | త్తాతామలనదపాం
 గా | పారకృపాయుక్తుల మనభక్తులుదక్క | గీ || రాజయోగంబుముక్తి
 కిరాజపథము | రాజగుహ్యంబు పరమంబు రాజవిద్య | యదియుమూఢువి
 ధంబులనలగుచుండు | సాంఖ్య తారకనకమనఁగ్గుములనంగ | గీ | తారకంబు
 మనస్కు తారకంబు | సాంఖ్యమాత్ర స్వరూపవిచారకంబు | ననుభవజ్ఞానమ
 మనస్కమట్లుగాన | నాద్యపిఱిగింతు మొదలనీవవధింపు || ఉ || తారక
 ముఁ భవాంబునిధి తారకమంబు జనంభవాదిబృం | దారకసన్నతంబు
 విదారకమందిత రాగరోషనం | హారకముం బ్రధాన హారక మాత్రసు
 భాను భూతివి | స్తారకమాగమాంతసువిచారకముతనరారుమారుతీ | క ||

తారకయోగముఁదెలియఁగ | నేరకవేదాంతవాక్యనికుఁబముచే | నూర
కవాదించుచుఁజేతు | వారికిమోక్షగుఱుగలదెవాయుకుమారా || ౧ || రాజ
యోగంబుపూనినరంతరంబు | పలుగానభ్యసంపఁగఁ బాలుమాలి | కొన్ని
వేదాంతయు క్తులుగూడఁజెట్టి | పఁక నేర్చిన బ్రహ్మనుభవముగలదె || ౨ ||
దారుణగాఢాంధకారంబడంగు నేవసుధపముగృతదీపవారతఁవలన | నాకొన్న
మనుజునియొకలిడిటునే ఘురపరసాన్నవఱానమువలన | నెఱిఁజేదవానిపే
దటికంబువోవు నేత్రవృక్షభావతఁనము వలన | రోగిపీడితునిబలో రోగంబు
దీటునేకలితొవధప్రసంగంబువలన | జండిపడిబుద్ధిలో వెలిసిండిమిగుల | దట్ట
మైనట్టి మజ్జానతమముదెచునె | త్కిత విదిత శ్రద్ధబోధంబువలన | ఫలిత
యోగానుభవవృష్టివలనఁగాక || ౩ || యోగాభ్యాసమువలనన | దాగతిది
త్రేంగ్రియములదర్శములఁడఁగఁ | తాగద్వేషాదులు చను | బాగుగనాత్మ
కుసుఖానుభవముంగలుఁగఁ || ..... *
* * * * *

—*తారక భావము,*—

వ|| అట్లుగావునఁదారకయోగాభ్యాసంబుముఁటునకవశ్యతఁవృం
బట్లుగుటదత్ప్రకారంబెఱింగించెదసావధానవిత్తుండనయివినుము || ౪ || వన
రుచునేమియుందిననివానికిమిక్కిలివెక్కుసంబుగాఁ | దినియొకఁడోయువాని
కినిదీక్షినినద్దగయెల్ల ప్రాప్తుఁడై | కొనఁబడియుండువానికినిగొంకక రేవగలొక్క
రీతిమేల్కొనిపసియించువానిని గోచరముల్పరయోగలక్ష్యముల్ || ౫ || యు
క్తాహారవిహారుడు | యుక్తస్వప్నావబోధుఁడు రుక్మములఁ | యుక్త
విచేష్టుండగుఁడు | యుక్తనకగుఁబరమరాజయోగముచుఁబై || ౬ || విత్తత
మయివిజనమయివిమలమయి సుఖమయిపొనంగువిక్తజేతమ్మనండు | సమ
భూమియందునిశ్చలముగా మిట్టుపల్లములు గాకుండఁజేలవముగాఁగ | వరు
సఁగుశాజినవస్త్రంబులనువు గాఁబడితియొప్పుగవానిపయఁదిరముగఁ | బూ
నిపత్తాసనాసీనుఁడయియామీఁదఁగా మమధ్యమముచుఁగళముశిరముఁ | జక్క
గానిక్కిదృక్కులుముక్కుచక్కి | జిక్కఁదక్కిందితక్కినదిక్కుఁగఁక | మిక్కి
లిదశేంద్రియంబుల సుక్కఁజేసి | ఫలితముగయోగముభ్యసంపఁగవలయు ||

మ || యత్తేదీదిత్రమరుద్దశేంద్రియతను న్యాపారుండయిమానియై | హాః
తామాది వికారుండయి గతభయిండయిబ్రహ్మచారివత | స్థితుండయిశాం
మనసుండయి స్వగురుమూర్తి ప్రోక్తలక్ష్యార్థానం | గతియొమద్వయిప
భ్యసంపఁదగు యోగంబుఁడోద్యోగుఁడై || ౭ || ఏకాయునునితాశియ

నేకా గమనస్కుండునుజితేంద్రియ డత్యం । త్రై కాంత హాశియైగుటిఁ । జే
 కొనివరయోగమభ్యసంపఃకవలయున్ ॥౩॥ మారుతియూనియమంబులు । తా
 రకసాంఖ్యామనస్కతత్పరలకుసా । ధారణ ములగుచు వెలయుం । దార
 కయోగులకతి ప్రధానములందున్ ॥ .... *

—*పంచముద్రలు *—

క ॥ వగునన్వేషరియనభూ । చరియనమధ్యమయనంగపణు ఖియనగా ।
 వరశాంభవియనంగలవీ । ధరలోపలముద్రలయిదుతారకమునకున్ ॥గీ॥ సద్గు
 గూపదేశసరణిచేసి నైదు । ముద్రలు పిశేషముగ నెరింగి । యభ్యసంపవ
 లయునటమీందరాగకంబొందుబ్రణవ నాదబిందుకళలవ ॥ అవియెట్లుంటేసి ॥
 గీ॥ కనులుమూసియెనఁ గడువిచ్చియైనభూ । మధ్యమమునఁజూపు పలఁదని
 కపి । యూర్ధ్వముఖముగాఁగనొనరఁజూఁ ననది । భేదరియనుముద్రకీశవ
 ద్యుక్ ॥ లోచనములుగకలింపక । నాచార్య కస్తనాసికాగ్రంబెపుడుగ్ ॥గో
 చరముగఁజూచిననది । భూచరియనుముద్రయగునుబోధశరణ్యా ॥ గీ॥ కనులు
 సగముమూసిఘననాసికామధ్య । నీమయందుఁజూపుచెదగనీక । నిలిపిమీద
 నున్ననిటలంబుఁగాంచి । మధ్యలక్ష్మ్యమగుఁగుహారతిలక ॥గీ॥ కణలొచన
 నాసాయుగంబుమూసి । మలఁదిభూమధ్యమమునఁజూపులును మనము ।
 నిలిపివర నాదబిందుచిత్కళలఁగనుట । పణుఖిముద్రయం ద్రుసజ్జనులువత్స ॥

క ॥ అరితర్లక్ష్యముబహిర । త్యంతవిశిష్టలయద్యప్తియసితవసనస్వాం
 తవికారముగలయది । వింతయగుచు నెప్పుశాంభవీముద్రయన్ ॥ మ ॥ అమ
 రేంద్రాచిత పూర్వవణిత నితాంతర్బహిమధ్యల । త్యములుద్యద్వ
 రమండలత్రయకళాసందశనాఖ్యాసయో । గ్యములీరేంతునునాదబిందు
 రుచిసాక్షాత్కారసద్భేదభూ । తములయియొప్పుసరంతరంబలఘుతకధ్యా
 నంబుగావించినన్ ॥గీ॥ నాదబిందుకళలనయమొప్పుఁజూచుచు । నింద్రియ
 ములమనమునిపుటఁజేసి । సత్కవీశ్వరుండు స్వప్రకాశాత్మఁ । త్సుఖముఁ
 గాంచుఁబరమసులభముగను ॥చ॥ లలితనినాదబిందు కళలగుటిచేసినమా
 నసేంద్రియం । బులు వెలిలోపలఁదిగఁబోవక వాసనచూచుచుండని । శ్చ
 లమగుదేహమయ్యెడవిచారముచేఁబరమాత్మతత్వమున్ । సులభముగా నె
 టుంగఁబడునుమిదిచక్కనిత్రోవయారయన్ ॥గీ॥ నాదబిందుకళలనాదరిం
 పనియోగి । యింద్రియములు మనమునిట్టునట్టు । పరువులిడఁగవానిబట్టకా
 లకకుండు । నిట్టివాఁడుపరము నెట్టుగాంచు ॥నీ॥ గాలగబులేనిచోజాలకా

గ్రణి చేతఁబారినజాలముల్పట్టువకునె । సరియూలేనిచోళకు నాంతకునిచే
తఁజొక్కంపుపతులు చిక్కువకునె । యోగంబులేనిచోనొగిమావట్టుచే
గజరాజములుసరికట్టువకునె । తగువలలేనిచోమ్మగఘోనోదిచేఘోగమ్మ
గంబులు కొట్టు పకునె రాజితానందతారకరాజయోగ । పావనన
మాధిలేనిచోబరమశుక్ల । తగ్గవేదాంతవాదతత్పరులచేత । నింద్రయ
మనంబులువినిగ్రహింపబకునె ॥ ౧౫ ॥ జనమంజనంబుఁగైకొని । ఘనమకుధ
నమును నెటుంగుకై వశినికం । జరతాకయోగముచే । కొనిపరతత్త్వము
నుదెలియకుటివకునంత ॥ ౧౬ ॥ పలలమునుజూపిడేగనుబట్టురీతి । నమృతస
మవాదవిందుకళాసభూతి । సుఖము నొందిందిమతీగిందిచొక్కఁజేసి యిం
ద్రయమనంబులను నిగ్రహింపవచ్చు ॥ ... .. *

—*నాదాసుభవము.*—

౧౫ వేదపట్టుగానవాదవిందుకళాసుభవముదెగిపె మొదలబండితులకు
దత్తకారమిల్లగ నెరిగించెదావిస్తరిందితెలియవినమువత్స ॥ ౧౬ ॥ సద్గుణప్రో
క్తముద్రచేత్రేవణయుగముమూసియాచింపఁబ్రణవంబుమ్రోయు మొదలబి
ణియనుమనంతటరుజిశివిణియటరుమిందిరెండవనూలుఘోషించుననఘ
శా ॥ కంటిన్నెన్నుదిగంటిసద్గుణనిగిక న్నేసిలోపున్వలా । తింటంబూజలొన
తునంబుగరమర్థి దేహిదామున్నుగా । ఘంటానాదము జేసె స్థాయన
గ నొంకాగంబుహృస్వధియ । ప్రియన్వేయించ దారవంబుగతయామిం
డక విజృంభించుచు ॥ సగ్ధర ॥ కానుక్రోధాద్యనద్రాక్ష సగం విజయా
కాంక్షిస్త్రైవత్యగాత్ర । మన్నారాయణుండఁడత విమలమహావి తశ్శంఖం
బునిండ । నేమంబారంగంబూరించినగతి మొఱయుంజితశ్శాదశకంబై ।
భూమానందప్రదంబై స్ఫుటనిగను శిరోభూషణంకారంమత ॥ ను ॥ నలువై
ప్పందఁబ్రహ్మదండి నొకవీణాదండముంజేసె । జ్వలజాతంబుల మెట్లుగాని
లిపిపంపప్రాణముల్ తంతులను । యలకంగాఁగొనిముక్తికామిసహస్రా
రంజనందుండినాచ్చలువాయుంచెననంగనొప్పు బణవస్సానంబుదానంతట ॥

తోటకవృత్తము * అమృతాంగనబోధమయాత్మసేషు । ధమనఃపవనం
బులు తాళముగా । నమరంగొనిపాడుచు వాదినయ । ట్లమలప్రణవారవమ
తఁదగ్గ నీ సలలితేంద్రియగోపికలువరప్రీతిచేజనుదెంచితనుఁబొందిసం
తసింప । బ్రహ్మద్దండిత తావిభాస్వదాధారాదికపికావళిమహావికాసమొంద
బ్రహ్మటి కృతపటుస్ఫుట గుండలీంద్రుఁడత్యానందకరముగానాడుచుండ ।

బొందుగా భ్రామధ్యబృం దావనమ్మనఁబ్రత్యక్షబోధ గోపాలమూర్తిఁ |
విమలమానసవనహ సములచేతఁ | ననసుష్టుమాముకళిలీలఁ జాల్పిమధుర |
గాన మొనరిం చెనఁగనోంకారమలఘు | వేణునాదస్వరూప మైవెలయునంత |

సుగంధివృత్తము || శ్రీరారాగోష వైరి కూటి నెల్లఁడుంపఁగాఁ | గో
రియాత్మగాముఁడుండ ఘోరసంగ రాధామై | భూరి భేరి కారవంబు భోరు
కొల్పినట్టులోం | కారనాద మొప్పుపింత గాఁగుమారయంతటా || మ | అమ
రేం ద్రాదులఁ గెల్పు సోంపలకు మాయా కాంతనాడింపగా | ననబూతుండ
గునల్లమా ప్రభువయిండాత్మీయ విద్యామృగం | గముచాయించునంగ మెప్పు
లలితోంకారస్వనంబంతహృ | ద్యమచింత్యంబకులంబనాచ్యమచిత్యానం
దమముమారుతీ || నీ || నిఖిలేంద్ర యములయనీలకంఠంబులత్యంతసంతోషస్వ
త్యములునలబ | ధర్మాశ్రమృతార్థీ కృతమవోపనీచస్థితమముఖ సుగుణసస్య
ములిగున్ప | సమ సానందస్వరూపముచేదాపదావానలంబెల్లఁజల్లాపఁజు
డఁ | భ్రామధ్యదేశసభోవిధిజిత, లాఁబద్మలతాతతుత్పలయుచుండఁ |
నతఁచిదాకాశమధ్య సంగతనమగ్ర | రాజయోగ సమాధి ధారాధరంబు |
మోక్షవపఁజంబు గురియుచు మ్రోసె నరంగఁ | బ్రణవ దశమని నాదమొప్పా
రునంత || వ * ఇట్లు - జేనీనాదంబును - జిణీజేనీ నాదంబును - ఘంటానా
దంబును - శంఖనాదంబును - వీణా నాదంబును - దాళనాదంబును - వే
ణునాదంబును - భేరినాదంబును - మృదంగనాదంబును - మేఘనాదంబును
ననంబరగుదశవిధప్రణవ నాదంబులను - శ్రీగురుపదేశ పూర్వకంబుగా శ్రు
తియుక్తగుభవంబులచేత - నెఱుంగవలయునుటయును || గీ || భూరినాదం
బకారంబుపుణ్యపునఁ | విమలబిందువులసరు కారముగపేంద్ర | కళమకార
మీమూఁడునుగలియఁగూర్చ | ఘనతరోంకారమగునదాగతిమార ||

వనవాయూరవృత్తము * గౌరవయకారమును కారముమకారం | బొ
రయఁగఁగూడియొకయక్షరమనావోయం | కారమనఁగా నిఖిలకారణమునై
ఘం | టారవమురీతి హృదయాబ్జమున మ్రోయుఁ || క || హృదయసదన
మునఁబొదలెడి | సకమల నాదామృతంబు చివిగొనకున్నఁ | మదిఁగదలుచు
గురురదుగలు | గదుమొనలికిపదముమన ముగదురదుదయమైక | నాదము
నంచితప్రమా | హ్లాదముచి తప్రసాద మపగతగురుసం | నాదముగతభేదంబు
ని | వేదంబులు పలుకు వేదవేదాంతజ్ఞ || గీ || ప్రణవనాదరసామృతపానరభుని
విమలనయనములనిమిషత్వమువహింప | మనసుచేవాలయంబునమసిమటె

గీ । సలలితకళావిభూతిచే వెలయుచుండు * సీ ॥ అమిమండ జరుండు
నమృతుండు పలుశక్తిధరుడు సింధుండు విద్యాధరుండు । యోగీశ్వరుండు సా
ధ్యుండింద్రుడును శుభసమపతియును బుణ్యజనుడు భవన । పతియును
వరసదాగతియును సుకృతాధుండ భవుడనంటుండు నఖిలమిత్తుడత
కళాశాలిమహా బుధుండు కవీశ్వరుండును సుమనోగురుండు ఘనుడు ।
హంసవాహనుండు నమృతుండు శివుండు । పరమపురుషుడగుచు బరగు
చుండు । బవన తనయ వినుము ప్రణవనాదామృత । పానతృప్తుడయిన
మానవుండు ॥ గీ ॥ ఆంజనేయయింకనంత బహిమధ్య । దృగ్విలాకితప్ర
దీప్తితక్ర । శావిభూతియెల్ల భావించి చెప్పెద । నాదరించి చూడుమాత్మ
యందు ॥ గీ ॥ కనులు రెండుగురుని యనుమతి గొనిమాసి । బొమలనకుమ
ద్విదళ కమలమునను । విమలదృష్టినిల్పి శమలితాత్ముడై । చూడవలయు
లక్ష్మ్య శోధనములు ॥ ... .. *

➤ * విత్క శాసాత్మోత్కారము. * ◀

క ॥ మునుపుగ హృదయా కాశము । గనుపట్టుంజూపులకును గన్నుల వెం
ట । న్నునదిమనమదిగావున । గనఁదగునా కాశపంచకంబందుఁగన్ ॥

వ ॥ ఇట్లు తనలోచనంబులకు గనుచూపు మేరగోచరంబున హృదయా
కాశంబునందు - గేవలనిరాకారంబయిన గుణరహితాకాశంబును - నిబిడ
సమృద్ధిరంధ్ర గాఢాంధ కారాకారంబయిన పరాకాశంబును - ముఖయకా
లప్రజ్వలజ్వాలాభీలదా వానలాకారంబయిన మహాకాశంబును - వివిధ
విచిత్రవితతాపాతాపమితద్యుతిభరితంబయిన తత్త్వాకాశంబును బ్రచం
డమాతాండమండలశతకోటిప్రభా భాసురంబయిన సూర్యాకాశంబును
ననుపగచాకాశంబుల నవలోకింపవలయు - మఱియును * గీ ॥ ఆంజనేయ
వినుతదాకాశపంచక । మధ్యమమున వెలుంగు మహితకళల । చంద మెల్లనీ
కుముందుగావినుపింతు । సందియములు మానిపాఁడువాని, ...

సీ ॥ మందాకినీసుధాసందోహదుగ్ధాబ్ధిసౌందర్య లహరులచందమునను
మందార మల్లకాకుందారవిందోరు చనదనపుష్పగుచ్ఛయమువగిది । నిందిరా
సుందరీ మందిరాంతమాకరంద సిర్సూరరుచి ప్రతీతి । నిందుభ్రాన్నందిఫ
ణేంద్ర సంద్రందవకరిసింహాదీ ప్రబృందములభాతి । హారనీహారణిరదీరశారదా
శ్ర । హీరకపూరతారకాకారకాంతి । కరణి వాకాశపంచకాంతరము
నందు । మండితములగుఁజిత్కళామండలములు ॥ మఱియును * నీసద్య

స్తమోనాశఖద్యోతమానసగ్నిద్యుల్లతాప్రభావీభవగిది । హ్యగ్నితపావే
 ద్యుఖద్యోతసంహృత్య మానద్యుతివితతికరణి । ఘోరాంధకారకృద్భూ
 రిసీలనవారివారివాహన్భువిప్రజమురీతి । నీలవయదూర్యప్రవాళాబ్జరాగ
 ముక్తాఫలగోమేధికముతభాతి । శుద్ధమాణిక్యమకతశోణరత్న । తప్తతప
 యశుచులచందమునహృదయ । మండితాకాశపంచకనుభ్యచుమునఁ । గా
 నబ్రహ్మచుండుఁజెన్నయశలువత్ప * శా । చందాంశుప్రభలుట్టిపడ్డగతిభా
 స్పచ్ఛిత్రాళోకోటులు । ధ్మండస్ఫుర్జులఖండఖండములునయితఁడోపతం
 డంబులై । నిండాంగనుపట్టువెండియును హృన్మీరేజమధ్యాంబితాఖం
 డాకాశఫరంపతాంతరమున్నమ్యంబలయియంతటకా * సీ ॥ తగుణబోధా
 రుణోదయదీప్తి నజ్ఞాపగురుతమ నుజ్జహృన్మహాలనడఁగ । పుల్లపడ్డలజాత
 ములమీదనిక్రిహాసము ద్రివేణీసంగమమున మెలఁగ । విమలేంద్రియేందీవ
 రములెల్లముకుళింపమనమను శశిసుఖవనధిజాట । సలలితజ్ఞానవిజ్ఞాన మోకం
 బులన్యోగ్యసంగతములయియనఁగి పెనఁగ । నాతతాజాండపిండాండ జాత
 ములను । బూని వెలిగించు పటుతగన్భూతిఁతోడ । ఘనతరాంతర్హృదా
 కాశమున వెలుంగు । మండితాబండవిద్యామమండలంబు ॥ గీ ॥ సకలకర్మ
 ములకుసాక్షియైస్వప్రకా । శతఁడమోఘ్నుడగుచుఁ జయురాది । కప్రవ
 తకత్వగరిమభాసలునత్వ । భావుండగుచుఁజిద్విభావసుండు ॥ కృ
 మధోగ్యయశయలము । పయిమొకలం దోదియంతఁబ్రవిమలహృదయ ।
 వ్యోమాదూఘండింద్రియ । తామరపానంబకరుండుదానము వెలుంగు ॥

సీ॥ అంతకుమున్నెసీవహోక్షువిజ్ఞానచతువుల్ దెజవియజ్ఞానమోహ ।
 నాంగితాదాత్మగ్రూపాలింగనముమానిచయ్యనఁదనువనుశయ్యడిగి । చారు
 వయరాగ్యవిజ్ఞానోపరతులచే మానసస్నానకర్మములుదీర్చి । యనిశంబు
 భ్రాంతియిప్రేరకుండెవ్వఁడా దేవసచిత్రమ హాప్రకాశ । మెలమి నేనగు
 లోచనాజలులచేత । ఘనతరానందబాష్పకాఘ్యంబురీచ్చి । మొకలసంబే
 హనుందేహముఖవగ్ర । శాశమొనరించెయంతవానంసమల ॥ కృష్ణానజపము
 నిర్వృత్తి । ధ్యానముఁగాపించియక్రియాత్పవచనము । బూంయొన
 రిందిదితఖం । డానునంబనుభవింపునుయ్యవహోత్తా ॥ గీ ॥ అల్లఖండసుఖా
 మృతావాప్రేజెంది । దిత్తవిశ్రాంతితాంబూనిస్థిఁగాంచి । ముగిసియస
 మానమూర్తివయముక్తికాంత । తోచినోదంపవయ్యపాతూలతనయ ॥

సీ॥ కామూదిఖగముల గజివిజులడఁగ దేహోత్తాభిమానాదులడస్తమిం

ప | సలయవిత్తేపకపాయకసాస్వాదధీంద్రియాబ్జములుని గించుచుండ | నిల
సదాత్మాకారవృత్తియిరవజాతమింహంది వికసించ నెఱుకనుటపు | అనుచ
క్రయగమునకతియోగము గల్గిఖండవిజ్ఞాననక్షత్రతతుల | తెలివితేల్పెల
బోవనిమలమనశ్చ | కోరతృప్తానలంబుచల్లారనత | ననితరముగహృదో
కాశమున వెలుంగు | మండితాఖండవిచ్ఛంద్రమండలంబు || ... *

ప || అయ్యో పసంబున - సుషుమ్నాంతఃపురంబున - నప్రమేయతురీ
యశయ్యాతలంబున - హంసయానయ - చుర్నిరీత్యుకళాభాసమానయ -
మూలాధారమణిపూరక కింకిరీసమస్వితయ - స్వాధిష్ఠాన కాంచీకలాపయ -
హృదయకీలానాహతరత్న భూషితయ - గతవిభ్రాజితవిశుద్ధుల శ
సూత్రాలంకృతయ - భ్రూమధ్య ప్రకాశ మానస డమలిద్విన శలాలాటి కా
శోభితయ - సూర్య చంద్రిమండల తాలంకయగళ విరాజితయ - ధగధ
గాయమాన సౌదామనీల తాశరీరిణియ - శుద్ధసత్త్వన మాలావృతయ -
సచ్చిదానందస్వరూపిణియ - నయనము క్రికాంతన - యోగిజ్ఞానకరంబుల
గాఢాంగనంబుచేసి - నానావిధప్రణవ వాదంబులను - కంకణమేఖిలాలం
జీరశిజితగళరవమణితాద్యారవంబులు చెలంగిచాగడసితజ్ఞానానందసమ
భురాధరామృతంబును భావించుచు - బరమ శరంబును యుచే మటవైడ
మ- నిర్విద్రాతుద్రముదాలత్య దృగ్బచనమసౌ భావజ్ఞానంబుల నేకరూ
పంబులుగావింది - వితతాపరిమితానుపమిత పరమోపతమిఖగ్నికుండపు
ను - సమాత్మకుండపును - సంస్కృష్టాగ్రతమమఘానాదపును - సం
తశితానంతరాలామంగలంబును - బ్రహ్మచింతమండపును - యానా
దింపుము || గీ || ఆత్మవత్తిమిటిగియంతంతకవత్తి | సుఖములను జేల్చిను
రుచిరాత్మ | నమరతులను బొంగిసంపూర్ణకామత | రాజభోగివగుమురా
జయోగి || గీ || ఫాలముననుకృష్టిపముగండలీంద్రుండు | మనకమునజం
ద్రమండలంబు | నమరనమృతమయితమాత ధర్మకామాధర్మ | పరండగు
మత్రిపురహుండవలము || ప || తొలుతననాదికాలకృతమహాత్మపుణ్యవి
మిశ్రకమకౌ | టులను సమిచ్ఛయంబుల గడున్యసితంబుగ జేయుచున్న
ము | జ్వలనపఖండ ద్వరసుపర్ణమయామలికవృహీమం | డలము
వెలుంగు సంతతిపిండవితహృద్గనాంతరంబున || మ || ఉడురాగాదిగుణా
జసంఘమును నాద్యోగకారమంత్రంబుచే | తగయబావధిందియాత్త విప
యేద్దత్రేణిలోగూడజే | చెప్పరీ నానావిధ నానాజ్యములతోజివ్వహ్ని

మధ్యంబునకా । వక్షస స్వేలిదిసౌఖ్యసోమరసపానంబంతఁగావింపవేగ్గి । అ
మృతహృద్భ్రష్టలసూర్యసోమాగ్నిమధ్యః । సీమయందంతఁగనుపట్టుశీతధామ ।
చండధామానలాత్త కాఖంజధామ । మండితానిహిగర్భయమండలంబు ।

అనిమతియును ॥ ౧ ॥ మహనీయవయశాఖమధ్యాహ్నకాండసంకలిత
మాతాఁడమండలముపగిది । జారుననులశరత్సమయరాకాశముజ్వల
పూర్ణచంద్రమండలముభంగిది । గుప్తహేమాభిదీప్తజ్వాలికాజాలపెలయికా
లాగ్నిమండలమరీతి । నీలతోయదమధ్యనిగతకవనీయ వితతసౌదామనీల
తికభాతి । బరగనీవారశూకంబుకరణీసూక్ష్మ । మైపిమల మైయవణామైయ
ప్రమేయ । మైయదిర్వ్యప్రకాశ మైయలగ్నమండు । జండగుచులహిరణ్యము
మండలంబు ॥ కల్పదియాపోజ్యోతియనం । గదలకద్దిదిశమునదన్న కలయామీ
దఁ । మొదటిటి వెలుంగు వెలుంగునల్లదెయ్యాత్మరామతత్త్వముగ ననిలనుతా
మత్త కౌశిల । కౌటిసూర్యులుగోటిచంద్రులుగోటి కౌటిజ్వలిత । ల్పాట
గాబిపాటిగానొకచోటపట్టనరీతి । మైటి వెల్లునగండ్రికూడుము మీదఁజూ
డుముద్యశ్యము । దాటినాయనుమాటిమాటికిదాలి చేనముమిటుచు ॥

వ । ఇట్లు - భూమధ్యవీధియందు - హృదయాకాశంబునంగనుపిండు .
వియన్నండల - తమోమండల - మేఘమండల - పిచ్ఛన్నండల - తారామండల -
జ్యోతిమండల - సూర్యమండల - చంద్రమండల - విహ్నిమండల - హిరణ్య
మండలంబులను - దశవిధమండలంబుల - బూర్వోక్తదశవిధనాచంబులను -
వక్ష్యమాణ బిందుకౌశాత్తరహంస తత్త్వంబును - మహాకాశ, మధ్యంబునఁ
గనుపిండుజీమూతంబులచందంబున - నెవ్వనియందుదోచు - నలలాది భూత
చతుష్టయంబును - దత్తాయకంబులను - నగటనిమింజపగిది నిన్నింటి నెవ్వం
డంటుకుండు - నాదిత్యుండఖిలరూపంబులఁ బ్రకాశింపం జేయకయివడి నెవ్వండు
చిన్నాత్ముండై యిన్నింటిని వేత్పేట విభజించి యుండును - సతతజీవిందునాద
కళాతత్త్వ ప్రకాశనిత్యశుద్ధ బుద్ధముక్తప్రపూర్ణా సద్బిదానందస్వరూప ప్ర
త్యగభిన్నపరమాత్మరాముండను - పశున్దనత్వప్రధానయు - బరమవయరా
గ్యవాధోపతిస్వరూపిణియు - బిందునాదికళాత్మికయు - గేవల బ్రహ్మత్వే
క్యోద్యమయయునయిన - నన్నాశ్రయింపి - యుద్ధిలీయాపరోక్ష బ్రహ్మచై
తన్యస్వరూపకుండయిన - యాయాత్మరాముని యందాత్మాకాకాకారిత
వృత్తిగతదిదాభాసకుండవయిననీవు - ప్రచందాతపమధ్యనిక్షిప్తవికలికవిధం
బున - జ్ఞానకర్తేంద్రియపవనమనౌవృత్తివిలయపూర్వకంబుగా - నేకీభూ

తుండవయి - నివాత దీపంబు భంగి - నిస్తగంగసముద్రంబుపోలిక - విగతా
 శేషవణపాదపంబు చాక్షున - నీలపీతాదివణశూన్యగగనంబుకరణి స్వ
 ప్నా జ్ఞానపునకుత్థాన విరహితసుషు పిరీతి - నిశ్చలుండవును - నిశ్శేషుండ
 వును - నిశ్శబ్దుండవును - నిర్వికల్పనిరాకారసుకస్పృశుపకుండవునునయ
 బాహ్యభ్యంతరంబులు మఱచి - నిశుచమరాజయోగతురీయ సమాధి ,
 బొందుచుని - యుపదేశించి - వెండియు నట్లునయె || ... ..
 తే - గీ || అట్టిపూర్ణసమాధిమ మోనిలముల | చలనముకుగక కానిగొవ
 రముగాదు | యివియువిందువుచాంచల్యమడంగకున్న | నిశ్చలంబులుగావు
 విశ్చిత్రాత్మ || తే - గీ || అట్టిబిందువుచాంచల్యమడంగ దెందు హంసతత్త్వం
 బు నెఱుంగకయట్లుగాన | దానివివరించువినుముదిగానఁబడిన | గాలిబిందు
 వుమనమునుగదలకుండు || తే - గీ || కంజపుంజానుగతిసౌఖ్యగతుల మెఱసి |
 యాతత బ్రహ్మసంస్థానమగుచులలిత | మానసానందరమయి సమత్వమమర |
 సత్యోతి నెప్పనిహంసచక్రమ ఘు || ఆ - గీ || వినుముపాలునిర్లువిభజింప నే
 చిన | పరమహంసపరిధిఁబ్రవిశితార్ద్య | పరమహంసుడయినపరమహంసు
 డసార | సారములనుబంపఁజాయననఘు || తే - గీ || చటులసంసారదుఃఖనా
 శనకరంబు | హంసతత్త్వాధావిజ్ఞానమతిరహస్య | మట్లుగావునఁజెప్పెదన
 వధింపు | పరమభాగవతోత్తమభ కవరద ||

—*హంసతత్త్వోపదేశము.—

వ * మాతృపితృభుక్తాన్నసంభూత ర కళుక్లబిందుజనితంబయి - త్వ
 జ్ఞాంసగుధిర మజ్జాసీస్నాయువులనువఱికి శిశుంబులుగలిగియుప్పు - నీస్థూ
 లశరీరంబునందు - డెబ్బదిరెండు వేలనాకులుగలవందు - గుదంబునకంటె
 రెండంగుళంబులమీఁదట - లింగంబునకంటె రెండంగుళంబులక్రిందట - గ
 న్యకాయోపసన్నిభంబయి - యధోముఖాగ్రంబయి - మూడు క్షోణంబు
 లుననర - దేహమధ్యమ స్థానంబున మూలాధారచక్రంబలిక, నదిమొదలు
 కొనిసహస్రారంబుతుదగాఁ - బృష్ఠభాగంబున - పీఠావండంబుభంగి - స
 మస్తనాడికామూలకండంబయి - మూలోర్ధ్వార్చాన్నవంశాభలబయి - పదా
 ధారసమన్వితంబయియుండు - ఓఘాస్థి బ్రహ్మదండియనంబరంగు - నాబ్ర
 హ్మదండి మూలాధారాగ్రకోణస్థయై - తుండవీనామపరాశక్తియు క్రియై
 ప్రాణాగ్నిబిందునాదసలయయై - సావిత్రిసస్వతీనామికయై - బ్రహ్మరతి
 ద్రగతయై - సుషుమ్నానాడి ప్రవర్తిల్లు - దద్వామదక్షిణపార్శ్వంబుల

యందాధారంబు మొదలుకొని - వాసికాగ్రవ్యంతంబు వ్యాపించి - వా
 దీచక్ర సంస్కృత లయి - పితృయాన - దేవ యాన - సంజ్ఞికలై - చంద్ర
 సూర్యమండలంబులంబొంది - యదాపింగళలను నాడు లాఘవమందు - వా
 భీమరేడలంబునాశ్రయించి - కుక్షాటాండంబు విధంబున నాదీచక్రంబును
 రు - వానాడికలన్నాడి చక్రసముగితలలుగావున - గాంధారియు - హస్త
 జిహ్వయు ననునాడులు నేత్రాంతవ్యాపినులు - పూషా - లంపూషా నా
 డులు - కణాద్వయానుగతలు - శుక్లాఖ్యవాడి - భ్రూమధ్యంబునొంది
 ప్రాణరంధ్రయుగ్మంబును - శ్రోత్రరంధ్రయుగ్మంబును - భ్రూమధ్యమం
 డలంబు గిగువంగలసెయుండు - నచ్చోటుశృంగాలకంబు - చతుష్పథంబు
 నన - విలసిల్లు - గంగాయమునానరస్వతులను పేల్లుగలఁయదాపింగళౌసు
 ఘమ్ములుగూడిన - భ్రూమధ్యస్థానంబు ద్రికూటంబనఁ - ద్రివేణీసంగమంబు
 నందగు , వాక్యసాక్షియైన సరస్వతీనాడి - జిహ్వంతగామినియగు - వి
 శ్వోదరీ నాడిచతుర్విధాన్నంజుల భక్షించు - గంధస్థయైనవయస్వినినాడి,
 తుత్తైష్ఠ్యపలమెదవించుచు - జలపానంబాచరించు - మతియునాడిచక్రసము
 ద్భూతలయన - మూండు నాడులధోముకలయియుండు - నందుర క్రాహ్వా
 యనాడిశుక్లంబును. సినివాసీనాడిమూత్రంబును, గుహనాడిమలంబును -
 బహిరీతంబుగఁజేయు - శంఖినీ - దామనీ - నాడులుభక్షితాన్నరసంబు
 లుగ్రహించి - కపాలకుహరంబును బొంది - శిరంబుననమృతంబు గావించు
 చునగియునుంగాక హృదయంబున నేకోత్తరశతనాడులుదనర్చునందొక్క
 నాడియూర్ధ్వగామినియగునన్నాడిమార్గంబు మోక్షమార్గంబనివేదాంతం
 బులుపలుకు - నిట్లుపివరిందిచ్చెప్పినవెల్లముక్కనాడులు - వీనిలోనదాపింగళౌ
 సుఘమ్ములుశ్రేష్ఠనాడులకు - నందుబ్రహ్మనాడిసకలనాడికాశిరోమణియగు
 నితైఃసంగనం - దివ్యసూక్ష్మాధః పృథలయవరమనుషిరవధానలయిన -
 ద్విసవతిసహ ప్రవాడులయందుఁజలన - ఛాపన కలపనా - కుంచన - శోషణ,
 ధమక - కంబులయిన - డిశవిధ ప్రాణంబులు మెలంకు - నందు హృదయస్థా
 నంబున వసియించి - ప్రాణుండిదాపింగళౌక్యవాడికారంధ్రద్వయంబువ
 లన్న - నుచ్ఛ్వాసరూపంబు చేత బాహ్యంబునకు నిగమించిద్వాదశౌం
 గుళ పర్యంతంబును దెంచియచ్చటనడంగు - గుదస్థానంబు నలకుండియ
 పానుండు - నిశ్వాసరూపంబు చేతఁ బ్రాణునకు నధోముకంబున నెదురు
 గానకు చుచునధోముకనాడిత్రితయంబువలనమల మూత్రశుక్లంబులవెడలిం

చుచుగఁజ - గంఠదేశమున వసియుచు - యుదానుగఁ - మనఁబునంద
లిసంకల్ప వికల్పంబులజిహ్వార్థప్రసానంబులవలన - శబ్దసూత్రంబుగాఁ బలి
కించుచునుష్టప్రవసరమున - సకలేంద్రియంబుల సంగ్రహించి - యుపశ
మింపఁజేయుచు - బ్రహ్మధనమయంబున వానినెల్లినెప్పటి చోట్లనుంచుచు -
మఱియును లోకాంతరగమనా గమనంబుల సమధుఁడయి యొప్పుచు -
నగ్నిష్టోమయంఁడయి - సుషుమ్నారంధ్రము నాశ్రయించి - బ్రహ్మరం
ధ్రంబునకుద్దమించుచుండు - సర్వశరీరంబున వ్యాపించి - వ్యానుగఁ - పా
హ్యోతోష్ణంబుల నభ్యంతరంబునకు - నాంతరశీతోష్ణంబుల బాహ్యంబు
నకిచ్చుచు - భక్షితాన్నరసంబు - సంతటంబ్రసంపంజేయుచుండు - నా
భీష్టానకుండునైన సహనుండు - జఠరానలంబును బ్రజ్వలించుచుండేసి - ప్రా
ణ్యుపభుక్తవత్సర్వాధాన్యంబులగు బచనంబుచేసి - యెల్లనాడులకుంబంది పె
ట్టు - నాగుండుధారంబును - గూముఁడనీలనంబును - గృకఁడనుచు
తగులును దేవతలుండు విజృంభణంబును - సర్వవ్యాపియైనధనంబయిం
డు - మృతంబునును విడువక - దేహస్థౌల్యంబుంబుట్టించుచుండు - నిజు
లదశపాయువులతోఁగూడి - దశేంద్రియాన్వితంబును - కామరాగద్వేషా
ది వికారహితంబును - విషయసుఖగ్రహణంబు కొఱకు - సద్భోముఖంబును
శ్రవణేంద్రియంబువలనద్వివిధశబ్దంబులను ద్వగీంద్రియంబువలన - బంచవి
ధస్పర్శణంబును - నేత్రేంద్రియంబువలన - పద్మణ్డంబులను - భోహ్యం
ద్రియంబు వలనషడ్విధరసంబులను ఘ్రాణేంద్రియంబువలన ద్వివిధగంధం
బులననుభవించుచు - కెండియు వాక్పాణిపాద పాఁడుపాపస్థలతోడఁగూడి,
విచనాదానగమనవిసర్గానందకమణంబుల నొనర్చుచు మనంబుప్రవర్తించు
చుండు - నమ్మనంబునుగరణంబుగాఁగైకొని - తత్త్వవనమమోగ్రంబునఁ
గర్తృత్వభోక్తృత్వాదిధర్మ సమేతయైన బుద్ధివిసెల్లు - నిజియె విండు
వనంబులగు - నదిసగ్న కార్యకారణాశ్రయయును - నిఖిలవాసనావాసిత
యును - నకుండావున - నమ్మనసమాగుతేంద్రియ శరీరంబులతోఁగూడి -
విషయాభిముఖియై - తత్త్వాంచల్యంబువలన - దాసుడుం జేరించుచు -
బహిరంతర్విషయానుభవంబు చేయుచు - సుషుప్తియందగ్ధానాకారంబు
ను - జాగ్రత్స్వప్నంబులయందు బుద్ధ్యాత్మ్యాకారంబును తోచుచు -
ననాదికాటంబుననుండి - ముక్తిపర్యంతం బనంత కమణంబులూచుచుండు -
తత్త్వంబులగు సుఖదుఃఖంబులు భుజించుచు - నవిచారహాసినీయై - నిరం
తరప్రవృత్తినశీలయైయుండు - మఱియును|| ... *
...

క॥ ప్రతను ప్రాణమనోగ్ర॥ స్థితబుద్ధియైవిందువందు జెలంగెడియాత్మ॥
ప్రతివింబమెకళపవసో॥ న్నతఘోషమెనుమ్మ ప్రణవవాదమువత్స॥

క॥ ఆనాదబిందుకళలం॥ గానంబకుచుండువానిగనుపుకామండె ప్ర॥
జ్ఞానఘనుడయినరాముని॥ నానావిధతత్వములకునాధుఁడువుత్రా॥

సీ॥ అట్టిశ్రీరామతత్త్వాభాసకళతోడనెసినయావందువెల్లప్రాద్దుమా
తాండవందాగ్నిమండలాన్నితనూత్నచతుగ్రములకుససినధోము॥ కం
బుగానున్న హృత్కమలంబుతోబహిముఖమయిన్న విషయానుభూతిగలి
గి॥ మానకపమానమానసేంద్రియదేహాసంగతినూగకసంచరించు॥ నట్లుగావు
నదశవాడికాంచగన్గ॥ ౧ శవిధేంద్రియపవనదిత్రముల నెల్ల॥ హంసతత్త్వా
నుభవమునడచినిలిపి॥ యచలముగఁజేయుమంతలవాంజనేయ॥

గీ॥ ఇంద్రియములనిగ్రహించి ప్రాణములతో॥ మానసమునఁగూర్చి
వానితోడ॥ హంసయనగనొప్పునక్షరద్వయముయో॥ జింఁ సంతతముభజింపవ
లయు॥ ౧॥ అదియెట్లు టేని॥ సీ॥ అనిశంబుపద్మాననాసీమండయి చూపులమ
రంగనాసికాగ్రముననిలిపి॥ యింద్రియముల నెల్లట్టట్టు వోనికనుదిచేతఁదిర
ముగాఁ గురియఁబట్టి॥ ప్రాణాదిశశవిధపవనంబులను వికారములంట్లకుం
డఁజొక్కముగనుది॥ కామరాగాదిసంకల్పవజానముగా స్వాంతంబునర
సిశశ్వలముచేసి॥ యెలమానసములతోడహంసమంత్ర॥ మమరఁగూర్చి
జపించుచునంతమీన॥ హృదయనభమునవిడుపు గకలకుండఁ॥ బెంపుగా
నాదికళలవీక్షింపవలయు॥ గీ॥ నాదబిందుకళలకానియైద్రవ్యయై॥ సవద్య
శ్యమునకు సాక్షియకుచుం॥ జిహ్వరూపమయినశ్రీరామతత్త్వమా॥ న
మలమకుహరాకామాంజనేయ॥ గీ॥ మహితదేహేంద్రియ ప్రాణమానసా
ది॥ శృశ్యరూపిణియైజఢాత్మికయుండెడికణ॥ కలితయునవానియుమహావి
కానియైన॥ పశ్యతియకును సకారంబు పరమపురుష॥ క॥ వినుచూపురుష
ప్రకృతుల॥ ఘనతాదాత్మ్యంబుపథ్యతవిందువుగా॥ వునహంసయనఁ
గజేవుం॥ డంబమనోయుక్తఁడనునతఁడువెలుండె॥

వ॥ ఇట్లున్దికాకుండయినపురుషునను - గేవలజఢాత్మికనప్రకృతిని-
బ్రత్యేకంబుగాఁ - గత్పత్యభోక్తృత్వాదిరూపస్వసంసారంబు ఘటం
పకట్లుగావున - హాకారస్వరూపకుండయిన యాత్మంతాత్మశక్తియైన సకా
రంబుతో - నన్యోన్యతాదాత్మ్యధ్యానరూపంబునంగూడి - హంసస్వరూప
కుండయిన జేవుడు - నవద్వారపుగంబునంబ్రవేశించి - వివిధేంద్రియ ప్రా

ణమమోయ్య కుండయ - పంజరాంతరంబున మెలంగు పులుంగు తెఱంగు
 నఁజిక్కి - వెడలనుపాయంబుగానకుండియు - నావావిధభోగంబులకు భ
 వించుచు - గ్రీడించు - నట్టిహంసకున్నసోములు పక్షంబు - లోంకారం
 బు శిరంబు - ద్రినేత్రంబుముతంబు - గోద్రుద్రాఃపలుచరణంబులయ్యె
 ప్పార - భానుకొటిప్రతీకాశంబయి - కాన్తంబులయందువహ్నియును -
 దిలలయందుండె లంబును - క్షీరంబుల యందాజ్యంబును - వ్యాపించియు
 న్నుచందంబున - బ్రహ్మాదిస్తంబ పర్యంత సర్వభూతంబులయందు - హృద
 యకమలంబి క్లిష్ఠించి యుండు - నందుఁబూర్వకశంబునఁ బుణ్యమతియు -
 నాగ్నేయశంబున నిద్రాలస్యాకులుచు - యామ్యదశంబునఁ శ్రావ్యశేము
 షియు - నైర్మతిశంబునఁ బాపబుద్ధియు - బశ్వేనుదశంబునఁగ్రీడయు -
 వాయువ్యశంబున గమవానిమనీషయు - సౌమ్యదశంబునఁగతిపీతియు నీ
 శాన్త్యదశంబున ద్రవ్యాదానంబును - మధ్యంబునవైరాగ్యంబును గౌరవం
 బున బాగ్రదవన్ధయు - గణికయందు స్వప్నంబును - లింగంబుననుష్ఠ
 ప్తియు - బొందుడుండు - మతియు వయిష్ణుకు పద్మత్యాగియగు - నష్ట
 దు నాదంబున విలీనంబు - నదితురియ - బన్నాదంబాధారాదిబ్రహ్మగం
 త్ర పర్యంతంబు - శుద్ధస్ఫటికసంకాశంబయి - నిండియుండునదియె - పరమా
 థాతత్త్వగహస్యంబని - యోగీశ్వరలచేతఁజెప్పంబుకు - నట్లుకుటఁజేసి॥

క॥ వేళికనాథునిమహాదేవ । దేశమువలనన్నివేదదృష్టివలనర్థాన్ని
 శఫలమునుఘోషిస్తాను । దేశంబనిదానికీలుఁడెలియఁగవలయు॥

గీ * సర్వభూతహృదయజలజాతముల యందు । సమతఃపవనమానస
 ములతోడ । హంసయనుమఁ బలుకు నతఁడె నేననుకీలుఁ । దెలిసితలఁపనది
 యుఁబొలియునంత ॥ గీ ॥ ఊరహస్య మెఱిగిమే కాగ్ర చిత్తుండయి । నంత
 తముభజింపజాలునేని । యనిల మానసములు హంసంబు తోఁగూడ । విల
 య మొందు మొదిలికెలుఁగునందు * నీ ॥ హృదయగత ప్రాణుండేలేంచు
 నాసికావిపరంబు వలనన వెలికిదాడ । శాంతుశవ్యంత మగిరేచకంబుకు
 నగుదెంచునంతలో నథాసమయ । మచ్చోటలయమకు నదిబహిఃకుంభకం
 బారీతిలోపలికగుగనదియె । పూరకంబున సేవ్యుఁబూరించునంతలోనథా కా
 లంబుదానడఁగునవట్ట । నదియు నాంతరకుంభకంబునఁగదనకుం । బాసఁగ
 నిట్లుగిరేచపూరకాది । గతులచేచిహరించునీగానివానిఁ । గలసిమదితో
 దహంసయు మెలంగునపుడు ॥ గీ ॥ పూరకమున హాకారముపొందుపటిది

కుంభకంబునబిందువుగూర్చియంత । రేచకముననకారంబుజూచివానిఁ ।
దెలియు తెలివియె, నేనని తెలియవలయు ॥గీ॥ ఇట్లు నిలమానములతో నేననిహం
సః । యాటుకమలంబులందునహర్నిశంబు । లీలచేనిరుపదియొక్క వేలయా
టొ । నూటుమాటులు విహరించు మేరతోడ॥ ... *
...

వ॥ అట్లుగావున - గుదస్థానంబున - వశమనవణాగంబులు - చతుర్దశ
శయ్యుక్తంబులు - తప్తకాంచనపుష్పసన్నిభంబులు - మహీనిలయంబులు -
ఘోరాకారణంబులు - మూలాభారచక్రంబు విలసిల్లు - నందువివాయకు
నికాటునూటులును - లింగస్థానంబున - బభ్రవయరలవణాగంబులు - పద్మ
శసమన్వితంబులు - రక్తవణాగంబులు - జలాలయంబులు - రసనాకారణం
బులు - స్వాధిస్థానవక్రంబురంజిల్లు - నందుజశుముఖుక కాటువేలును -
నాభిస్థానంబున - డడణతథదధసపథవణాగంబులు - ఓశదళోపేతంబులు -
తేజోనివాసంబులు - పితవణాగంబులు - నేత్రకారణంబులుమణి-పూరకచ
క్రంబుప్రకాశించునందు శ్రీమహావిష్ణునకాటువేలును హృదయస్థానంబున -
గజగుజచక్రపర్వుభుజితవణాగంబులు - ద్వాదశదళోపేతంబులు - శు
తవణాగంబులు - మరున్తంగిరంబులు - త్వగీంద్రియకారణంబులు - యనా
హతచక్రంబువనరు - నందుగుద్రునకాటువేలును - గంధస్థానంబునందకా
రాదిషోడశస్వరగంబులు - షోడశదళయత్తంబులు - నీలవణాగంబులు - గగన
సదనంబులు - శ్రోత్రకారణంబులు - విశుక్లచక్రంబులు - నందుజీవాత్మున
కుసహస్రంబును - భ్రూమధ్యస్థానంబున - హంతుమ్మను - వణాంబులు
గలిగి - ద్విదళలిలితంబులు - మాణిక్యవణాగంబులు - యంత్రకరణభవనం
బులుయాగ్జాచక్రంబొప్పు - నందుబరమాత్మునకు సహస్రంబును - బ్రహ్మ
రంగధస్థానంబున సోంకారవణాగంబులు - సహస్రదళశోభితంబులు - శో
టిమార్క ప్రకాశమానంబులు - గోలయస్థంబులు - సహస్రారచక్రంబుల
రాగు - నందుశ్రీగురు స్వామికిసహస్రంబును - శ్రీమద్దేశికాశాసనముదా
లక్ష్యమంత్రధ్యానక్రమపూర్వకంబుగా - సమర్పించునద్దురుభక్తుండు - జీవ
న్ముక్తుండను - నట్లాప్పించునప్పుడు॥ ... *
...

క॥ కుడియొడవనాడులందుకా । నడుచున్నాయుల్లువానినడువడివె
లిలోఁబొడగనుచు నెవుడుమెలఁగు॥న్నడిమినడవనంటి నెమ్మనంబుకుమారా॥

క॥ అరెంటికినిబలక్షణ । మయిరాజిలునుసుషుమ్నయిందమలాజ్ఞాం ।
భోయిహమునహంసుండా । త్తారాముడు సర్వసాక్షియగుచునుహంతా॥

గీ॥ అచలహంసకూప మెచటసంభవమగు । నెచటసంచరించు నెచటరడ
గుననియెనుమహుడు యడియెపోన్విదలౌజ్జ । మనియెసూక్ష్మదృష్టినరయు
మనఘ ॥ చ ॥ అయతిసూక్ష్మదృష్టియుదృగాద్యవసానపథంబుగీమన । స్ప
దనముస్వప్రకాశమున సంగము నిర్విచయంబుగానన । పృథమునహంసనాద
ముల భంగులఁగూర్చదదంతరంబునం । దుదయము మెందిచిత్రశ్రమహూ
న్నతి వానినడంచు నెంతయుకా ॥ గీ ॥ భూగీహంసనాదపూర్వోత్తరాచారీ ।
జనితచిత్రశ్రాగ్నిఘనత మెఱసి । స్వాదివస్తువులనుస్వరూపంబుగాఁ । జే
యకు న్నైపమునిజేత్తునవుడు ॥ క ॥ అంగమునిమాలవించువు । లింగమునా
ద్యుబిషరమలింగాంగమహా । సంగ మెమంగళకళయని । లింగాంగులుదెలి
యుదురు చలింపనియుక్తిగా ॥ గీ ॥ అల్లుగానంగళయహంసనాదంబుల దూ
పమడఁదితనగుదూపుఁజేసి । తానుదన్నుఁగాంచుతత్త్వంబునందైక్యమొం
దుబయలుబయలుమెందినట్లు ॥ ను ॥ కలహంసాన్వితనాదబిందుకళలముక్యం
జెప్పుడొనప్పడు । జ్వలకర్పూరశిఖిప్రణాశముగిన్నరేపంద్రియోపేతకా ।
నిలచిత్తంబులు శూన్యమయి చనఁగఁదానిధ్యాతడిపోవమా । చలనద్విత్య
ఖివిగ్రహోక్తుడలగున్సం పూణుఁడయియంతటా॥

ప॥ ఇట్లుహంసనాదబిందుకళలతో - సకలేంద్రియసమన్వితమనఁ ప్రా
ణంబులెప్పుడు - విలయాబుననప్పడయ్యవస్థకురీయంబనియు - నున్మనియని
యు - సహజామనస్కంబనియును - జెప్ప నెప్పునట్టి పూణు నిర్మింకల్పన
మాధియందదితీయాపరోక్షస్వయం ప్రకాశ మావాఖండనద్విదానందస్వ
రూపపరమాత్మారామచైతన్యమాత్రుండనే - యుండు నునియుపదేశించి -
వెండియునిట్లనియె ॥ సీ॥ పరమహంసమును రేపగుఁజే-తింపంగవించువిం
దందుఁగంపింపకుండు । దశవిప్రణవనాదములాలకింపంగదుదయ ఘటానా
దమొదవి మ్రోయు । బహులక్షలక్ష్యముల్పరిగీచిహూడంగనుగుదిరందై స్వ
యంజ్యోతియొప్పు । యామర్షయంబు యోగారూఘుఁడయివానిధ్యానింప
దన్వత్త్వంబుగలుగు । నట్టియన్ననియందు మనోనిలములు । వివిధ పిష
తేంద్రియములతోవిలయ మొందు । నిదియెసూసర్వ వేదాంతవిదితపరమ ।
రాజయోగంబుజేవతారాజవిరుత॥ ... .. *

ప॥ ఇవిధంబున - బ్రతివసంబును - యామర్షయనియమంబుడప్పు
క - సభ్యసించిన - నిమకాల నిశ్చలదీతవృత్తిగల పురుషునకు - వక్షాసంబు
లగును - మందప్రజ్ఞనకు సంవత్సరంబు నకు - గేవల మూఢాత్మునకు ద్వా

దశవక్షాంబులకును - బరమసూక్ష్మతారక యోగసిద్ధియగునని యోగశా
 స్త్రీంబులనినబడు. - దివ్యజ్ఞానవిగానసంపన్నుండయిన యాచార్యునిసా
 న్నిధ్యంబున వసియించి - స్థావాంగభావాత్మశుశ్రూషలు గావించుచు -
 సైరంతెరంబుసేవించు మహావిభావునకు - సరంతరామంబుగా - శ్రీశ్రు
 కాలంబున - నిరూపణప్రహసాయితార్కరంబునంజేహింపవలవదు||

మ|| అనిబోధించిననాంజనేయుడు తురీయానందముంబొందిచి | య్య
 ససీతాలలనాశిరోమణికిసాష్టాంగప్రణామంబుచే | సెనటంచుంబరమేశ్వరుం
 డుగృహచేత్రీపార్వతీదేవీకి | పిను పింపన్విసిరాముండేమనియెనావృత్తాం
 తముంజెప్పవే|| ... .. *

వ|| అనియమగుటయు.

చ || పరమదయా సముద్రగుణభద్రకరాంచితబోధముద్రణా | సూ
 రతకోటిధామజిత కామబుధాంబుధి సోమలిష్ఠుర | స్మిరతిశయప్రభావ
 ఘోర నిమలభావమహాద్భ్ర ధావశం | కరమాధిధాతృరూపదిద ఖండకలాప
 జగత్ప్రదీపకా|| ... .. *

క | జగదంద్రజాలకల్పక | సగుణాగుణరూపపరమసత్యకలాపా | నిగ
 మాగమాంతమితితా | త్రిగుణాతీతస్వభావదీపితభావా||

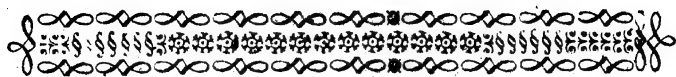
మాలినీ || కలుషచయవితామాఖండితా శేషకామా | సులభసుఖవిచా
 రాసూత్రేతోపహితా | విలయజననూరావిశ్వరూపావికారా | సలలిత
 శుభకీర్తిసచ్చిదానందమూర్తి|| ... .. *

గ్య * ఇతి - శ్రీమన్నారాయణమహాదేవగురుకరుణాకటాక్షవీక్ష
 ణవిమలీకృత నిజహృదయ కమలకణికాంతస్సందర్శితాఖండ సచ్చిదా
 నందరసైకస్ఫూర్తిపట్వక్రీసీతారామ మూర్తి పరశురామ పంతుల లింగ
 మూర్తి గురుమూర్తి ప్రణీతంబయిన శ్రీసీతారామాంజనేయ సంవాదం
 బను యోగశాస్త్రంబునందు దారకయోగానుభవవిచారంబుననని,

—*ప్రథమాశ్వాసము.*—

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణేనమః, *—

సీతారామాంజనేయసంవాదము.

— విజ్ఞానము —

ద్వితీయాశ్వాసము.

క॥ శ్రీదత్తాత్రేయగురు | ప్రాదుర్భూతాపరోక్షపరమజ్ఞాన | శ్రీశ
యితమహావేదము | హాదేవాచార్యః సమితామోవర్యా || ... *

వ॥ అవధరింపుము శ్రీమహాదేవుండన్తుహావేదిట్లనియె.

క॥ శ్రీరాముడవును శ్రీనీ | తారామముఖంబుజూచితలయూచిమహా
కారుణ్యకటాక్షముచే | మారుతవరసుతునిఁ గాంచి మందస్పృతుండై |

గీ॥ తెలసైనయ్యనీతాదేవి దోయదెప్ప | గలితతారకయోగప్రకార
మెల్ల | సింకనీపముగరుణచే నెలుకపఱతు | సాంఖ్యయోగంబువినుమా ప్రసం
గమనఘ * వ॥ సాంఖ్యమనన్గంబు - లుపసంధాన ప్రతిపాదకంబు లిండు,
దొలుతసాంఖ్యంబు తేటపడవివరించెదనిశ్చలంబుండవై వినుమనియిట్లనియె॥

— బ్రహ్మస్వరూపంబయము —

సీ * ఏకమయి పరమయి విశోకమయి సత్యమలోకమయి వ్యాపకాలో
కమగుచు | జ్ఞానమయి జగదధిపానమయి ముక్తినిధానమయి మాయావిహీన
మగుచు | సందమయి కేవలానందమయి సంతతాస్పందమయి శ్రుతిపద్మకంద
మగుచు | సారమయి చిదచిదాకారమయి యతినిర్వికారమయి నిగతసంసార
మగుచు | జిలుగు మెలఁపలకలకలఁగుదికికొనుచు॥ | మెలఁగు ప్రకృతిసందగు
లకమిగిలి వెలుఁగు | వెలుఁగుల వెలుంగఁజేయు మఁగలయ వెలుఁగుఁ | బరమ
పరిపూర్ణనిగుణ బ్రహ్మమనఘ॥ ... ..

అదిహటియును || క॥ సమ్మారణ మునిరీహము | సమ్మంపము సమ్మి
యంబు సమ్మల్పము | స్మిష్కశేము సమ్మశంకము సైష్కర్మ్య ప్రాప్య
నిగుణ బ్రహ్మమని || క॥ దానాదానః పీన | గ్నానాగ్నాతి కనత్యానం
దగ్నాప్రధానతగ్నని | ధానాధిష్ఠానమానధానమదీనా || క॥ ప్రస్థానత్రయ వే
ద్యుండ | వస్థాత్రయ సాక్షిసర్వవస్తుస్థోమాః | తస్థుండస్థిరశ్వభావస్థిత్యం
తాదమూర్తివాాయుకుమారా || పంచచామరము | ఇలాజలానలాసలాంబు
రేంద్రభామమండలో | జ్వలాభిలావిలామలాత్తజాలకాంతరస్థవల
చలావిలాసమాన్యసంతతాపరోక్షుని | త్రైలోకలాపలానిత ప్రకాశకుంఠ

* ఇచ్చటకలకలుగలుగునుచు- అనియొకపాఠముగలదు.

తండగు ॥ ౧౬ ॥ ఆద్యుండవోచ్చేద్యుండ । విద్యాధ్యాంతద్యమశిషువిద్యా
సన్యో । వేద్యుండుగర్భతరా । భేద్యుండనవద్యుండనుభేదాత్ముండబా ।

క ॥ భూతానుభూతమిథ్యా । భూతాద్వైతమయపంచభూతోత్థజగ ।
జ్ఞోతేనుస్యూతాబా । ద్వైతాత్ముండతండువాయుతనయమహాత్మా ॥

క ॥ భావాభావమయావి । ర్భావతితోభావహితభావుండవ్యా । భా
వస్వభావుండతులవి । భావనుపావకనుధాంశుభాప్రదుక్షయ ॥

క ॥ ఆపహమప్రయిలుప్రా । లిప్తవ్యా పవదీపగింగరహితసం । పా
ప్రా పాప్రహీన । క్షిప్తైసర్వప్రపంచసాక్షిమహాత్మా

క ॥ వ్యక్తబవ్యకాది । వ్యకావ్యకాతిక్రమగుటహ్మముదా । త్రాక్రన
కృభాక్రమయత । భోక్తనుసతతంబుసాక్షిపోలికజూచు ॥

గీ ॥ జాగ్రదాదివిగ్రహను గ్రహాప । తిగ్రహసమగ్రజాగరూకాగ్ర
హాగ్ర । విగ్రహవ్యగ్రసాభాసవిశ్వహేతు । దీప్తకాశకుండతండెసందే
హమేల ॥ గీ ॥ ఇదియనదియనట్టిట్టిదింతతని । పలుకరానిదైక్తిబ్రహ్మమ
యే । యిదియనదియనదియనట్టిగిట్టిదింతతని । యరయ తెలివియియె
యనదియనదియే ॥ గీ ॥ అట్టిపూర్ణాతత్త్వమయనట్టినేను । పూర్వ
కల్పాంతముననీయపూర్వవిశ్వ । జననమునకంటె మునునిరంజనుడనగుచు ।
నద్యయుడనై వెలుంగుదు వాంజనేయ ॥ ... .. *

—*మాయాస్వరూపనిర్ణయము.*—

గీ ॥ అట్టివాయుండవాదిగానాత్మశక్తి । యలిగినవ్యక్తమయిజగదాదియ
గుచు । గలితమృతికయండున్నకలశశక్తి । యేగ్గుడకనుంభహేతువైయెన
సినట్లు * సీ ॥ పటబీజమురమహాపటమహీనుహశక్తియుజ్జ్వలపహ్నియందు
ప్లవశక్తి । యింద్రజాలకునియందెపుడు మాయాశక్తికలితోపలములందుగలి
సశక్తి । సలిలజాతములందుసలిలితద్రవశక్తిపవనంబునందతిస్పందిశశక్తి । పారి
శుక్లశోణితంబులయందుడనుశక్తితగుశలీరములజైతన్యశక్తి । దనరియవ్యక్త
మగుచుండత్రన్నిధాన । మైయస్థిసానమునకంటె ననితరంబునగుపగినిపా
వాయందునాతశశక్తి । యేగ్గుడకనన్యమైనిశ్చహేతువగుచు ॥

సీ ॥ సత్తుగాదాత్మవిజ్ఞానంబుచే నెందభావమయిబాధింపబడుటవలన ।
నెలిమిననత్తుగాదేనగ్గుడనటంచునగ్గుడనభూతమయియలకుచునికి । సకనత్తు
గాడువిచారింపలేదట్టిద్రవ్యంబు గనువికల్పంబుగ్గుడన । నిరవయవముగాడు
నిఖిలజగత్స్వరూపమచేత మిగులనేర్చడుటవలన । సావయవముగుగాడు

దృశ్యమును ముప్పి | యందడంగినదాను సూర్యంబుగామి | సునరనుభయా
త్తక్రముగాదముక్రములు | నాంజనేయమదీయమాయాతమంబు ||
గీ || అరయనాయునికంఠేవేరైనయునిక | లేడుగాన మక్కిన్నంబు గాదవి
ద్య ప్రకృతియజ్ఞానమనపల్కబడుటవలన | గాఢవేదభిన్నమును నాయనాది
మాయ || క || భిన్నాభిన్నముగాదని | యెన్నంగా నేల్ల ప్రకృతి యిట్లుగుటనుసం
పన్నులనిర్వాచ్యంబని మున్నగుణాదిరసమన ముండెలిసి సుతా || గీ || అనుభ
వజ్ఞానదృష్టిచేనగయదుచ్చ మొగిననిర్వచనీయమానుక్తిదృష్టి | చేతతొకికను
యన్మృష్టి చేననంత | మగుదలంపమదీయమాయాతమంబు || సీ || త్రాడుభుజం
గమైస్థానిపునుపుడు రాజిల్లు శుక్తిరజతమగుచు | మగుమరీచికులునివల
సలింబులై తొడవిన్నసితమైతోడువగిది | నద్వయామలసచ్చి దానందమ
యుండ నైతగునేనుమిల నెద్దానివలన | దోలుతనసజ్జడడదుఃఖాత్తక్రములై
నజగములయకను పిండుజనులకెల్లకృతరాజై తవిజ్ఞానదృష్టిచేత | బంధి
తులుపూణానికానిబ్రహ్మనుయుండ | నైనననుగాంచినంత నెయ్యదియ
భావ | మగునదియసూమదీయమాయాతమంబు | ... ..

వ || అనితీయును - సర్వభూతను ముప్పినమష్టిగూపంబును - సమస్తప్ర
పంచవాసనామయంబును - సత్త్వరజస్తమోగుణాత్తక్రమంబును - స్వాం
తగ్గప్రానంతకొటిజీవసంఘారంబును - కేవలజడంబును - మోహాత్తక్రమంబు
ను - సకలజగదుపాదానకారణంబును - నవిద్యావ్యక్తమను ముప్పిప్రకృతిప్ర
ళయప్రధానమాయాజ్ఞానాదిశబ్దవాచ్యంబు నెయ్యెప్పుడుండననివేడియు |

గీ || అనుభ్యాంతసూర్యమైనట్టి ప్రకృతి | యాదిమధ్యాంతములు లేని
జయ్యుండ | యాదిమధ్యాంత హితాశ్వయానునకురు | నాదిను
ధ్యాంతములు గల్గినవనించు || క || కవియన్నాల ప్రకృతియు | ద్వివిధులు
గును మాయయననవిశ్వయనగనా | ద్యవిమలనత్వాత్మికయగు | నవిమల
సత్త్వప్రధానయకనన్యత || గీ || అమలసత్త్వప్రధానమైనట్టిమాయాయం
దుదానికథిష్ఠానమయిననేను | ప్రతిఫలింతి మేఘసంగతజలముల | మించి
యాకాశమమరబింబించినట్లు || ... ..

క || మాయాప్రతిబింబంబును | మాయాధిష్ఠానపరముమాయయుండగా
డ || మాయాపియెనయూగుండ | మాయగుండగునతడు బ్రహ్మమయ్యుండై
యుంట || క || ఆయాశ్వరుండనేనా | మాయయెసీతావధూటిదిండలంప
మహామాయుడనయ్యువశీకృత || మాయుండనయివలదింతుమహిమనగా ||

మాత్రంబుచేత జీవత్వంబు - పర్యాప్తంబుగామింజేసి - తగియూర్చున్న
హయపూర్వకసూక్ష్మశరీరసృష్టి ప్రకారంబుచేపెద్ద - వినుచునియుట్టియె ||

గీ॥ అమలసత్వప్రధానమాయాసమన్వి | తేజ్వగుండనకు నేనుసృష్టిచ్చు
చేతఁబూనివీక్షింఁతిమఃప్రధానమాయ | సజ్జలచేఁనకమః సహాయముగన్ ||

వ॥ ఇట్లుచూచిననాతమఃప్రధానసమస్తశ్శానావచ్చిన్నచైతన్యంబువ
లన - శబ్దగుణకాకాశంబును - సప్తకాశావచ్చిన్నచైతన్యంబువలనను
శకగుణకానిలంబును - నయ్యనిలావచ్చిన్నచైతన్యంబువలన - సూపగుణ
కానలంబును - నయ్యనలావచ్చిన్నచైతన్యంబువలన - రసగుణకజలంబును
నజ్జలావచ్చిన్నచైతన్యంబువలన - గంధగుణకపృథివియునుంబుట్టె - నివి
యపంచీకృతసూక్ష్మభూతంబులనియును - బంచతన్మాత్రలనియును జెప్పం
బు - నీభూతపంచక ప్రత్యేకసత్త్వగుణార్థకంబులవలన - గ్రమంబునని
గ్వాతారగ్ర ప్రవేశోన్వీనీదేవతాసమన్వితశ్రోత్రత్వకృణుజిహ్వాహ్రూ
ణంబులుజనియించె - మిగిలినసత్త్వాధానమష్టివలన - జంద్రవాచస్పతిరు
త్రయైత్రజ్జడేవతాయుక్తమనోబుద్ధ్యహంకారచిత్తంబులు సంభవించెనన్వి
యదాది పంచక రజోగుణార్థకంబువలన - మరుసంగదోషన - వహ్నింత్రో
పేంద్రమృత్యు పశాపతిదేవతాసమేతవాక్పణిపాద పాఃపూపస్థలుజన్మించె
దక్కినరజోగుణార్థకనమష్టివలన - విశిష్టవిశ్వకర్త - విశ్వయోగ్యజ - జ
యదేవతాక - ప్రాణాపానవ్యానోదానసమానంబులుద్భవించె - నివి
ధంబుననున్నంబులైన - జ్ఞానేంద్రియపంచకంబును - సంతోకగణవతు
ప్తయంబును - గర్భేంద్రియ పంచకంబును - బ్రాణాదిపంచకంబునుగూడి
యెకోనవింశత్యవయవంబులనింగళరీరంబు గలిగె - నీసూక్ష్మదేహంబు వృ
క్షవనంబులభంగి - నొక్కటి వృష్టియనియును - సహంబును సమష్టియని
యునుంజెప్పమెప్పు - వీనికివృష్టిసమష్టిస్వప్నంబులవద్ధలగు - నీవృష్టిసూ
త్రైంగవృష్ణంబులయందాప్రాజ్ఞాండభిమానియె - ప్రాతిభాసికుండును -
స్వప్నకల్పితుండును - దైజనుండు ననంతవర్తకలు - నానన్యసిసూక్ష్మకా
యస్వప్నశిష్టుండనై - యీశ్వరుండనైననేను - హిరణ్యగర్భంబును -
సూత్రాత్మకుండును - బ్రాణుండునునన - పర్వజీవోపామ్యుండనైయుండు
దు - నిదిసూక్ష్మసృష్టితెఱంగిక - స్థూలప్రపంచ ప్రకారంబు వినుపించెద -
వినుచునియుట్టియె || సీ॥ తతతమోగుణక భూతములనైదింటిగ్రమముచే
రెండు భాగములుచేసి | తొలుతఁబంచార్థాంగములఁబూనివేత్సేరఁ దుని

యలునాల్గుగాననువుపటిది | ముఖ్యాంశములశేషభూతశింషచతుష్టయము
లనొండొంటి నెయ్యమునఁగూర్చ | బంచీకృతంబులై పటుతర స్థూలంబులము
యభివ్యక్తంబులయ్యెనొకట | వాయునంజనవినుమింక వానివలన | నఖిలజ
గములునానాచరాచరమీలు | బహువిధాన్నంబులును ఘటపటగృహాది |
సకలదృశ్యపదార్థములనుంభవించె | ....

ప || ఇట్లు గగనార్థాంబున - వాయు తేజోజలభూభాగంబులను - నని
లాభాంబున - నాకాశాలసలిలేలాంశంబులను - బావకాథాంబువలన
నభస్మసీతలోయ ధరోణిండంబులను - నీర్వాహాంబున - వియత్తగుర్మ
శానుధాత్రీశకలంబులను - ధరాభాంబున - వ్యోమపవనాన్నికంబుల
తునియలను - జీవాదృష్టసహాయంబు చేతం గూఢాన క్రమంబుచేత - శబ్ద
గుణకంబున యాకాశంబును - శబ్దస్పృశాగుణకంబున పవనానంబును
శబ్దస్పృశారూపగుణకంబున యగ్నియు - శబ్దస్పృశా రూపకన గుణకంబున
యంబువులను - శబ్దస్పృశారూపకసగంధసమేతంబున ధరణీయును - బం
చీకృతంబులై - మహాస్థూలంబులై - యభివ్యక్తంబులయ్యె , నిమగ్నభూ
తంబులవలన - సతల - వితల - సుతల - రసాతల - తలాతల - మహాతల -
పాతాళ - భూలోక - భువలోక - స్వర్లోక - మహాలోక - జనలోక - త
పోలోక - సత్యలోకంబులను - జతుకాశభవనంబులును - దత్తల్లోకొది
త జర్మాయు జాండజస్వేద జోద్భిజ్జరూప చతుర్విధభూతగ్రామంబులును
దత్తత్పాశాయోగ్యాన్న పానాదికంబులును - ఘటపటాదిసర్వపదార్థాం
బులును సంభవించె - సంతపట్టురు గూఢి స్థూల ప్రపంచంబు - దీనికివ్య
ప్తిసమస్తాత్మకంబున జాగరంబవధ్యును - నందొక్కొక్కవ్యప్తిస్థూలక
రీరజాగరంబులయందాలింగదేహుపాధికుండయిన - త్రైజనుండభి మా
నంబుచేసి - చిదాభాసుండన - వ్యావహారి కుండన - విశ్వండున నొప్పు -
హిరణ్యగర్భుండనైనను సమష్టి స్థూలవిగ్రహజాగ్రద్విశేషుండనై - వై
రాజసుండన - వైశ్వానరుండన - పరాబ్దుగుండుండన - సకలజగదారా
ధ్యుండనై - ప్రకాశించుచుచురు - మఱియును || ....

—నిరాబ్దుగుపనిణాయము—

చ || ధరణిపదంబులుకా దివితతంబునును సకమంతరిక్షముకా | సురుచిర
వాభిచండకరసోములు లోచన ముద్దిశల్ శ్రుతు | ల్పరచహనుండు నెమ్మొగ
మువాయువు ప్రాణములుకన్నహారిరా | ట్టుగుండుడనైనవాకుఁగెప్పుంక

వవిశ్వశరీరనాటకే * సుగంధివృక్షము || ధాన్యనీరులుబులుబుధాత్రి
పుల్కుజంబలో | సూరివయిశ్యులూకపుల్కుసూదులం ఘ్రులున్నహా | భూ
గహాపదీలతాళి భూరిరోమ ముత్విరా | టూపగంప సనయిననాకునాత్త
శుద్ధమానసా || ... ..

వనమయమాము || శైలములుశల్కములునన్నదులునాడి | బాలములు
వాధులు పివండము త్రిసంధ్యా | కాలములుచేలములుకాలబలదాళుల్పా
లములువిశ్వతనువతినగునాకు || శా || ఆధారంబిలద్రొబలంబుమణిపూ
రాంభోజమయవహ్నియు || స్వాధిస్థానమనాహతంబనిలమయి చంచరి
శుద్ధబుజం | బైధీమానస గూఢక ద్రవ్యలియజ్ఞాబౌతమయి యొప్పనర్వా
ధారోన్నతః శ్వమూర్తినగునాకారిత్వసంపూజితా || క || మేగవక్రబ్రహ్మ
దండియు | నారయఁగాడక్షిణోత్తరాయణములుసౌం | పారనడాపింగళ
లో | సూరివరమపదముపరసుమమ్మకుమారా || సీ || అత్తలంబుపాములు
వితలంబుశల్కముల్పు తలంబు జంఘికల్పు జననివహా | నుతరసాతలముజా
నువునుదారుణమహాతల మూగుపులుతలారలముకబీయు | నాగలోకము
మహానాభ్యధోభాగంబుభూభుజస్సర్వలోకములునునాభి | జతరవతుం
బులురరిమహర్లోకంబు కంఠంబునుజనలోకంబుముఖము | మణితపోలోకమ
రయఁబ్రామధ్యమంబు | సత్యలోకంబు పులను నైకమునుమ్ము | పశ్చిమా
పథకుండనై వెలయునాకు | జలనిధిగభీరవీరకేసరీకుమార ||

ప|| ఇట్లునర్వాధిస్థానంబును - సర్వపరీపూణంబును - నామరూపగు
ణధర్మకర్మకవికారరహితాఖండసచ్చిదానందపరబ్రహ్మంబునునైననెను -
సమష్టికారణసూక్ష్మస్థూల శరీరోపాధి పశిప్తత్వంబువలన - నన్యాయశుండ
న - హిరణ్యగభుండన - విరాట్పురుషుండన - సకలజీవోపాస్మృండ్లనై
ప్రకాశింపుదు - నుటియును - వ్యష్టికాంక్షసూక్ష్మస్థూలదేహూపాధితా
దాత్త్యాభిమానంబువలన - బ్రాహ్మండన - దైజమండన - పిశ్చుండనను
షుప్తిస్వప్నజ్ఞాగదవస్థలను భవించుచు - నజ్ఞానవశుండనై - జీలిండనని
శ్వరోపాసకుండనై ప్రవతించుచు చందంబునందోపుమనీజీవేశ్వరతత్త్వం
బులవిద్యాకల్పితంబులయ్యవిశ్వశశపిషాణ - వంధ్యాపుత్ర - గగనారవిండం
బులభంగి - నాయంకు - నన్నెటింగినభావంబు - నట్లుగావున - నికజీవే
శ్వరైక్యంబుపడేసింపెద - సావధానచిత్తుండవయియాకణింపుమనియా
త్మారాముండాంజనేయన క్లిష్టమె|| ... ..

—జీవేశ్వరైశ్వర్యపదేశము.—

క॥ కలశాంబుదములందగ్ధతః జలములందగ్ధ ద్రోయవాకసము ప్రతివింబం బులులేమినొకటియై యిమ్ములనుండునలండునుయి యమాతాంబులుట॥

క॥ అవిధమునందనువులమా । యావిద్యలందలంద్రోయనంతటి లోనకా । జీవేశ్వరులు నలుంగుచు । గేవలతత్త్వంబువెలుగుచు శాధీశా॥

వ॥ అదియెట్లులేని.

క॥ కలశ జలప్రతివింబం । బులకులకుణమనంగమున మాతాంబై యిం బలుఘటాకాశమతదే । జ్జలకుమహాకాశమనియెనుమిదివనింపక॥

గీ॥ క్రమములోస్థుల సూక్ష్మ కారణములను । సకరజాగణస్వప్న సుపులకును । బ్రబలురగుచిత్వత్రేజసప్రాజ్ఞులకుని । లకుణుండునూత్నుం డుసాక్షియగుచు । అతడుకూటస్థుడనబ్రత్యగాత్ముడనంగ । నక్షుగుండు నాబుకమండనంసాక్షి । యరచిలసిల్లుచాచరమాత్ముడనుచు । బ్రకృతిపురుషుల నటకపరమపురుష ॥ క॥ జలదజల ప్రతివింబం । బులకులకుణ మనంగమునమాతాంబై । యలకుమహాకాశముకే । వలమయివలమయిక పిప్రవరభావజ్ఞా ॥ క॥ జీవసమష్టితరుత్ర । యావస్థాత్రితయములకునఖిలాత్మకమా । యావిప్రాణవిరాట్పురుషావశిష్టాక్షియైపరాత్ముడొప్పుకా॥

గీ॥ అతడుపరమాత్ముడనంగబ్రహ్మంబనంగ । నలఘుపాపూర్ణానైతన్య మనంగమైప్పు । నిర్వికల్పుండశంకుండునిర్వికారుఁ । డన్నితీయుండనంతుండయి యాంజనేయ ॥ వ॥ అట్లుగావున * సీ । కలశమేఘములందగ్ధతజలంబులంద యు ప్రతివింబస్వయంబునొకట । గడకు ద్రోచినఘటాకాశమహాకాశము లకు నేకత్వంబుగలిగినట్లు । వ్యష్టిసమష్టిదేహములకు ధీమాయలనుజీవపర మేఘులనువిచార । దృష్టిచేగఁగనిషేధించినయెడ బ్రత్యగాత్మనకపురమాత్ము ననును । సమరనయిక్యంబు ఘటియించుసిద్ధమనుచు । నఖిలవేదాంతశాస్త్రముల్నిశ్చయించు । గురువులిట్లుపదేశింపు దుగుబాఘలకు । ననఘుదియెమనీయదివ్యాశయంబు॥ ... .. *

కావున * సీ॥ పరక శరావకుంభకనామరూపముగ్ధ్రోమనొకటి గాఁజూచుపరిగి । ఘటతటాకముల నొక్కట నిషేధించి తగ్ధతజలమొకటి గాఁగాంచుకడగి । దీపప్రదీపవతియగుమ్మడందిత త్రేజంబు మొకటిగాఁదెలియుభాతి । కలశగృహంబులందగ్ధనుంది వానిలోఁగలమింటిమొకటిగాఁదలఁచురీతి । బాధ్యజీవేశ్వరస్వయోపాధియుగము । ప్రాకటపివేకగృహస్థిని

రాకరించి । తన పరిపూర్ణశుభ్రత తన్వ మొకటి । గావిల్కొంపవలయు
 మేధావియనఘ ॥ వ ॥ ఇట్లువ్యపిశరీరావస్థాత్రితయంబును - విశ్వతైజస
 ప్రాజ్ఞానామకంబయిన జీవచైతన్యంబును - గించిజ్జత్వకర్తృత్వభోక్తృ
 త్వాది - గుణంబులునుగూడి - త్వంపదావాచ్యాధాన్యంబు - దేహత్రయ
 విలక్షణంబును - నవస్థాత్రయసాక్షియు - బంచకోశవ్యతిరిక్తంబును - సద్వి
 దానంస్వరూపంబునైన - కూటపథచైతన్యమాత్రంబు త్వం పదలత్యో
 ధాన్యంబు - సమష్టిశరీరావస్థాత్రయాత్మికయైన మాయయును - వైశ్వానర
 హిరణ్యగర్భావాక్యకృతవామకంబులయిన - మాయాప్రతిబింబేశ్వరచైత
 న్యంబులును - సర్వజ్ఞత్వ - సర్వేశ్వరత్వ - సర్వాంతర్యామిత్వాదిగుణం
 బులునుగూడి - తత్పదవాచ్యాధాన్యంబు దేశకృత - కాలకృత - వస్తుకృ
 త - పరిచ్ఛేదరూప్యంబును - స్వజాతీయ - విజాతీయ - స్వగతభేదరహితం
 బును - సర్వజ్ఞానానందస్వరూపంబును - నయిన పరిపూర్ణాద్వితీయబ్రహ్మ
 చయితన్యమాత్రంబు - తత్పదలత్యోధాన్యంబు - విగ్రహధర్మాకంబులయిన -
 వాచ్యాధాన్యంబులతో - లత్యోధాన్యంబులకయిక్యంబు సంభవించదట్లుగావున
 మొక్కదేశంబున - మొక్కకాలంబున - మొక్కరూపంబు ననున్నపుడును
 వేరుక్కదేశంబున - మఱియొక్కకాలంబున - గొండాకరూపంబుచేసుగ
 డంగుచుగొని - తదేశ - తత్కాల - తదవస్థావి శేషంబులను - నేతద్దే
 శయితత్కాలయితదవస్థావి శేషంబులను గణించి - లక్షింపక లక్ష్యరూపం
 డయిన యతండితండాని - యొక్కనింగా నెఱింగినతెఱంగున - జహ - దజహ
 లక్షణదేత - మాయకంబులయి - విధ్యాభూతంబులయిన - యుభయ
 వాచ్యాధాన్యంబుల - నిషేధించి - ద్వివిధలత్యోధాన్యచయితన్యంబుల - కైక్యం
 బుదెలియుమిదియ - యసిపదాధాన్య వినియె - జీవేశ్వరైక్యజ్ఞానం - విని
 యెరుహావాక్యాధాన్యం - చింకజీవబ్రహ్మైక్యంబుపదేశించెద - నాకణింపు
 మినిమఱియునిట్లనియె॥

—జీవబ్రహ్మైక్యపదేశము—

సీ ॥ గునకజ్ఞాపాణుమృతప్రి కాశుక్తితతులాది మధ్యమాంత ముల
 యందు । స్వస్వభావములచేపసియించియున్నయవసుతోనజ్ఞానవశమువల
 న । నీలతాహిమనువ్యసీరరౌప్యంబులయి కనుపట్టివహించికాంచునెడల ।
 గల్పితరూపములకు మిశ్రలయిపోవడత్తన్వంబులయిన చందమున నాత్మక ।
 ఉయ్యవతక్షన వాద్యవిద్యాత్మశక్తి । వలనజీవుడయితోచికేవలనిజస్వ । రూ

పము నెఱుంగుచోబూపకూడరావముడిగి । యద్వయానందమూర్తియైయలగు
ననఘా ॥ వ ॥ ఇవ్విధంబునగజ్జ్వజ్జ్ఞానంబువలనగజ్జువునందు భజంగంబారోపి
తంబయి యాప్తవాక్యంబుచేత దత్తగుభ్రాంతినివాశంబగు చుండగజ్జువుగ
జ్జీవయిన తెఱుంగున నఖండసచ్చిదానందస్వరూపుండాజ్జ్ఞానంబువలనదవకు
దానజీవుండయి తోచియనంతరంబున శ్రీగురువాక్యంబుచేతనివుజీవుండవు
గావు పరిపూర్ణచయితస్వరూప్రుండవనియెప్పుడు బోధితుండగు నస్వడా
తంకు దేహేంద్రియప్రాణమనోబుద్ధివత్తాహంకారాత్మభ్రాంతివత్కాం
చుచుండబ్రత్యుభిన్నా ద్వితీయబ్రహ్మచయితస్వరూప్రుండగునదిజీవ బ్రహ్మై
క్యంబింక మోగకారస్వరూపంబెఱింగిం చెడిననుమనియిట్లున్నయై॥

—ఓంకారస్వరూపనిర్ణయము.—

నీఘనతరదేహజ్ఞాగద్విశ్వవయి రాజసులకారమా త్రమోసుగుణభుర్య ।
తనువిగ్రహస్వ పుత్రయజనసూత్రాత్త్రకులును కారాధామోలలితచోత ।
పుగులకారణసుమపిప్రాజ్ఞనవేశ్వగుల కారాధామోగుచిరవర్ణ । సం
తతపాపూర్ణ సచ్చిదానందాత్త తత్త్వమోగకార మోస త్ర్యమూర్తి ।
యట్లుగావునవర్ణ శ్రీయాత్మకంబు । నాత్మ గూఢకమయిన వాచ్యాధామ
గును । గానబ్రణవస్వరూపుడనేనటంచు । దెలిసికావించవలయునిమృతచార ।

వ ॥ ఇట్లుదేహాత్రయా వస్థాత్రయతాపత్రయసుఖత్రయకర్మత్రయ
కర్తృత్వయబుద్ధిత్రయ శ్రద్ధాత్రయధృతిత్రయగుణత్రయశక్తిత్రయకా
లత్రయలోకత్రయలోకత్రయ దేవత్రయమూర్తిత్రయవృత్తిత్రయస్థాన
త్రయజీవత్రయేశ్వరత్రయ పితృత్వయభక్తిత్రయపీఠాత్రయనేత్రత్రయ
లక్ష్మీత్రయజ్ఞానత్రయమండలత్రయముక్తిత్రయాత్మకంబయినవర్ణాత్రయం
బారోపితంబయిన వాచ్యాధాంబుగావున నేతత్సర్వంబును గ్రమంచనన
కారంబు - నుకారంబునను నుకారంబు మకారంబునను మకారంబు నోం
కారంబునందుచు బ్రహ్మలాపంబు నొందించియంతట దత్తగుభ్రాపంబును వి
శ్వాధిస్థానంబును బాపూర్ణంబును దురయంబును నక్షరంబును లఘ్యై
ధాంబునునయినశుద్ధింకార మాత్రంబుగానవలోకించినింతరంబునునత్స్వే
రూపమాత్రుండవయి ప్రకాశింపుము ॥ మ ॥ అనిభోధించినవాంజ నేయు
డపుడాతారామునిజూచియెకా । యనఘాయేవరయు క్రిచే నెకట వాచ్యా
ధాంబుభోవోచీయం । తనెలఁగొక్కఁము మాడఁగావలయు నందంబొప్పు
నాయుక్తిహా । చ్చినకూమిన్వినుపింపుభ క్తవరదాశ్రీరామనీతావత్సీ

నమ సకార్యములందొగ్గిఁ | మానకంజరియించు నెందభిమానపూర్వకవృత్తు
లఁ || వ || అట్లుగావున || ౧ || ఎఱుకమఱపుల నెఱిగెడియెఱుకనేను | విధినిఁ
ధములనుగాంచుఁ భుండనేను | తర్కావ్యముల నెల్లదర్శించుతత్త్వమేను | నేను
నేననివివరించునేతనేను || ౨ || నేననినన్నుమూఁఖుఁడవే | మేననిపీఠించుఁగాన
మేల్కొనినత్యే | జ్ఞానానందమయునిఁగా | జ్ఞానముచే నెఱుంగవలయునధ్యక్ష
శాలీ || ౩ || నేననినదనువునకునభి | మానమునకునర్థమగుబ్రహ్మదమువలనం |
గాననవిరెండనగములొనేనననేనకేవలొత్తుండననఘా || ౪ || వానానూనునినను
న | నేనే ననిన్నునమ్మునేనననని | నేనును నేనన్నానా | నేనునునన్నెన్నిన
మ్మునిను నేనననా || ౫ || మేనుమనముమానముమును | నేనముమనసమ్ముమానినే
మమ్మునన | నేనేననినమ్మిననీ | మానమనూనానుమానమైమను నెన్ని || ౬ ||
మనమేవనిజేసిననది | మనమేచేసేతిమటించుమదిదోచునట | తనమైదోతన
మైచే | తనమైతగుమనకుఁగల్పితంబినియనఘా || ౭ || నమ్ముమనమ్ములోననుది
నమ్ము నెలుంగుదిదాత్తు గూపప | గమ్మునిజమ్ము నేనునిధనమ్మునుసంబననమ్మునూ
పప | గమ్మునుగర్తృకార్యకరణమ్ములువగ్గగుణాశ్రమాభిమా | నమ్ములునాకులే
వనుఘనమ్మగునావననమ్ము నెమ్మది || ౮ || అగుదిజనింపనింపగుమహావిషయే
చ్చునుమానిమానిత | స్వరదిభిమానమాననవచోఘన కాయనివాసనాననంబా
రయకమేను నేన నెడిబుద్ధినిఁద్రోచుటచేతఁజేతనే | తనయనుగానుగానఁబర
త | తన్నమెడిశ్చమభావభావన || ౯ || ఇరవుగ నెన్నునెన్నఁడొకయిగురుకలే
కయయున్నయున్నతిం | బొరలువికారకారవిమబోధముదీని తెఱంగెఱుంగ
గా | నెఱిగెడిమించిమించివరమేశ్వరభావముఁబొందిఁబొందిదా | మఱి ననీ
రనీగుచిర మాగ్ధయమోక్షముఁజేసఁజేసెన || ... .. *

వ || ఆనియుపదేశించి వెండియు నాత్మస్వరూపంబతి స్వచ్ఛంబుగానెఱుం
గుకొఱకు నింక నొకపరమ రహస్యంబుఁజెప్పెద సావధానపీఠుండుజైయూక
రింపుమని యిట్లనియె || ౧ || కలితశబ్దశ్రోత్రఘనమనోహంకృతుల్లృశ్యముల్వీ
నికవిృత్తునను | స్వగృహ్యగింద్రియాంచస్తనోహంకృతుల్లృశ్యముల్వీనికవిృ
త్తునను | సలలితరూపలోచనమనోహంకృతుల్లృశ్యముల్వీనికవిృత్తునను | అతిమరభి
నాసికామసౌహంకృతులును | దృశ్యములుగానవీనికవిృత్తునను | బహువి
ధాంతర్బహిష్టప్రపంచ మెల్లగృహ్యమట్లొంబిభిష్టార్ణదృశ్యునను || అదియెట్లుం
టేని || ౧ || శబ్దాదివిషయపంచకముద్విశ్యంబగు శ్రవణాదికరణపంచకమునకును

శ్రవణాదిరణపంచకముదృశ్యంబగుచిత్రమనొబుధ్యహంకృతులకరయఁ
దతమనొబుధ్యహంకృతులుదృశ్యంబగుచిత్తపూర్ణదృశ్యయబ్రహ్మమునకు
బిత్తపూర్ణదృశ్యయబ్రహ్మంబనఁచినాకు దృశ్యత్వమిందుఁజింతింపలేకు । గాన
నిరతిశయింపప్రకాశనిర్దిష్ట । కారనిర్దిష్టయావ్యయాకాశకల్ప । కల్పనాతీతన
చిత్తకృత్సమూహ । సురుచిరాఖండశుద్ధవస్తువును నేను ॥ వల్లభిత్వగ్నమృతై
న నాకుదృశ్యత్వముగలుగఁ దెల్లినకునుముదృక్కును - సంక్లిష్టును - జిత్తును -
జ్ఞస్థియు - జ్ఞానంబును - బోధంబును - చైతన్యంబును - సనునిఁఘటపంభకల
శశబ్దంబుల భంగిలకార్యయ నామంబులట్లుగుట దృక్కునైననన్నవలొకించు
నది దృగన్యంబనదీపబాన్యంబులై జడంబులైన ఘటాదులు భాసకంబయిన
దీపంబును బ్రకాశింపఁజేయ నేతనిపగినాచేతఁ బ్రకాశ్యంబులైయచేతనం
బులయిన యహంకారమనో నేత్రరూపాదికంబులు ప్రకాశకంబయిన సు
త్స్వరూపంబుం దెలియనొపపు - దృగంతరఁబనిన నాదృగంతరంబు స్వ
ల్పప్రభారూపంబయిన ప్రదీపంబనల్ప తేజోవంతుండగు భానుమంతుని పే
లుంగిలవలెని చందంబునని కృత్తంబైయెటుంగ సమర్థంబుగాదు సమానంబై
తేజశిల్లంజేయుననిన రత్నంబునకు స్వసదృశరత్నంతరంబును భాసిల్లంజే
యఁకుమంబులెని పోలికనుత్సమంబై విలసిల్లంజేయ శక్తంబుగాకదియునుం
గాక వేదాంతంబులయందు జైత్రవ్యద్వయంబును క్తంబయియుండు నిముస
ముత్కృష్టంబై కాంచుననినదియు మఱియుక దృగంతరంబునకు దృశ్యం
బుగావలయునట్లైన దానిగనుంగొని దృగంతరాంతరంబింక నొక్కటియని
నని త్రైతంబునన సంఖ్యాతదృగంతరాంగీకారంబు లోఁచునందువలన నవస్థా
దీపంబుసాప్రదంబునట్లుగాక కొన్నిదృగంతరంబుల నూహించి యొక్క
టినిలిపి యిటునుండదీనికి ద్రష్టలేడనిన నన్నిటికింగలుగ నితని కెట్లులేకుండు
గలదనిన వానికివృథాచారంబు వచ్చునివ్విధంబుగాక మొదటిదృగంతరంబు
నిరతిశయంబనిన నెయ్యదివర్షకారణంబు నిష్కారణంబు తనకంటె ని
తరంబయిన సర్వంబునుసాధనంబులేక తానవీక్షించునదియె నేనుగావునస్వ
యంప్రకాశ పరిపూర్ణదృశ్యయబ్రహ్మంబునగుదునని యుపదేశించిమఱియు
నిట్లనియె । తేలియంబునున్నవిత్వంబుదృశ్యమగునీ । తేలివి నైసర్వమును
గాంచుదృక్కు నేను । మిగులవాకం టెనన్యమేమియునులేదు । సత్యమినిసర్వ
వేదాంతసంగ్రహంబు । కీ జీవత్రితయతనుత్రిత । యావస్థాత్రితయములకున
తిరుక్షుండఁదా ద్భావాభావజ్ఞుడనను । కేవలచిత్తయండనేనుగదాభీశాసీభూ

తపంచకమును బుద్ధ్యహంకారంబుల వ్యక్తమును నిందియములు పడియును | సెక్ర-టివిషయపంచకమును జేతనేచ్చాద్వేషనుఖదుఃఖసంఘభృతులు | తురము యే త్రంబనగడునొప్పునిదియ పరా ప్రకృతియనగ బ్రకృతియనగ | నలగ నీ ప్రకృతితోగలసివర్తిండు దాఖానడతుగంజగునతండు | పరగు యే త్రజ్ఞాండన బరా ప్రకృతి నాగగ | బుగుమండనగ నీరెంజికింబొందుగలుగ | నొనరగనుం గొను నేబుగుమోత్రముండన | బగుండనగ వెల్లుదుండు దుఃఖవనతనయ || ... *

—*తురమునవిచారము.*—

క || నేననుచునక్షుగుండ | జ్ఞానము చేతురము నెలుంగు చందంబునది | జ్ఞానము చేనప్పుగుఱుని | నేననివీక్షింతు వేలునిజముగ లేమిక || గీ || పగుండనగునాకున తురపుగఱునకును | భేరమేమియు లేదుకన్బిట్టిచూడగ | గలదె వేటిందు కై నలొకమునముఖ్య | బింబమునకునుదిత్ప్రతిబింబమునకు || గీ || ఘటముపాలిసినదన్నటాకాశమాక | నమునజెందినకరగిబజ్జానదృష్టితురము నెడబొసినర్థరాక్షురుండనన్ను | బొంది క్రన్మఱుబొరయిండుపూర్వసంజ్ఞ || ... .. *

ప || ఇట్లు పృథివ్యప్రేక్షో వాయ్వాకాశంబులును - మ సౌమధ్యహంకారంబులును - వీనికిం గారణంబున యవ్యక్తంబును - శ్రీతత్త్వజ్ఞుఃపాప్రాణవాక్పాణి పాదపాయూపసలు - దశేంద్రియంబులును - శబ్దస్పర్శరూపసగంధంబులును - బంధవిషయంబులునుగూడి యిరువది నాలుగు తత్త్వంబులగుం గొండలువా గారి కరేంద్రియపంచకంబును - శ్రీమౌది జ్ఞానేంద్రియపంచకంబును - శబ్దాదివిషయపంచకంబును - బ్రాణాదివాయు పంచకంబును - మానసాద్యంతఃకరణ చతుష్టయంబునుగూడి యిరువది నాలుగు తత్త్వంబులనిచ్చెవ్వుమిగి చతుర్వింశతి తత్త్వంబులును శరీరత్రయంబనియును బంచకోశంబులనియును - బండితులుగనెంతురిది మదియొ పరావ్రకృతియిదియే త్రంబును - తురంబును - బ్రకృతియు - ననాత్మయు - దృశ్యంబును - ననతును - జడంబును - దుఃఖాత్మకంబును - సంసారంబును - నననొప్పు - దప్రాయః పిండంబుతోగూడి ప్రకాశించు కృశానచందంబున మిథ్యాతాదాత్మధ్యానంబుచేత దీనితో నెనసి ప్రవర్తించుమదంశ భూతుండైనజీవుండు పంచవింశశుండి తండస్తద్దీయపరా ప్రకృతియే త్రజ్ఞాండును - నక్షురుండును - బురుషుండును - వాత్సుండును - శబ్దయు - సమాప్రకండును - జేతనుండును - సానందమయుండును - సంసారియు - ననందజీల్లుచుండు - నదియెట్లనినబూర్వోక్తతత్త్వంబులలో బ్రధానావయవంబును - సర్వకార్యకారణాశ్రయం

బును- సకలవాసనామయంబును- ననాద్యనిర్వచనీయాజ్ఞానకల్పితంబును నై
 నబుద్ధహంకారాత్కాంతః కరణవృత్తిశేషంబునందు జలసుటంబునంతా
 దిత్య ప్రతిబింబంబును దర్పణంబునందుముఖా భాసంబునుందోచన విధంబు
 ననన్తచ్ఛాయ ప్రతిఫలించి తయపాధికుండై కరణభోజ్యజ్ఞానప్రమాణశబ్దవా
 చ్యంబైన స్థూలగోళకౌపహిత జ్ఞానకర్తేంద్రియ ప్రాణహృత్ సమస్త్వి
 తమనశ్చితాత్త కాంతకరణవృత్తి ఓశేషసాధనంబు చేతఁ గాఢ భోగజ్ఞే
 యప్రమేయ శబ్దవాచ్యలబ్ధులైన శబ్దాది విషయంబుల ననుభవించుచుం
 గతఁయుభోక్తయు - జ్ఞాతయు - బ్రహ్మాతయు - శ్రోతయు - ద్రష్టయు
 ద్రష్టయు-రసయితయు - స్పృశతయు - వక్తయు - దాతయు గంతయు- విన
 జఁయితయు - వానగమయితయు - బ్రాణీయుమంతయు - జేహీయు- జీ
 వుండుననంబుసిద్ధుండయి సమధిక శరీరజాగ్రత్ వస్థాభిమానియైవిశ్చుండన-
 సూక్ష్మదేహస్వప్నావస్థాభిమానియై తైజసుండన - గారణాంగముష్యప్ర
 వస్థాభిమానియై ప్రాజ్ఞుండన - విలసిల్లికలల వాసవాసమేతుండయియు
 సాకారతపాస్పర్శ్యంబు వలనయన్నుచలించెడు తెలుంగనసూర్యలోకం
 బునాశ్రయించి స్వస్వవ్యాపారంబులు బ్రవర్తించు జనంబు భంగినర్వా
 ధిస్తానభూతుండును - బ్రధానపురుషేశ్వరుండును - బురాణపురుషోత్తమా
 ఖ్యుండును - దనకుముఖ్యునిబభూతుండును - వడ్డీంశకుండును - బరుం
 డును - బృగమాత్తుండును నైననాన్నధానంబువలననన్తదీయతేజంబుసం
 శ్రయించియున్నెటు గతన్ను నామరూపాత్మకుని గాఢలంఘనసృతివ
 క్రంబునంబ్రభ్రమించుచుండు - నిట్లనాద్యనంతకాలంబు బ్రవర్తించుచుం
 డియెట్టకేలకు ననేకజన్మాజితపుణ్యపుంజపరిపాక విశేషంబువలనను నుద
 నుగ్రహంబువలనను బరీశుస్థూదయుండును - సాధన చతుష్టయసంపద్వి
 శిష్టుండునునయి సద్గురు చరణకమలంబు నొందితత్ప్రసాదలబ్ధాత్మానాత్మవి
 వేక్షానసహితుండయి యక్షుగుండు గాయాత్యహంకృత్యంతింబయినక్షరం
 బంతయుఁ దానుగానని నిర్వాకరించికలశ జలనాశానంతరంబున నుపసూర్య
 కంబుమాతాండునిగ జేందినకయి వడిముకురవియోగంబగుచుండ వదనా
 భాసంబుప్రధానాననంబునఁ గలసిసరీరిమతఘటకుడ్య కమాలస్తంభపటాద్య
 కలమూతఁద్రవ్యంబుల వేత్వేఽవిభజించినన శేషవస్తుసమేధావధీభూతం
 బును నమూతఁంబునునగు తదవచ్ఛిన్నా కాశంబునుహా కాశంబయిన పగి
 దిందనుత్ర యవిలక్షణుండును - నవస్థాత్రయ సాక్షీయుఁ - బంచ కౌశవ్య

తిత్తుడునునయియుండా ద్వితీయసద్విదానంగ స్వరూప పరీపూర్ణావర
బ్రహ్మతత్త్వమాత్రుండగు నట్టితూర్తరాతీత పురుషోత్తమతత్త్వంబేననిచెప్పి
మతియున్లుఁదొంగి || గీ || పంచవిషయములనుబంచేంద్రియములచేత | గాంచు
తేలివినేనుకపివరేణ్య | పంచ గోశములను బంచస్థూతంబుల | నైందితూ
చునట్టియెఱుకనేను || లయవిభాతి || తెలిసెనది నాకిపుడు తెలియదది లేన్మగను
దెలియవివరింపుదును దెలిసెదనటంచుం | బలికితినిబలుకనింకబలికెదనటం
చుమడిదలంపరుదలం దినికలంకెదనటంచుం | వెలపలనులోపలను దెలియం
బడువృత్తులను దెలియుచు వెలుంగులను వెలుంగులకుచుండం | గలయువే
లింగించుతొలి వెలుంగునుమీనేనునను దెలియుమువివేకదశగలయనముచేతకా |

మ || సతదేవావెలిలోఁబరాక్షణములనానాచ్ఛిద్రభాండోదర | సింధి
పంబెఱింగించుచందమునహృద్ధీ ప్రాణదేహేంద్రియా | స్వితదేహస్థుడనై
న నేనశమున్నిర్లేతు కాజ్ఞానక | విత్తబాహ్యంతరనామయాపతతులకాలీల
స్వేలింగింపుచుకాడతమ్ము నెఱుంగలేవువిహితమ్ముగదేహాముప్రాణపశ్చి
చి | తమ్ముదశేంద్రియమ్ములుచితమ్ముగనన్యముగానలేమిస | త్యమగుసో
కపీంద్రసతతమ్మునువానిఁడదీయకాద్యజాతమ్మును నేనుగాంతునన్యతమ్ముగన
న్నుఱుతమ్ముగాఁడగ | శా | ధీచేతోవిషయాత్మకంబులకు జ్ఞాతృజ్ఞానవి
జ్ఞేయముల్ | సూదించుండగఁడల్లయోదయములక సుప్తిప్రబోధంబులే |
నాచిత్రంబులనానైజేయునిజమాయకసాక్షినియచూచుచుక | రోదిమృత్వ
ముచేవనింతునదనద్రూపాత్మిక్రంబుగా || కీ || మత్సాన్నిశ్యమువలననజి
త్సహంకారపవనదితేంద్రియముల్ | పత్సాచలింతునుమిరం | గత్సదయ
స్కాంతసూదికలిచందమునక || క || తపాయపిండంత | త్యాపానల
మండలంబువడువునమాయా | గుప్తబ్రహ్మాండనము | ద్విప్రదిదాత్మకుఁడనే
నుధీరవరేణ్య | నీ | ధరణీజలానలమగుదంబరాంతరా విష్టాఖిలాధారదృష్టి
నేను | అచిత్యచంద్రగ్రహారకారా తటిత్సంన్యా ప్రవివ్యతేజంబునేను |
అమరమానవత్య గాదిచేతనధీప్రకాశమానజ్ఞానఘుఁడనేను | బ్రహ్మాదిదే
వతాప్రాథమీయానంతకల్యాణగుణకవిగ్రహుడనేను | కార్యరూపంబుల
యిన జగంబులకును | స్ఫుడుపాదానకారణంబును నిమిత్త | కారణము
నయిననిమకలాకారసత్త్వ | పరమమాయాసమన్నితేశ్వరుఁడనేను ||

గీ || వేదకాస్యాగమములచేవేదితవ్య | మైనవస్తువునేనుమహాత్ములకు
ను | జపతపోదానయజ్ఞసంచయముచేతవగసమారాధనీయదైవమునునేను ||

గ || అనఘసాకాక్షుడనుగానువినుసమప్తి | ఘనమనస్వయతాదాత్య
మునకుఁజొరమి | సరిసిగాకాక్షుడనుగాను సాక్షినకుమఁ | గారణశరణమే
కనుకలకలేమి || గీ || అఖిలభూతములందునేనఖిలభూత | ములునునాయందు
గలుగంగఁబొరయి నెంచుఁ | గాననదియునన్నంటవు నానరేంద్ర | సమత
నొప్పాగుగగనంబుచందమునను || క || మృగత్వప్రికల నెఱింగినఁ | జగజలము
లభావమగుపిథమునఁదెలివితే | నగుఁబుడగునన్నుఁదెలిసిన | జగములునా
యందులేవు సత్యంబనఘా || చ || అన్యతమచేతనంబనుభవమున జగంబు
ఋతంబుచేతనం | బునునుభవమువిమూఢులకు భోగముగాఁగనుపట్టుటె
ల్లన | నైనయటు నేతఁజుమ్మిదికపీండ్రఘృతాన్నిత దుగ్ధపూరముల్ | ఘన
నధురంబులయి వెలయుకయివడిభక్తజనానురంజనా || క || జ్ఞానలకఘండ
సత్య | జ్ఞానానందస్వరూపసాక్షినకుచు విజ్ఞానముచేఁదెలియింబడి | నేనై
సాక్షాత్కరింతునికొంబనఘా || గీ || అట్లుగావునననఘుచహత్తులెల్ల | సద్వి
దానందమయునిఁగానర్చకత్వ | కరణకార్యములకు సాక్షిఁగాఁగనమ్మ |
దెలిసియనవరతంబుచింతింపవలయు || క || అనవిహనుమంతుఁడురా | ము
నివివృతదారవిందములకుఁ ఘనవం | కనమాచరించివలికె | స్వినయముభ
క్తియునుదృఢవివేకము మెఱయఁ || ఉ || ఏనియమంబులుంగలిగియేసమయం
బుననెన్నిధంబునఁ | మానముపూనియోగియుమానియునుంత్రముతం త్ర
మెద్దియో | స్వినయచూపచారయఁగనిగణమోసగుణంబొ నెమ్మదిఁ | ధ్య
నముసేయఁగావలయునన్నియుఁబ్రేమ నెఱుంగఁజెప్పవే ||

క | అనినఁజెఱునవ్వునవ్వుచు | మనమానదేహత బుద్ధిమల్లగొన | నిట్టి
నియెడు నాహనుమంతునిఁగనుఁగొనిగాముండుపలికెఁగొతుకమలరఁ ||

ఉ | వానరనాథదేహమునువాయువులిం ద్రియపక్షిచిత్రము | వాన
సబుద్ధులేకనుచు మానముపూనిన మాన వారికిఁ | మానముదేశకాలనియ
మంబులుమంత్రముతంత్రమున్విధుల్ | వానిజూచు సాక్షినను వానికిఁగల్గు
నేతర్వికారముల్ || శా || అత్తానాత్మలురెండు వస్తువులు లక్ష్యంబుల్ గ
దాయుండనా | త్తాత్మభ్రాంతిమనాదినుండిసహజంబయియుండఁగానిప్పు
డి | వాత్మజ్ఞపివటంచు జెప్పితిఁకనన్యంబేమియుఁ లేదుశు | ధ్వాత్మప్రత్య
గభిన్నపూణఁపరమాత్మారామునిందక్కఁగఁ || క || అనమానసమగ్రతురి | య
నమాధినిఁబొందుమింద్రియమనొబ్బి | శ్వసనగ్రనవాభ్యసన | వ్యసనము
డిగినమరసాత్తుడవగుచుఁ || క || మాయామయజాయానుత | కాయేంద్రియ

మానసాదికప్రత్యాగో । పాయజ్ఞేయామేయ । ధ్యేయాత్మ్యుడవీపురుగువి
 థేయాతవరా * సీ॥ ఏదేశమున నైన నేకాలమున నైన నేమిసేయుచునైన
 నెట్టుల మనఃసఖిలవికారంబుల విద్యకంబులు నేనవికారగుండనిష్ప్రపంచనిర్వి
 కల్పాఖండనిశ్చలనిమలావ్యయసద్విదానందమయశివః । పరీపూర్ణాని
 గ్గుణ ప్రత్యేగాత్మాభిన్నపరమాత్మ్యుడనటంచు బరమనిష్ఠ । సుతతంబునుడ
 నుండుగాంచునజనునకు । మంత్రతంత్రంబు లేలకమఁగంబు లేల । జపతపోవ్రత
 దానయజ్ఞంబులేల । నామవర్ణాశ్రమాభిమానంబులేల ॥గీ॥ వాయుసుతస
 వావాసనావాసితంబు । సూక్ష్మదేహంబు జడనుగునుముదాని । నంటక
 వెలుంగునుండు దాత్మ్యుడవ్చి । దాత్మ్యుడగువానివికృతులెట్లంటుననఘ॥

సీ॥ ఘటగతనానావికారముల్ తత్ప్రకాశకసూర్యనంటుచందమునను ।
 దేహేంద్రియప్రాణధీమనోహాగకారతత్త్వతత్తులతద్భాసకుండు । సా
 ష్టియైయొప్పుగునిచ్చిదానందమయాత్మ్యనిబోరయవయాత్మ్యుడగుచు । వె
 లుంగుపండితునకెవ్విధమునఁగల్గువర్ణాశ్రమాచారాదుల సహమాడఁగతఁ
 గాఁడుగానఁగరణకార్యములును భోక్తగాఁడుగానభోజ్యభోగ । ములు
 నులేవునవఁమురుగల్గవత్సకి । సర్వరూపుడగుటసాధువగ్య॥

క॥ జ్ఞానియనఁగవేత్తుకొండె । నేనునుమీలేనియనాతనికి నాకునును జ్ఞా
 నముచేఁబరికించినఁ । గానఁబడదుభేదమెందుఁగనినతచరీతా ॥ క॥ జ్ఞానికినేను
 బరోక్షుండఁ । గానుబరోక్షుండునాకుఁగాఁడతఁడినును జ్ఞానంబుజ్ఞానులకిది ।
 గానఁబడదు తారునన్నుఁగానమిననఘ ॥ క॥ త్రివిణాత్మ్యైకమప్రకృతిం । భగి
 తినచోనగుణుండఁడుదానివిడుచుచో । నగుణుండనియందునన్నతి । నుకలు
 లునీరెండుగానునున్నవిలేమి ॥ ... .. *

వ॥ అట్లుగావున॥ అయ గాహి॥ భృంగములయందునుబతంగములయం
 దును విహంగములయందును గురంగములయందు ॥ సింగములయందును
 మతంగజములందును దురంగములయందును భుజంగములయందే । కాం
 గులగు దేవమునిపుంగవనరాది ఘనజంగమములందును నజంగమములందు ।
 స్సంగమునుభంగమునుగలుగఁ కొకభంగిని నెలుండుననునేనని కనుంగొనుము
 వత్సా ॥ గీ॥ తనువు తాననుదృష్టియై ధనువుకర్త । కనీశముగుణత్రయమ్మతోనె
 నసియున్న । యమ్మన మెయమ్మదానికాయమ్మలతిక । యమ్మలైతోఁడునతివి
 వయమ్మలనఘ॥క॥ మానసమఖిలంబునకుఁ బ్రధానంబు ప్రధానమే ప్రధానము
 మదికిఁ దానివిడిచిననుగనుమది । తానవముంబొందియంతఁదానవసీచెడు ॥

గీ । ప్రకృతివికృతివాని ప్రకృతియెట్టిదియో । సుకృతినన్నగనుము ప్రకృతమునను । వాత్సనేటుంగనప్పడా ప్రకృతియేయవ । కృతియొనగ్నముండు నెవునుగడగి ॥ ౬౬ ॥ ఖంబునుమీనువిషయము । ఖంబునుమీత్రిజగదభిము ఖంబునుమీదుః । ఖంబునుమీయదితద్విము । ఖంబునుమీనిరతిశయముఖంబుకపింద్రా ॥ ౬౭ ॥ వినువినువీధితెలుంగన । ఘనఘనమయిభువునర్వగతమై తగుచే । దనుదనుదనుతనువుగగని । మను మను జనిబ్రతుకుబ్రతుకుమారుతతనయా ॥ ౬౮ ॥ సారాసారపిచారవి । శారమండను సుకృతి వికృతిజనికృతితతికి ॥ శారదధిరదవారవి । దూరవియ తలముభంగిదోలగి వెలుంగు ॥

౬౯ ॥ పరమయిననుడరచుయిననుఖ । కరమయితగుమానసాదికరణావళిసత్పరమాపరమాదరమా । స్థిరమోదాకరపదాత్మధీరతిగలుగగ ॥

౭౦ ॥ తరమాపరమానందే । తరమాజగమునుచుజూడధరమాధునకా । చరమాధరముదెలియుటకు । పరమాగురుకురుణపడయునవజ్జనుగ ॥

వ॥ అనియిద్విధంబునను యుపదేశించి హనుమంతునితో శ్రీరామచంద్రుండుమఱియును * సీ ॥ అస్తోకసక్తురూపాస్తీచేనతతవిధ్యస్తకాముండు నిరస్తమోహుఁ । ఉస్తంగతాళుండపాస్తలోభుగకు సస్యస్తరోముండు విస్త్రమదుండు । క్రస్తనిస్త్యేంద్రియస్తోమండ్రాంతవిస్తాతితధిప్తశస్త్రుడగుచు । స్వస్తినను సక్తస్య స్తనిజాచార్యహస్తాబ్జనితదవ్యస్తతత్త్వడమితశేనుదమముఖచిణసముదయయుత । సుముఖ సమర సవిమలవృత్తమలుడభి ॥ విషమవిషసమకలుషవిషవిషముఖుఁ । ఉయినమేధావితత్త్వతోధాహుడనఘ ॥ ఉ॥ మానునుమిధ్యగాదెలియుమాయచుడతక్రృతమొల్లకల్లను । మ్నాయనుమేనునేనకుమాయకుసాక్షివీనీవుమాచుకొ । మ్నాయనుజూడగానితరమాయను నేననిశ్చయించుకొ । మ్నాయకు గాకపోనితరమాయను మానముమాను మాయను ॥ వ॥ అనివేండియునిట్లనియెనిదియారూఢుని ప్రకారంబింక వారురుత్తునిమాగకంబు వివరించెద ॥ *

సీ ॥ మేధావిమొలలదాసాధూ కృశాస్థానిసాధవాసానితబోధుడైన । దాధీంద్రియములతోధింది మనములూశోధింది కామసుక్రోధముఖవి । రోధియూధంబులవేధిందిబాధిందిబాధయోగ్యాఖిలోపాధులయని । పెధిందిపర్వపెధావధీధూతసాధిధూతాధిదైవాధియజ్ఞ । బోధమయనికుపాధికాగాధలనద । బాధకానందవిమలపాథోధియగుచు । వ్యాధులమహాధుల జయించునట్టిఘనసమాధిసుఖలోలుడగువాడెసాధకుండు ॥

సీ॥ శ్రీమత్సదాచార్యశాసనాభిజ్ఞుడబ్జాసనాసీనుడబ్జాసనాది । వాస
నారాయణోపాసనామ్నాయాంతవాసనావాసి తోల్లాపహృదయుఁడయి
సనాతనసీతాభాసనానాథావభాసకానందసత్యాసమానా భీషాతీవరదా
భాసయిక్యసంతతాభ్యాసవిజితా యానుఁడగుచుండు । గానుపీసంభవము
సువతీసుతాభా । దాసదాసీజనములపమువాసఁజేసి । మోసపోవకనోసము
లోస్తీకొనక । వాసుదేవాత్ముఁడయిచిద్విలాసుఁడగుచు ॥ నీ ॥ శిష్టవరేణ్య
నిధిఁ ట్టోపనిష్టార్థాదిష్టపిశిష్టసంతుష్టుఁడగుచుండు । శిష్టమయిమూఢసంజుష్టమై
త్రిపుటసంగీష్టమయి పసమనికృష్టమగుచు । దుష్టమయి పరగు నీష్టప్రసమప్తి
రూపాష్టప్రకృతిమయదృష్టజగము । భ్రష్టంబుగాఁగజన్మంబుగానాత్మదృ
ష్టిచేఁగనియవశిష్టుఁడగుచు । విష్టపప్రస్థయైశదస్పృష్టుఁడగుచుండు । ద్రష్టయై
నిత్యనిర్మలాత్మోష్టుఁడయివి । శేష్టుఁడగు తన్నుఁగాంచి పిన్నస్థమగున ।
భీష్టఫలసిద్ధిఁబొందు సంతుష్టుఁడగుచు ॥ నీ ॥ దాంతుఁడయి సకల పేదాంత
తాత్పర్యపర్యలోచనముకాశయంబుచేతఁ । జేతనాచేతన వ్రాతసంయు
తపంచభూతాత్మకదైవ్విజౌతమిల్ల । మిల్లనఁడన మందమిక్యగాభావించిని
కుపమానందాంబునిధిమునింగి । నింగిభంగి నెసంగినిరవయివాత్ముఁడయి కార
ణాకార్యవిహారరహిత । హితఃరీహనిరామయనిర్వికల్ప । కల్పవాతీతసద్వి
త్సుశిస్యభావ । భావనాభావసూన్యనిర్దృహ్యమగుచు । సంతసించుచుచు
ఉ సజ్జననగుండు * నీ ॥ జెందంబునింగియిబృందంబు నొకటఁజ్ఞంబుఁగబఁగా
నింగికిందుపటిచి । యందంబుగమ మోపిందంబునకు మూలకంబునొది
దానందజలధి । యందంబువిందు వమందంబుగా నొందుచందంబునంబొంది
మందులెల్లి । నందించిననునభినందించినను మేలుఁజేందించిననుగీడుఁజేందు
నప్పు । జెండుఁడగులకవిందుగానుండుకొనుచు । నందియంబులనందఁజేంది
జేసి కందులేసమనీషనందనారి । వంగినియుండనయిన వాయుండుఁగలియు॥

క । కావుననీవునుపావన । భావనచేసింద్రియములభంజించిమనీ । పా
వలకుడుందియశిశుము । భావంపుమునన్నునిజనపరగుఁడవగుచుక॥

గీ॥ ఆంజనేయసద్విదానందమయునిగా । నన్నుఁగాంచు తెఱఁగుపిన్న
వితు । నమలమనముచేత నవధరింపు మునీదు । సకల సంతోషములునమసి
పోవు * పంచచామరము । అనాదికాలమొకగానంతదేహవణాగో । త్ర
వామరూమసౌఖ్యదుఃఖధర్మ పాపకొంటులుక । వినాశమొందుచుండఁ
బొనివీనిజూచుచుందునే । ననాదిసౌఖ్యసత్త్వరూపుఁడండు సర్వమాయతీ ।

భగంబులుగురుగంపన్నగంబులు వసంబులు । మృగంబులున్నగంబులు
మహీధరాదికంబులు । జగంబులులయంబునొంపిసాక్షినయసమస్తముం
దగంగ. జూచుచుండుదుక సదాసదాత్మకుండనక । .... *
సీ. దేహేంద్రియ ప్రాణధీమనోహంకారదిత్తములమతమచేట్టులుడిగి

యలఘుచుఘప్రియంజ్ఞానమునలయమొందినవేళనేనుంటిజేసి । యేమియు
లేదనియెఱుంగుదువానియభావమంతయును స్వభావముగను । గాఢనిద్రను
తదభావానుభవమునగ్రహించుమేలూ, న్నసమయమునను । వశసతౌని
ట్లుజాగరస్వప్నములు । లయదినంబే యెంచుచు నగుచుండ । నేకకాపుర
డనయి వాని నెపుడుగనుచునునివలననునద్రాపుండనుగిపీంద్ర గి ॥ జాగరం
బునందుస్వప్నములు । స్వప్నముననుషూపిజాగరములు । సమయపుప్రి
యందుస్వప్నజాగరములు । గలుగ నేనువీనిగాఁతునిపుక ।

సీ. భువివస్థాత్రయంబుననేకగూఢత సెకదివసంబునందున్నయట్లు । పిను
మతీతాగామిదినవారపక్షమాసాబ్దయు ప్రకల్పాంతములను । సేవకాచం
దంబునయండుగురుగాఢనిద్రాపుండనువిశిష్టయనుచుమ్ము । యదిగాకబా
ధయోగ్యములనునదేహేంద్రియ ప్రాణధీమసోహంకృతులును । నేను
గాననిభావింపనిఖిలకృత్య । గయసిషేధావధీభూతసర్వబాధ । వజితాశే
షసాక్షినయవలయుచునికి । వలనసత్యస్వరూపుండనుచుతి ॥

పా. మఱియులఘుక్షురోచ్ఛాగణనాత్రకాలింబుని మేషంబున్బిమ్మేషం
బులుపనులెనిమిది యైనకాన్త యవియుమున్నదియెనకళయవియన్ని యయి
నక్షణంబివండ్రిండు ముహూర్తంబమ్ము మూర్తంబులు ముప్పదియంబు
ననమూర్తాత్రంబుగవచ్చు నయ్యమూర్తాత్రంబునశరీంద్రియ ప్రాణం
తః కరణంబులున్నస్వవ్యాపారంబులుచాలించిత మకుఁదాగణంబయిననుషు
ప్రిహాపావిద్యాంధ కాగంబునందు లఘంబు నొందునప్పుడు జాగ్రత్స్వ
ప్నాత్కంబును నఖిలప్రపంచంబు వాసనాదూష మాత్రంబయి పల్లవవత్రపు
ష్పశలాఘుఫలమూలశాఖోవశాఖాత్త కంబునున వటవృక్షంబు వటవీజంబు
నందును నానావిధవణాయు కంబయిన మయూరంబుతడియాండాంతజా
లంబునందు నునున్నచందంబున నుండు నిదిసిత్య పశయంబున నొప్పు - నయ్య
మూర్తాత్రపంచశకంబు పక్షంబయ్యెగుర్లకృష్ణాఘృపక్షద్వయంబుమాసం
బిదిపితృదేవతలకొక్కొకనంబు - నన్నాసర్వయంబు బురుగువు యుతుత్ర
యంబయినంబుదక్షిణోత్తర సంజీకాయనద్వయంబు శోణునంబు దేవతల

కొక్కరినంబగుండెద్దివన వాసకపక్షమాసక్రమంబుచేత ద్వాదశసహస్రపత్న
రంబులయినగృతత్రేతాద్వాపక కలియుగంబులు నాలుగుంజవనయుగవ
తుష్టయంబునుమహాయుగంబున చెప్పదురవిదేబ్బనియొకటి యయినమన్వం
తరంబుచెల్లనపున్వంతరంబులు పదునాల్గుచనననగి నలువకునొక్కపగలగు
నగిచతుర్యగనమాసపరిమితంబాపగటిలోఁ జకుడశమను ప్రళయంబులును
ననేకయుగాంతప్రళయంబులును బ్రవర్తించునవియునయి మితికప్రళయం
బుల వాంతర్కప్రళయంబులనంబునిర్ధంబులగు నందుచేత శతాబ్దంబులుచనన
జతుర్ముఖుండు నాకంబుఁ జేంచునయ్యెడ మృత్యువునను నజీవుల మెప్పు
పెట్టంబగిమార్పుగుదుండు చిచ్చుకన్నుచెరిచిచూచువాదిత్యుండు పండ్రెం
డుమూతుకాలుగైకొనిప్రకాశించునట్వేళ ప్రజ్వలజ్వాలాభీలంబగు మహాన
లంబుజనియించి విశ్వంబు సంతయుభస్మీభూతంబుఁగాఁ జేయునప్రచూరు
తంబులు నొక్కపెట్ట విసృజనవషేఘంబులుప్పతిల్లి యిమోఘంబులయినూ
ఱునివ్యవహారంబులు మహావహారంబుగురియు నందువలన సమస్తసముద్రం
బులుంగలసియేకాణావంబులు మహాశుషీమండలంబు నాక్రమించునంత
టధరణీచక్రంబు మహాసలిల మధ్యంబున బహూకంబుల స్వల్పలోఽష్టపిం
డంబువిధంబున విసేచితుడ ప్రాయః పిండంబొకతోయకణంబునఁ బీల్చి
నకయివడి బడబాగ్ని విజృంభించి యమృహంభోరాశినిఁ బానంబుసేయుడి
పంబును గాలియార్చి నభంగినమహా తేజోమండలంబును మహాదాయు
వుడెగటార్చునమృహ జంఘాసమీరంబు నిరాధేయబుటం జేసియంత
క్షంబునంగల యంగిగియందునుమృప్తియందుఁ బ్రాణంబుల పోలికమ్రస్యశ
బ్దరూపంబయిన నింగిని శ్రోతరూపంబయిన సంకల్పంబు మ్రింగిన తెఱగన
నయ్యా కాశంబును మహామనంబు గ్రసించుఁ బంచతనూత్ర సహితంబు
న యమృహమానసంబును నిద్రానమయంబు గబళిండు చాక్షునన హం
కారంబుగ బళించునయ్యహంకృతి మహాబుద్ధి మెనంగు నమృహాబుద్ధియెమ
హతత్త్వంబుచెప్పి మెప్పునమృహతత్త్వంబును నవ్యక్తంబు తనయందు
విలీనంబుగావించి యడంచుకొను సదిహాయావిద్యావ్య కతమనుష్యు పిప్ర
కృత్యావగదాగిశబ్దవాచ్యంబయిన బ్రధానంబుదియె బ్రహ్మప్రళయంబునయ్య
వాద్యనిర్వాచనీయాజ్ఞానంబు సప్తరూ కజీవేశ్వరై క్యజ్ఞానానుభవసమయం
బుననభావంబునదియె మహా ప్రళయంబుగు నట్టినిత్యసముమితికదైనదివక
ల్పాంత మహాప్రళయంబులయందే నొకటిచేత బాధింపఁ బడక సాక్షినియి

వాటినిన్నుంజినిం జూచుచుభూతభవిష్యత్వతః మానకాలంబులయందే క
 రూపంబుగానుండుటంజేసే సద్రూపకుండవ గురుననియుపదేశించి వెండియు
 నిట్లునియె॥ నీ॥ ఇదిభుటంబిదిపటంబిదిస్వకా బిదిమన్యం దియొక్కముశయిల
 మిదియటంచు । నదిభూమియనిజలంబితండఁ గన్నది నొడిది గొలియకానం
 బిదియటంచు । నితఁడుదివాకఁగుండితండఁ నితాకఁగుండివితారలు గ్రహంబులి
 పియటంచు । నివియచేతనమునొసవిచేతనములంచు నితఁడాతఁడతఁడతఁడే
 నటంచు । నరయవాకంఠుభిన్నంబులయిజడంబు । లయనబాహ్యపదాభా
 సంహతుల నెల్ల । సాధనము లేకయెఱిగెడిసాక్షినఁబు । నేనుచి ద్రూపకుం
 డనున్నవానలేంద్ర * నీ । ఇదిశరీరం బిదియింద్రియవిశేకంబులిపించు
 యంబులిదియబ్రాణ । మిదిమనఃబిదిచిత్తమిది యహంకారంబునిదిబుద్ధి
 దిదిద్యయిదియవిద్య । యిదికామమిదిక్రోధమిదిలోభమిది మోహమిదిమహా
 మత్సరమిదిమంబు । నిదిజాగ్రత్తస్వప్నమిది సుషుప్తితురియ మిదియిదియ
 నుచు నాయెదురదోచు । నాంతరపదార్థముల నెల్లనవవరతము । సాధ
 నంజేమియును లేకసాక్షినఁబు । నేనెఱుంగదుఁగావుననిత్యవిమల । చిత్స్వ
 రూపుకనగుదురాజితపిచార । శా । వరుసంబ్రాప్తములయిననుఁబుములంబో
 వంజూచుచుకాభూరిసు । సిద్ధసౌఖ్యోన్నతిః జెంతయుండుటకు నేఁజింతిపు
 దుంగాననే । బరమప్రేమగ సాస్పదండనగుదుకా భావింపనట్లొటచే । బర
 మానందపుయాత్కుండఁజుమిజగత్సృజితజానిత్యముకా ॥ గీ॥ వివిధదుః
 ఖాత్తకములయినవిషయతతులు । తొడరియత్యంతమఖములయిలోచుటెల్ల
 నతులితానందయియుండనయినట్టివాకు । నెలిలితాభానమాత్రంబువలనఁజున్వె॥

గీ॥ దుఃఖమాగంతుకంబయిలోచుచుండు । సుఖముస్వాభావికమునా
 కుసూరివశ్య । యట్లుగావుననిరతిశయాప్రమేయ । నిఁపమానగదమయుండ
 ను నేనుపుత్ర॥ ప ॥ ఇట్లుకాలత్రయాబాధ్యత్వంబువలననుస్వారోపితాశేష
 పదార్థభాసకత్వంబువలనను బరమప్రేమరసాస్పదిత్వంబువలననునప్పిదా
 నంజిన్నరూపకుండనయిన నేనుమణికనక రజతతామ్రలోహకాంస్యమృత్త
 యఘటంబులలోపల మొవలనంటక నాకాశంబువ్యాపించినచందంబున వి
 యత్ప్రవనతేజోజలభూదేవ మానవతిర్యక్త్వావరాచిచరాచరంబులయందు
 బాహ్య భ్యంతరంబుల నసంగుండనయి నిడియుండుటంజేసే నాకుదేశకృ
 తపరిచ్ఛేదంబు లేమననాద్య నివాచనీయమాయాకల్పిత భూతవత్ మా
 నభవిష్యత్ప్రమయంబులయందేక రూపత్వంబు చేతసాక్షినయి యుండియు

వానినెల్ల నెల్లప్పుడు దృశ్యంబుగా నెఱుంగుట వలనఁ గాలకృతపరిచ్ఛేదం
బుగఁబడు మఱియును వృక్షంబునకు వృక్షాంతరంబు సజాతీయంబున
లాదికంబుఁ జూపించుంబయు పత్రపుష్పఫలాదికంబులు స్వగతంబులయి యొ
ప్పినకలవడినీయ నాత్మోష్ణపంచంబు స గ్రూ పంబగుటవలననిరవయహంబును
వ్యాపకంబున సంఘంబునయిన గగనంబునకు నభావ రూపంబునను భావంబు
గుటవలననుశలవిహీణంబెన్నియుం గాని పగినిసజాతీయ విజాతీయస్వగతంబు
లు గానేరవట్లుగుటవస్తుకృతపరిచ్ఛేదంబు సౌన్యంబుకు నివ్వధంబున నివిధ
పరిచ్ఛేదసహితత్వంబువలన నవ్వితీయ పశుపక్షాః ప్రత్యగభిన్న పరబ్రహ్మ
చైతన్యంబునగుడునని వెండియుఁ బట్టనియె|| ... .. *

గీ|| పరభండసద్విదానంబుయండనము । యిట్లు వెలుఁగుచునికి నెఱిఁగి
నన్ను । నేనటంచుఁడెలియుంపులునుమత్స్వనూ । పాత్మలగుచుము కుల
గుదురనఁగు ॥ ౩ ॥ అయిట్లుబోధించి యానందమూర్తియై శ్రీరాఘవుండజుజ
శ్రీవదార । వింకంబులకుభక్తివందనంబులు సేయుహంబుగను గొనియ
ప్పడతని । శిరమనుపూర్వాద్విశిఖగంబుపలున్నకరాకృతుండలముడాయం
గఁజేర్చితనఁగనీచు నైమన్తయోగమిప్పడే తెలివియెఱుఁగునా తెలివినీవు । తె
లివినవదెలుపగాడెలియు నెద్దియదియె నీవనివేలుకు చేనలచుఁజునిధీగతానా
ద్యవిద్యాంధతిమిర మెల్లఁబాపి కేవలతత్త్వరూపంబుఁబాపి ఆనమయంబున||

చ|| అటఁబూడఁగాఁచెమాగు తిస్యానంబుగుహంత బింబితస్ఫుర । చ్చ
టులపునఁపునళ్లలఁసప్తివయస్సృశనిదియాన్వితో । త్రుటపఱిధీప్రవృ
త్తిసహత్వజ్ఞకళాగరివేశమున్నుశం । కటనిజభాప్రకాశితబగద్వ్రజకొశము
స్సప్రకాశముక ॥ ౪ ॥ అట్టితన్నుఁగాంచియానందమూర్తియై । చితరూప
మట్లుచేట్టలుపిగి । తనువుమరదికొంతదశనూరకుండెనా । యాంజనేయుఁ
డోహివాదితనయ ॥ ౫ ॥ లిప్తనూత్రంబవిద్యావిలిప్తనూత్ర । మైనఘను
నెన్నలేనుబ్రహ్మతులనఁగ । తనముసర్వజగద్విలక్షణముఁబొందు । వాని
నుతియింపవదర మెయెవ్వరికినయిన ॥ ౬ ॥ అట్టివిజ్ఞానయోగసమాధివొంది య
సుపమానందమూర్తియై యాంజనేయుఁడెట్టకేలకు మేల్కనియెమరమన్న
రామదంధ్రునిజూదినంభ్రమముతోడ ॥ ౭ ॥ మూఢత్వముజిగియోగా । రూ
ఢుడైభక్తిఁ బోకిల మొక్కిననపుడా । పృథ్విధమతిఁజూదిరాముండు ।
గాఢాల్లింగనముచేపెగారవమధరక ॥ ... ..

దండకము,

శ్రీరామకాశ్మిలోకాభిరామా పరంధామ సమామ సంసూరణ
కామాబుధేంద్రాతరంగాద్భిసోమా లసద్వివృవామావిరా జధుసస్తోమయు
క్షుత్ప్రకాశ స్వగూపంబ వాచ్యంబ చింత్యంబనంతంబనంగంబ ఖండంబబా
ధ్యంబబోధ్యంబ భేద్యంబ విచ్ఛేద్యమాద్యంత సూన్యంబజంబప్ర మేయంబవి
జ్ఞేయమభేయ మవ్వంద్యమవ్యక్తమగ్రాహ్యమధ్యాత్మమేకంబ రూపంబ
వాచ్యంబరక్తంబ శుక్లంబ కృష్ణంబ పీతంబ పీఠంబసూక్ష్మం బదీర్ఘం బహు
స్వంబబాహ్యంబ జంబత్తుగంబవ్యజంబింద్రియాగోచరంబ ప్రతర్క్యం
బనిరేణ్యమాద్యంబదృశ్యంబ కంపంబలత్యంబలి ప్రంబజ్జంబ సప్తశభూ
తంబరూపంబను స్వాదుంధంబ వాజ్ఞానన ప్రాప్యమయి పూణమయి
నిత్యమయినత్యమయి సిద్ధమయి బుద్ధమయి ముక్తమయిశాంతమయి కేవ
లంబయి నిరాకారమయినద్వి జానందరూపాత్మైతన్యమై సర్వభూతోరు
దేహేంద్రియ ప్రాణద్యుద్ధ్యహంకార దిత్యాద్యుత్పత్తయి నాదత్యుక్తి
విశ్వమెల్లన్వేలింగింపఁగాఁ జేయుచీతిం బ్రకాశింపఁగాఁజేయఁగా సాక్షివై
యాకాసంపేకమయి సర్వభాండంబు లండంతర్ లోపల న్నెల్పిలన్నిండి
యున్నట్టులాకాశవాచ్యుగ్ని వాభూమి నావాపిధా శేష భూతంబులం
దంతటన్వివిచిల్లి పుండవైయుండికర్తృత్వభోక్తృత్వమంతృత్వభర్తృత్వ
హృత్వత్వమల నామరూపకీయోపాధివర్జితా శ్రమంబులుణగంబులే వి
వేకా వివేకంబులున్నోక మోహంబులున్నోక నీష్ఠాలసూత్సాదలుకా జాగ
రస్వప్నసుప్త్యాదులుంబంచ భూతంబులుం బంత కౌశంబులుం జూచుచు
న్నివిధ కారుండవై నివికల్పండవై నికాణ బ్రహ్మమాత్రుండవై యొప్పు
నీగివ్యతత్త్వంబు నీసంభృతాంచత్య టాతుంబువేతంగమంగొంటి దేవా
నమ సేనమ సేనమ సేనమ! .... ..

అనిమఱియున్లునయె.

ఇంద్రవజ్రము ॥ పిశ్వాంతరావాసకపిశ్వమూర్తీః । విశ్వజ్ఞశ్వేదర
విశ్వవంద్యా । పిశ్వాక్షువిశ్వాతిగఃశ్వసాక్షీ । పిశ్వాదివిశ్వేశ్వరపిశ్వరూ
పా ॥ ఉపేంద్రవజ్రము ॥ సరీశసమ్కాగణనివికల్పా । సరీహానివాణదని
వికారా । నిరామయానికాణనివికశేషా । నిరంతరానందవిశ్చితాత్మా ॥
పృథ్వీవృత్తము ॥ చరాచరాకృతప్రపంచమయసర్వసంసారభృ । త్త్విరా
క్షురవిలక్షణాగత వికారలక్షణా । పరాపరసనాతనాపరమపాపమోదోష్

తనా । పురాణపుకపోతమా పుకపపూణావిద్య తమా । భుజంగ పయాత
ము । పరంధామనివ్యప్రభావాభిరామా । పరాకాశసంపూణాభవ్యప్రకా
శా । పరానందదేవాధిపా విశ్వతుందా । పరానందనిష్పిత్స్వభావాత్త
రూపా ॥ క ॥ మాయా ప్రతిబింబేశ్వర । మాయామయవివ్యదేహ మాయాతీ
తా । మాయావిమాయరూపా । మాయారహితాత్తతత్త్వమయజయరామా ॥

క ॥ భూతకరభూతభావన । భూతభరణభూతహరణభూతావాసా ।
భూతేశ్వరభూతాశ్రయ । భూతాత్తకభూతసాక్షిభూతాత్తహరీ ॥

స్రగ్ధీమృతము । యోగయోగాంగసంగయు క్తయోగప్రియా । యో
గముద్రాన్వితాయోగనిద్రాంతా । యోగలయ్యోపనాయోగసిద్ధిప్ర
దా । యోగమాయాశ్రయయోగయోగీశ్వరా । వసంతతిలకము । వేదాగ
మావిషయ విగ్రహవేదవేద్యా । వేదాంగవేదనుతవేదవివేకశీలా । వేదా
దివేదమయవేదగవేదజిహ్వ । వేదాంతతత్త్వసువివేచనవేదితవ్యా ॥

క ॥ శాస్త్రాగమపరికల్పక । శాస్త్రాచార్యోపదేశసారాధాక్షా । శా
స్త్రాగమాధాతత్పర । శాస్త్రాధావిచారగమ్యశాస్త్రస్రవరా ॥

క ॥ విద్యానిధివిద్యాపద । విద్యావిద్యాతిక్రవిద్యావేద్యా । విద్యా
పతివిద్యామయ । విద్యానందానతాత్త్విద్యాసారా ॥ ... *

మానిసి । యజ్ఞవిధాయకయజ్ఞవియామకయజ్ఞ ఫలాశ్రయయజ్ఞకరా ।
యజ్ఞఫలావనయజ్ఞఫలాశనయజ్ఞఫలప్రదయజ్ఞధరా । యజ్ఞవిధిప్రియయజ్ఞస
మంత్రయజ్ఞసుసాధనయజ్ఞసతీ । యజ్ఞశరీరకయజ్ఞరహస్యగయజ్ఞపరాయణ
యజ్ఞమయా ॥ క ॥ మంత్రప్రభావశక । మంత్రప్రియనకలమంత్రమం
త్రాధాక్షా । మంత్రాధాగమ్యమంత్రీ । మంత్రాధిస్తానదేవమయ
మంత్రాత్మా ॥ క ॥ జపకల్పకజపతల్పక । జపకూట్యారాధనీయవతత్త్వ
జ్ఞా । జపజప్యజాపకాత్తక । జపయజ్ఞఫలస్వరూపజపలయ్యోత్పా ॥

క ॥ ధ్యానప్రియసంతతహృ । ధ్యానధ్యేయాత్మరూపతత్త్వధ్యాత్మ ।
ధ్యానధ్యేయాధ్యాత్మ । ధ్యానపరాయణసమస్తతత్త్వాతీతా ॥ ... *

క ॥ పూజావిధానదశకపూజాతద్వస్తపూజ్యపూజకరూపా । పూ
జాఫలప్రదాయక । పూజాప్రియపూజనీయపూజావిషయా ॥

క ॥ నామప్రియనారాయణ । నామకవిశ్వాద్యనంతనామాధాక్షావా
మప్రభావదశక । నామాదివికారరహితనతవిబుధహితా ॥ ..

క ॥ గురుశిష్యభావకల్పక । గురుశిష్యాచారధర్మగుణపరిపాలా । గు

గురిష్వరూపధారి : గురుశిష్యైక్యావబోధగుణగురుమూర్తి॥ ...

విద్యున్నాలావృతము । ధమాకారాధ్యాధమాధ్యతొధమిధమా
త్తాధమజ్ఞా । ధమాకారాధమాకారా । ధమాధమాత్వంతా
భావానుకొనిన ప్రము । ధనాజనాధనపియాధనాధిపాధనజయము ॥

ఉపజాతివృత్తము || కామాదికామాది వికాశసూత్రా | సమస్తకామ
ప్రసవత్యకామా | కామపుకామప్రియకామకామీ | తుమారకామక
కామరూప || విభాతివృత్తము || మోక్షలక్షణేక్షణా | మోక్షధమకారక
ణా | మోక్షసౌఖ్యదాయకా | మోక్షకారజ్యనాయకా || ... ..

కా లక్ష్మీకరతీర్థకా లక్ష్మీముఖముచంద్రలక్ష్మీనాథా । లక్ష్మీనివా
సవిద్యా । లక్ష్మీవృద్ధసత్కటాక్షలవలక్ష్మీశా । మందాక్రాంతవృత్తము ॥
సన్యాధారాసకలవిశాసవర్ణాతాదివాసా । సన్యాధ్యతాపకలవర
జాసవర్ణాగీశ్వరేశా । సవర్ణ్యాపీనదయువ్యుతయా సవర్ణనాంతరా
త్తా । సన్యాతీతాసమరసమయాశ్చిదానందరూపావ ॥ అనితెండియుని
ట్లనియెసీనదశకము ॥ పరటపరావగపర్యతిమంతుండవమటియువశీకృతనూ
యుండవును । సవర్ణాండవుసవర్ణశక్తియు కుండవుసవర్ణకతావు సవర్ణజనకు
డవును । సవర్ణకుండవుసవర్ణసంహతావు సర్వేశ్వకుండవుసవర్ణకుండవు
సవర్ణకుండవుసవర్ణతోముఖుండవుసవర్ణసాక్షివిసవర్ణముండవకుచు నిర్వి
కల్పనింజననిహికార । విశాఖ బ్రహ్మమయి యొప్పునిను భజింతు । సంత
పంబాత్మమయివుసాత్మాత్మరింపు । రామరాఘవశ్రీరామరామరామ॥౧॥
విశ్వంబునందేను వెలుగుచునుండు దువిశ్వంబునాయందు వెలియుననుచు ।
నరసింహాస్థాయివృత్తిరేకముగజూచుయత్తి యేభవదీయయోగమాయ ।
యాయోగగృహ్నితే నిష్కళనిన నీవకనుగొంచుసంతతాఖండసర్వ । దానం
దమయుండవైయలరాగనీయున్గొంటిభవత్కటాక్షంబుచేత । నైననిక
నొక్క పరమిష్టడకుగవలసె । గిరవనీర్థి నాన్ధిగాభజించు । సలలితా
భేదగృహ్నిమెసంకుమయ్య । రామరాఘవశ్రీరామరామరామ ॥౨॥ వారా
యణియునువైష్ణవియును దేవియుఁడ్రీకుణాత్మికయుఁడ్రకృతియుననంగ । నల
కుభవచ్చ క్రియాపరావకృతిపరావకృతినాద్వివిధమయి పరకనండు । శత
చతుర్వింశతితత్త్వరూపిణియైన యపరయేదైవియు నాసురియును । ననరెం
గుదెఱంగులనమకునాదైవియవిద్యయు మాయయా విమలగాన । నాసురి
యవిద్యయారెంటినంటిమఱియు । నీశజీవాత్మసంజ్ఞలనెనగునంత । కలిగియ

వికారుండవువీరగాంధుకతన । రామరాఘవశ్రీరామరామరామ ॥ ౩ ॥ అ
 వరాప్రకృత్యవిద్యాక్షరక్షేత్రపదానిశబ్దైకవాచ్యాత్మశక్తి । నన్నిధానజవగన్తు
 రహగచ్ఛాయాప్రసక్తిచేమిథ్యాభియుక్తిచేత । నరపరాప్రకృతీవిద్యాక్షరక్షే
 త్రజ్ఞసత్పురుషాదికంజ్ఞానోపపు । నేనబద్ధగ్రీష్టవైనిర్వికారసంగసాక్షినైవి
 లసిల్లుచందమెఱిగి । రమణద్రష్టృత్వనిర్వికారత్వసాక్షి । తానివిద్యో
 క్తధర్మకాతమునుదొంటి । పగిదిగడద్రోహనీస్వరూపముభజింతు । రా
 మరాఘవశ్రీరామరామరామ ॥ ౪ ॥ పరమవైరాగ్యజుభాసురాత్మజ్ఞానమ
 తులితైశ్వర్యమనంతవీర్య । మమితయశంబు సమగ్రలక్ష్మీయుగలిసంపూర్ణ
 కాశాన్యశమనములు । మహనీయతేజంబు మహితతపస్సత్వశౌచధైర్య
 షుమాజగవగుణంబు । లాప్సారనిజనివ్యయోగ మాయామహాశక్తిసర్వ
 ప్రపంచంబుదీప్త । సద్విదానగలక్షణులగునిగుణ । తాత్కలప్రహ్లాదుని
 నీవాత్మమయత । సంతతమతిఘ్నటముగసాక్షాత్కరింపు । రామరాఘవ
 శ్రీరామరామరామ ॥ ౫ ॥ ఘనఘటాకాశేమాకాశాంశమగుచువాకాశంబు
 నకువేటుగానిపగిది । తుగముతోఁగూడి యతుగుండనయిపిలసిల్లునేమనీయం
 శంబుశ్చయంబు । గయననన్యోశక్తిగుణరాశినాయందు నారోపణముగఁ
 జేసి । జీవుడనంచుసంస్కృతిఁజెందియుఁడితినిందాకననియిపుడెఱిగింకొంటి ।
 గానవివరింపభేదమింతైనఁగలుగ । విట్టిపిజ్జానసంపన్నెల్లప్రాప్త । చిత్రము
 నమఁ బ్రకాశింపఁజేయుమయ్య । రామరాఘవశ్రీరామరామరామ ॥ ౬ ॥
 నీరంభెనన్యంబునే నెన్నఁడెటుఁగ నెట్లనిననాయకుభవమువధరింపు । వివిధం
 ద్రియములకువిషయమివిశ్వమావిశ్వగుఱుండవీవువేరుక నేల । గావుననీవు
 సాక్షాత్కరించివివిదివిశ్వంబునీకగువేటటంచు । దలఁచునజ్ఞానమంతయుఁబో
 యెనీవయా మయదృష్టి నానంద మయుండనయితి । సంతయములేమ గాన
 యీసర్వగూప । నెమరనజ్ఞానభావనసంతతంబు । గలుగపరముప్రసాదంప
 వలయుదేవ । రామరాఘవశ్రీరామరామరామ ॥ ౭ ॥ తతఃపశువికారశతితత్త్వ
 వాయకుండపుపంచవింశతుఁడవుప్రకృతిగఁటె । బరుండవుగురుండవుపరమేశ్వ
 రుండవుపురుషోత్తముఁడవు నెప్పుడుఁబ్రధాన । పురుషేశ్వరుండవుపూర్ణం
 డవనుచునిన్నెఱిగితిగాని యాయెటుకదృఢము । గానిల్లనజ్ఞానకార్యదే
 హానికాత్మధ్యానసంతతాభ్యాసవశతనట్లుగావునఁగేవలరాత్మాత్మయోగగ్ర
 స్థిమనముననేప్రాప్తుఁడేజిల్లి । భూరికృపచేసమగ్రహింపుముపాసంగ । రా
 మరాఘవశ్రీరామరామరామ ॥ ౮ ॥ అజుండవవ్యయఃశవీవాదివారాణసాస్వ

మివిసాక్షినిసహమయుడఁడ । శ్మయిష్టానుమానానానుపశరీరధరుఁడు
గిందిష్టానుమానరుడటంచు । నజ్జానవశతమోహంబుచేదలఁడతినిదాంకనది
క్షమియించుకొంటు సహజానర్యే శసహభూతావాససహభూతాత్మకసహ
మూర్తిఁ । సహకరమఫలాధ్యక్షసహగూఢ । యీనినుతింపుచు మ్రొక్కె
డననవరతము । నెరయనామనియందునిల్చిజేయు । రామరాఘవశ్రీరా
మరామరామ ॥ ప్రతవతువింకతితత్త్వత్రకంబుత్తురమునేఁగానునిక్కి
ముగనరయఁ । దత్తత్రుతంబులు మత్తత్రుతంబులుగావుకాశ్చినసహధమ
ములునున్ద్యజించి । యత్తురపుకమ్మండనయిత్తురాత్తురత్రైములమిటిపురు
షోత్తముండు నాత్తుఁ । డననోష్టనోకనినిన్నాశ్రయించెదశరణముగనేనని
యనన్యత్వమలర । నట్లునటనింకనేసంతయములనమ్ము । బొరయకుండంగ
జేసియీపూర్ణాబోధ । మతిగృహంబుగవరమిమ్ముసతతమాత్మ । రామరా
ఘవశ్రీరామరామరామ॥ ... .. *

స॥ అనిముట్లఖండపాండిత్యంబు చేతఁ బెక్కుభంగులవినుతించుమానుసుం
తునిసాదరంబుగాఁగఁగూర్చొ కట్రాక్ష వీక్షణంబు చేతఁగనుఁగొని భూరిప్రేమ
ధాముండును బిరగధాముండును నె నయాత్రా రాముఁడీప్రియో... ..

గీ ॥ సంతసముమీఱఁజెత్తపి శ్రాంతికోటకు । సతతమాత్ర సమాధిఁగో
రితివిగానః । గడఁగియుమనస్కరాజయోగంబునీకుఁ । దెలియఁజెప్పెదవి
నుముసంజేహముడిగి ॥ చ ॥ అలయకన పవారిధుల నావలికొక్క తీర్థిగాఁగల
యొగవీడవచ్చునునగంబులునచ్చ నగఁజ్జగఁగరఁ । బులఁగొనియాడవచ్చు
నభిముఖఁ గిబిలింపఁగవచ్చు గానియి । య్యలన మనస్కరాజ ముగ్రహిం
పఁగరాదుతలంపనేరికొభూతిలకవృత్తము ॥ కావునన య్యమనస్కరాజము
గాఢ దుర్లభమారయఁ । గేవలతత్వవిచారముంబరికింపనేరనివారికిఁ ।
భావమునందునవాత్మనాత్మనిబాగుగావిభజించుమే । ధావికినిత్యసుఖంబు
గా విశేదంబుగానులభంబులకొల్పోటకవృత్తము ॥ చెలువుగఁబువ్వులుచీక
టకంటెఁ । బొలువుగఁగఁగవమూయుటకంటెఁ । నలువఁగనియమనస్కరా
పథంబుఁ । సులభముసౌఖ్యముసూక్ష్మవత్సాంతోటకవృత్తము ॥ అమృతం
బుసుఖంబుగ నానయ । ట్లమనస్కరాజమునియహాస్మితముఁ । సమతంవ
నుగన్వొనుసజమన । య్యమృతాంగనచేకొనునందముగాఁ ॥ ...

సీ! పాలుచాలనుగ్రోలజాలునేతగవాలపొదుగులవిలుసులు పొదలు
చున్ను | లోపలిరసమానమౌపునేయిలగోధివారి కేళఫలంబుజేరికన్న సాం

పారరతులచేనుఖియింపవేళ్ళు నేపంకుండుమతిరంభనరసమన్నఁ | దనమో
ముసోగనుంగన్వొను నెపుట్టంకుండు మించుటద్దంబుచేనుంచుకొన్న | గలుగు
నేనిత్యనిమలాఖండమఖము | నలఘుతారకసాంశ్యయోగాశ్రితులకుఁ |
ద త్తమంతోఽధమకల్పితలపగిది | విలసదమనస్కయోగాప్రివలనఁగాక ||

తరల | స్ఫురితతారకసాంశ్యముల్వినుపూర్వపక్షములుత్రమం | బర
యగానమనస్కయోగమనాశ్యముంగడుహృద్యముం | బరమగుహ్యమురా
జయోగముబ్రహ్మవిద్యనుహృత్తమో | హరముకేవలనిర్వికల్ప సమాధిను
ష్టిదిమారుతీ | క్రాంతపరవృత్తము || సారపదార్థాంబోరయుడుంవాసకల
నిగమములుచదివినయనం | గూరినయాశాపాశములెల్ల గొడవనియిలుచి
దిక్కుచిరినయనం | గారవముంజేకూటఁగని యోగజవరస సుఖముగలుగదువ
త్సా|| గీ | అట్లుగావునబరమరహస్యమయిన | విలసదమనస్కయోగంబువి
స్తరింపి | సీకేటుంగితులనుముచివేకయుక్త | సూక్ష్మదృష్టినిగనుమతినూ
త్తుముగను | పంచచాయము | మనంబెస్థూలసూక్ష్మముల్పగూత్పమానమే
యముల్ | మనంబెకామరోషలోభమత్సరాదివృత్తులు | న్ననంజెనవగధ
మకముల్ మనంబెబంధమోక్షముల్ | మనంబెదృశ్యమంతయుం గ్రమంబు
చే నెఱింగినఁ || గీ || సర్వసంసారమునుమానసముననొదవు | సర్వసంసార
మునుమానసముననుండు | సర్వసంసారమునుమానసముననడఁగు | సర్వసం
సారమునుమానసంబెయగును || ప || అదియెట్లుంజేసి | మనసునుష్టుపియిం
దెనసిమ్రగ్గిన నేమియుఁదోపకుండున | మ్మనసులు మేలుకొన్ననుసమస్తజగం
బులుగల్గితోతునీ | ఘనతరబంధమోక్షమయకారణకార్యములెల్లజానయై |
యశశములో వెలిందిగును నారయ నెమ్మనమట్లుగావునఁ || ... ..

వ || మఱియునమ్మనంబుకార్యకారంబె సుకల్పంబుసంసారంబుసర్వ
వాసనామయంబు బంధమోక్షకంబునన నెప్పుఁ గారణకారంబయియిదిద్య
యుఁబ్రకృతియునజ్ఞానంబును మాయయుననందనకునట్టిమానసంబులేమియ
యమనస్కంబట్లఁటా జేసి || ... ..

సీ || అరోపితభుజంగమమరగన్వట్టునేస్ఫురదధిష్ఠానరజ్జపురుగఁగన | నా
రోపితమనుమ్యుండలరంజూపట్టు నేభువినధిష్ఠానబామపురుగఁగన | నారోపితో
దకంబరయంఁగదోచు నేకనదధిష్ఠానవార్తకరముగఁగన | నారోపితాచ్చరై
ప్యములత్యుమగు నె యధిష్ఠానమయిన శుక్తినుగనినఁ | దలఁపనారోపితాసి
తత్త్వంబుమరలఁ | గాననగు నెయధిష్ఠానఘంబుగఁగనఁ | దెలియనారోపిత

మనంబునృశ్యమగునె । తగనధిష్ఠానపూజితత్త్వమునుగనిన॥

ప॥ అదియొట్లనినవినుముసాధన చతుష్టయసంపత్తిపూర్వకంబుగాఁబూజాధిపతివైయున్నసమయంబున స్వాధిష్ఠానదాఖానుండవైననీకువావరణంబులయిన చతుష్టయశతితత్త్వాత్మకపంచకౌశల్యములను వేత్సేర్పరవిభజించినేతి నేతియనుమహాహాక్యంబు చెప్పిన విధంబుననేనుగాననినిపెడించి కేవలకూటస్థచైతన్యకూతుండనైతిరని తెలిసి యంతటనీ ప్రకారంబున దేవతిర్యజ్ఞనుశ్చ్యుదిపర్వభూతంబులఁబంచ కోశంబులఁబంచ మహాభూతంబుల నొక్కపెట్టిరెక్కరించియచ్చటఁబరబ్రహ్మచైతన్యంబుండ భావించియామీఁదటఁద్యంపదాహంపదాత్తపన ప్రజ్ఞాన పదలయ్యోక్తభూత ప్రత్యేగాత్తుండనయిన తేనుఁత్పదబ్రహ్మ పరలయ్యోక్త భూత పరమాత్తుండనియును దత్ప్రత్యజ్ఞానానందస్వరూప పరమాత్తుండు సద్విదానఁడ లక్షణప్రత్యేగాత్తుండనము ననీననియునునిట్లనోయ్యాఖండంమర్మనై క్యంబును భవించినరావరణాధిష్ఠానపరిపూజాగ్నితీయశుద్ధచైతన్య ప్రకాశమాత్తుండవై ప్రకాశించునీ తుండ్రచండమాతాండు సకంధకారంబుగను పట్టనితెఱంగున సర్వకారణకార్యాత్మకంబయిన మనంబుగలుగ చురచ్చార్చోపిత సర్పంబునుగని యిది సర్పంబుగానతన్న రసనంబు గావించి మఱియిదిరజ్జువని విధించియ్యుధిష్ఠానంబు నెఱింగినపిన్నుట గల్పితభుజంగంబు భావంబైరజ్జుమాత్రంబుశేషించు తెఱంగున శరీరత్రయంబును వాత్సగాదని కడఁద్రొచి యోత్తమాత్తుండవై ననీకుమనంబు లేదు మఱియును॥ ... .. *

క॥ లోకాభిలషాధిష్ఠానవి । దాఖానుండవైననీకునఖిలముదోచుక । శోభింకేవలనిత్యని । రాఖానుండవైనృశ్యమంతయునడఁగుక ।

క॥ కమమూయుటఁగనుదెఱచుట । ఘననదృష్టుఖమయాత్తుఁగనుగొనకున్నం । అనుమూసినఁగనుదెఱచిన । గనఁబడు వెలిలోమ నొవికారమెవత్స । మః ఘనతందారకపాంఖ్యయోగములచేఁగ్మింపగానేలనె । మృనమంబుట్టగనేలనింద్రియములక మదికంపఁగానేలవ । క్కనగాముండటఁగానుపిండుఘటముం న్నట్లుబ్రహ్మంబుగా । దనుదాఁగాంచినయంతలోని ఖిలముందాని వెలుంగుండుది॥ ... .. *

క॥ తనుదాఁగాననిమనుజుని । మనమునిరోధింపఁబడుకమసలుచుఁదిరుగుక । దనుదాగనునత్తుగమః । సనమానందాచియందుమగ్నుత నొగచుక ।

మ॥ వనితానందనచందనాదివిషయ వ్రాతంబులంబొందిచ । య్యననం

తంతకుఁజొక్క నెమ్మనము బ్రహ్మనందవారాశివా । సనయొక్కొంచుకసోకె
 నేనియువివాశంబొందువావా ద్రువు । మృతబుద్ధులగముచంపక ప్రసవసం
 స్పృశాఁప్రేగుఁబుంఁగితక ॥ ౫ ॥ చక్కెరయునులవణంబును । క్రిక్కుననుదక
 ములందుఁగఁజఁగినరీతిక । మిక్కిలితనుగనుఘనుమది । చొక్కచువానం
 దజలఱిసుడిసినశించుక ॥ ౬ ॥ ఇతరనంకల్పములులేకయెల్లకదాను । సద్వి
 దాత్తుడననినుప్రశన్నవృత్తిఁ । దన్నుగఁబునానిచి త్తబుదనకుఁదానఁ పాలి
 యుండినయందునింధనానలముపగిది॥ ... ..

క ॥ ఇనుడుస్తమించుతఱివా తనికిరణములవనతోడఁగఁగఁజనురీతిఁ । బె
 నుమానసంబుపాలినన । మునుకొనెత్తద్ద వికారముల పాలియుఁగఁజుక॥

శా॥ నావాకముఁజవాసవాన్నితమ నొనావాశంబుగాకున్న బాహ్మీనం
 దానుభవంబుగల్గునె యవాయాసంబు గానిష్పడి య్యానందంబుధి నొలి
 లాడకనుబాహ్యభ్యంతరతాదానునం । ధానోద్భూత నితాంతదుఃఖమయ
 సూతాపంబు చల్లఁబునే॥ ... .. *

వ । అనిమటియున్దిసియెవరమ భాగవతోత్తమానీవు దేహవ్యతిరీక్షంకవ
 గుటంజేసెజన్మాస్తీత్యవృద్ధి పరిణామాపక్షయవినాశంబులును బాల్యకామా
 రవయోజరావస్థలును వణాశ్రమకుల గోత్రనామరూపదేశకలాదికంబు
 లును సూలత్వకృత్యదీక్షుకత్వ హస్తత్వనీలత్వరక్తత్వాది కంబులునుని
 రింద్రియమండవగుటంజేసి వచనాదాన గమన నిసర్గానంద కమఁంబులును
 శబ్దస్పృశరూపసంగంధవిషయ సంగంబులును న ప్రాణుండవగుటంజేసెచ
 లనధావనకంపవా కుంచనప్రసారణాదికంబులును యుత్తిపాసాదికంబులును
 నమసుగంధవగుటంజేసి సుంకల్పవికల్పంబులును కాగద్వైషామక్రోధలో
 భమోహమదమత్సరేష్యాఁ సూయాదంభ దర్పహంకారేచ్ఛాత్మిష్టాపి
 చికిత్సాశ్రద్ధాలజ్ఞాదయాభయ శోకధైర్యాధైర్యదేవ్యాదికంబులునుసతత్య
 నిర్వృప్తమివేకవైరాగ్యశమద మోహరతితికత్తోశ్చ దానవాధానముముత్యు
 త్వశ్రవణమనననిధ్యాస సజ్జావాదికంబులును దీపిలక్షణుండవు నిరహంకా
 రుండ వగుటంజేసి కత్తకత్తగంతృత్వపిసజ్జావానందయు తృత్వంబులును
 శ్రోతృత్వసప్తృత్వరసయితృత్వ హృతృత్వంబులును గర్భకత్వజ్ఞాత్వ
 త్వమంతృత్వహంతృత్వప్రమాత్వత్వధ్యాత్వత్వాదికంబులును నీకులేల్లకె
 వలశుద్ధచిద్మాప్రప్రత్యగభిన్న బ్రహ్మచైతన్య ప్రకాశమాత్రుండవుఁగావున
 నేనుశరీరేంద్రియ ప్రాణమనొబుదిద్ధి త్తాహంకారంబులుగాను స్వయం

ప్రకాశసద్విజ్ఞానం వ స్వరూపమాత్మ గడననిన్ను నీవువిలోకించు సమాధిస
మయంబున సకలవికారసమన్వి తమమోరహితుగడపుగావే భూతభ్రావివ్య
ద్వితామానకాలంబుల నివృద్ధంబునఁ బ్రకాశింతుట వలననిరంతరంబును ని
వికల్పబుండవై యేకరూపుండవైయుండుట కాదెయిదిసహవికారసూన్య
సహజామనస్క రాజయోగ సమాధిగాదేయని తెలిపినఁ దెలిసిహనుమం
తుండు సీతాకాంతునకిట్లనెయ్యె|| ... .. *

క॥ ఇదియిదియనాత్మనేగా । నిదిబ్రహ్మమునేనటంచు నెఱుంగనపుడు నె
మ్మదికలవోయిది । విదితంబుగఁడెలయఁజెప్పవేళి రామా

వ॥ సమాధియందు మనంబుగలదంటేని.

సీ॥ మనసుగల్గినబుద్ధియునుదశేంద్రియములు ప్రాణాయలుచుజతపడివ
సించు । నవియునీమూల దేహంబును విడిచి యుండపు గాననదియునుండం
గవలసె । ఘనకారణములేనికార్యంబులెల్లలేవుగావున దానినిల్గడయు నె
ప్పు । మూడుమేనులునంటి మొదలునుదుదలేని సంసారమంతయువృత్తుగ
నుండు । నట్లులుండినచోసహజామనస్క । రాజయోగసమాధిసంతురంబు
నెవ్విధంబునసిద్ధించు నెఱిచుచు । జానకీరామదేవతాసార్వభౌమ

వ॥ అట్లుంటుండేసమనంబులేదంటేని,

మ॥ తనరన్నెమ్మదియంతయుంబోలియఁగాఁ దత్పాత్మఁడయియుండి
నం । బునరుత్థానముగల్గదాతనికిని పొందోప్పినంధాత్రిమముఁ గనఁగూర్చా
నుభవంబు గాఁదియమనస్కంబెంచిబోధించున । జ్ఞులూ చాక్యులగల్గరం
చుమదిలోశంకింతు సీతాపతి॥ ... ..

క॥ బోధాచాక్యులలేరని । సాధింపనతాజయోగసంతతికినిద । దోష్
ధంబునకుఁదడియన । మాధికిబాధకమువచ్చుమదికనులేమి॥ ౪

వ॥ ఇవిధంబుగాకజ్ఞాన విజ్ఞానసంపన్నులయిన మహానుభావులు ప
మాధిమందుఁగొంతఁదడవునుమోరహితులయి యుండి కొండొక సేపునకు
మేల్కొనిమెలంకుదురననఁ బరమపదంబును బొందినవారికింబునరావృత్తి
ప్రాప్తించు నట్లయిన మోక్షంబున కనత్యత్వంబువచ్చు నెట్లుబహువికల్ప
సమన్వితంబయిన యీశంశయంబునిశ్చేషంబుగాని వర్తింపున నట్లు పరమ
రహస్యాభాసం బుపదేశించి నిరతిశయకరుణా కటాక్షవీక్షణంబుచేత నను
గ్రహింప వేయని ప్రాధింపన నయ్యాంజ నేయునిశుశలతీవ్రసూక్ష్మ ప్ర
జ్ఞావిశేషంబునకు మెచ్చిపచ్చిదానందస్మరూపాభిరామండులైన యాత్మా

రాముఁడు పరమానంద భూరితాంతఃకరణుండును ఓకినతముఖారవిందుండు
చునయి సాదరంబుగా నిట్లనియె॥ ... ..

క॥ ఇదియిదియనాత్మయేగా నిదిబ్రహ్మమునేనటంచు నెఱుంగు నెజడ
మైకదలనిమదియిటులావది గదిసి తెలియునతఁడెస్సప్రకాశాత్మడుగ॥

చ ॥ మనసు జడంబుదృశ్యమణుమాత్రమనన్నియతావితరగ్రామ్యముగా
జననవివాశయ క్తమును సంశయరూపముదీనియునిగచే । తనుసుఖచిత్త
కాశమయతందక నీకుగళంక మేమిచ । కృనిశశశృంగదోషములు గల్గునె
సూక్ష్మబిక్షన్నఁడేనియుగా ॥గీ॥ శశవిహాణంబునకు వాకసంబనకును । గలుకు
నెపొసంగసంగంబుదలఁచిమాడ । మనమునకునచ్చిదానంగమయుండవైన ।
నీకుబొంకియెన్నఁడేనియునుగలదె ॥గీ॥ స్వప్రకాశుండవకున్నునన్నెవో
వి । కారములుఁకొందు నేపటికంపుకొండ । నెన్నఁడేనియుఁగలలోనఁగన్న
యట్టి । సంజకెంజాయలంబునేయాంజనేయ॥ ... .. *

చ ॥ కపిం ద్రాజలఘుటపటాదియు క్తంబులయిన ఛిద్రత్వాఛిద్రత్వ
క్షణత్వాశ్చక్షుత్వస్పృష్టిమత్వాస్పృష్టిమత్వాదివికారంబులు విశ్వప్రకాశకుం
డయిన యాదిత్యునిబొరయినేరని తెఱుగున నహంకారధీమాన సేంద్రియ
శరీరాదివిషగుణదోషంబులు స్వయం ప్రకాశాత్మకుండవైననున్నుబొందవు
వాయుతేజోజల భూములును దత్కార్యంబులును దనయందుఁగలిగియుం
దానన్నిట్టియందువ్యాపించియు నేమిటి నంటనిమింటి పగిరిఁజిత్తాదినర్వకార
ణ కార్యంబులు నిన్నాశ్రయించినీయందునిలిదియుండ నర్వవ్యాపకుండవ
య్యనఁకుండవైననీవేమిటఁజెందవట్లుకటాజేసి ॥ గీ॥ ఇంద్రియమనంబుల
టుచలియించెనేని । నేఁజలింఁదితినంచునీ వెఱుఁగఁకొను । నిశ్చలుండనంచుం
డెలియుమునిన్నుఁగాంచి । యఁచియునతిశ్చలములకునంతమిడ॥

గీ॥ ఆత్మతేజంబువీక్షించునతనిమాన । సేంద్రియంబులుచేష్టలనెడల
విడిచి । యొకరిచెడరకకదలకనూరకుండు । సింగములఁగన్నగజములభంగి
ననఘ॥ చ ॥ అవియచలంబులయిన యెడనారయనేనచలుండనంకునీ । ప్రవి
మలదృష్టిఁజూడకుముపావని వానిచలాచలత్వముల్ । దళులచిన్నిచ్చునీవు
సతతంబునువానినెఱుంగుచుండుసా । క్రిపిష్టాకయేంద్రియాపిషయకేవల
నిగుణగమూలిగా నెప్పుడుగా ॥ గీ॥ మునుదండకారణ్యమునమొక్కపుణ్యాశ
మమునఁదాపనవేషమమరదాల్చి । బ్రహ్మషిఁగొలక సభామధ్యమంబునను
రుసుఖాసీనత నెప్పుచున్న । ననుజూడఁగాఁగోకిమునికన్యకలునీ ముందు॥

డుకొనిముదితయితఁడో । యితఁడొసీపతి యనియచటిమానులబ్రీతివిభజింపి
 యుడుగనవ్వెలఁగిసిగ్గు । కలిమివారలనందఁజాఁగఁడు కాఁడఁటంచుదలఁచు
 చుచుండినన్గంచినప్పు । డొకటనొఁగాదనకనూరకుండెనై । అంగుఁగనిసం
 తసిందిరారములెల్ల ॥మ॥ స్థిరవైరాగ్యవివేకయు క్తయగువాధీవృత్తియా
 రీతిన । పురమాభాసునకాత్తచిత్సుఖరసపత్యక్షపర్యంతముకా । గరిమన్దే
 హగతేంద్రియాసుహృదహంకారంబులగఁద్రోచువా । త్వరతిన్నేనదికాను
 కాననుడుసంతన్నిబ్బుఁగాస్తాకృతికా ॥గీ॥ అదిదాభాసుఁడునుబుద్ధినధిగమిం
 చి । యాత్మచైతన్యతేజంబునందుఁడనదు । వెలుఁగునైక్యంబునెందధీవృ
 త్తిలేక । యెండలోడిపమున్నయట్లుగడుననఘ ॥వ॥ ఇట్లుశరీరేంద్రియప్రా
 ణమనొబ్బుది సమన్వితఃఖయినయ హంకారంబుతో సహజతాదాత్మ్య
 బుగలస్వాధిష్ఠానచిదాభాసుండు నిద్రావసరంబున సర్వవ్యాపారంబులు
 నుజాలించిశయ్యాతలంబున స్థూలదేహంబునుఁ డేదియింద్రియంబులవి
 డవాడి ప్రాణంబు డిగ్గదిడివిషనశ్చైత్రంబుల నహంకారంబునందడగదియ
 య్యాహంకృతిఁధీవృత్తియందొదిగింది యంతముఖుండయియవిద్యాధిష్ఠా
 నసాన్నిధ్యంబునకు సుఖంబుగా సరిగిప్రియమోదప్రమోదాదివృత్త్యాత్మ
 కానందమయకోశంబునందనకు నుపాధిభూతంబయినావానిధి వాసనావా
 సితంబగు ధీవృత్తిదిగవాడియనాద్యనిర్వచనీయాజ్ఞానతమోభిభూతుండై
 యంతట సిత్యనిరూపాధికనిరతిశయబ్రహ్మనుభవసాగరమగుండయినచం
 దంబునఁ బూజాధికారియై సమాధిసమయంబున మొదలనేనుదృశ్యంబు
 గాను ద్రష్టననియును ద్రష్టసుగాను ద్రష్టసమవృత్తియును దృశ్యంబుగా
 వునదీనికి ద్రష్టననియును నిష్పిధంబున విజాతీయప్రత్యయతిరస్కారనజాతీ
 యప్రత్యయవ్యవహారాంగీకారపూర్వకంబుగాఁ గేవలనిజానందానుభవ
 పర్యంతంబులేష దృశ్యవృత్తినిషేధంబొనరింపుచు ధీవృత్తిసాక్షిఁకూటస్థుడై
 తన్యసాక్షివ్యంబునఁ జనుచుండనెప్పు డఖండసద్విదానందస్వరూపాత్మ
 సాత్మాత్మాగంబగు నప్పుడు ప్రచండాతప మధ్యనితీ పికగూర్చిరీపంబుభం
 గిఁబరిపూర్ణప్రత్యభిన్నపగబ్రహ్మచైతన్యంబుతోనై కీభూతుండై యా
 నందింపుచుండు నిఘంతునతండు తన్నుఁగాఁగనుంగొనుచుఁ డనకునభియు
 ఖుండయి యుండమిఁజేసియమ్మనంబుజడంబుగావునని వాతదీపంబుభంగిఁ
 గదలకయుండియు సంకల్పరూపంబుగాఁ బరిణమింపమిం జేసిలేని యటుగ
 డునిదియె సహజామనస్కతాజయోగ సమాధియిదియెజీవన్ముక్తియనియుప

జేరించు నేడనిజముభారవిందంబు విలోకింపుచు ముసిముసినగవులునకు నీ
తాడేవి నెమ్మిగంబువీక్షించి వికసితపదనక మలుండయి యవ్వశుద్ధసత్వ
బ్రహ్మైక్యజ్ఞానాకారవృత్తియే యిప్పరమపతి ప్రతాపిలో మణియగుజు
మ్మీ నాకునిత్యానపామునియు సర్వాభీష్టఫలప్రదాయినియు పశవతినియు
నముయుండు నీ ధీవృత్తిగ్రహిస్తాన శుద్ధచైతన్యంబు మత్స్యరూపానుభవం
బుసేయునని జ్ఞానముద్రచేసభినయిండుచూపిత్రమ్మజ్జిల్లనియె||

గీ॥ ప్రేమతోడనుశ్రీరామరామరామ | యనుచుసతతంబుమత్స్య
రూపానుభవము | సేయువారలందక్కనీసీతమగుల | నెట్టివారలఃజిగు
లఁబెట్టుననఘ || సీ॥ ఉన్నది లేదనియూహింపఁగా నేర్పు లేనది కలదనలెస్సనే
ర్పు | నజడంబుజడమని యొగడింపఁగ నేర్పు జడమజడంబనినాటనేర్పు |
సుఖముదుఃఖంబుగా చూపి చెప్పఁగ నేర్పుదుఃఖంబుసుఖమనఁదొలుతనేర్పు |
నిదియదిగాదనియింపుగానననేర్చునదియదిగాదనియనఁగనేర్చు | విదపకలది
యెకలదులేనదియెలేదు | కడఁగియజడంబె మజడముజడమజడము | సుఖమె
సుఖముతలంపనసుఖమసుఖము | యదియదియెదియదియనియొడ నేర్చు||

వ || అట్లుగావున సతిమగుఁట కారినయి బ్రహ్మైక్యకత్వవిద్యాస్వరూపి
ణియు మదీయయోగ మాయాశక్తియునిత్యానపామునియుఁబ్రమతపావ
నియునైన యీసీతాభగవతిం బ్రసన్న ముఖినభిముఖం గావించుకొనుము
నీకతిశ్రేష్ఠంబుగా నిత్యనిరుపాధికనితీతయనిమల నిజానందాను భవంబు
గలుగు నయ్యుపాయంబుచెప్పెద నాకణింపుమనియిట్లనియె||

క॥ గౌరీశివామలాత్మ | కారాకారితసువృత్తికతినాయుడుం | జేరి
రమించుచునుండుట | కారణముగ రామపదముగలిగెన్నాకు||

గీ॥ జగతినిట్లు రామశబ్దవాచ్యుండనయిన | నేనుబుధులుబుద్ధిచూనసేం
ది | యొంగములుననాత్మయనికడఁద్రోయింక | మిగులుమనుజుడాత్మనకు
చునవుడు || క॥ సారబ్రహ్మకారా | కారితధీవృత్తివాకుఁగలుగుటవలన||
శ్రీరామనామమొప్పెను | శ్రీరమణియ బ్రహ్మవిద్యశ్రీయనఁడుకుట||

గీ॥ తలఁపధీవృత్తికేప్రాప్త్యుద్రవ్దనకుచు | బ్రత్యగాత్ముండనయిననాభా
వమరసి | తెలియుటకు నొప్పు మఱియొద్దితీయరామ | నామము సమస్త
వేదాంతధామమగుచు || గీ॥ ఆతతప్రత్యగాత్ముండనయిననేను | బ్రహ్మరూ
పుండననినాస్వభావమరసి | తెలియుటకు నొప్పుమఱి యాత్మతీయ రామ |
రామముక్ష రాక్షరవిలక్షణంబునగుచు|| గీ॥ ప్రేమచేనిట్లుశ్రీరామరామరామ |

యనుచునన్నభజించు మహాత్ములకును । మిగులసిత్యాసపాంసనియకును
యోగ । సిద్ధిగావింపుచుండునీశ్రీవధూటి ॥ వ ॥ అట్లుగావున ॥ మ ॥ తల
పంబూణమునిర్వికారమగు తత్త్వంబిట్లుభాసిల్లగాఁ । దెలియన్నేరక
మూఢులయిననలీడేహేంద్రియప్రాణము । ధృలనెల్లప్పుడు నిగ్రహించు
టకునెంతోకతలయియుండును । దెలియజూతురువారికింగలుకనే కీసా
క్షిసీక్షింపఁక ॥ క ॥ సర్వేంద్రియములచేత । త్వవశిషయముల నెఱుంగు
చందంబునఁద । త్వవజ్ఞునవగాతునిగా । సర్వమయుం దెలియవచ్చునమర
సదృష్టిగావ ॥ అట్లుగావున ॥ సీ ॥ ఘటశరావాదిమృతాగ్ర్యజాతంబుల నెం
దిమృత్రికయనికాంచుపడిది । నమలకుండలకిరీటాది భూషణములుస్వణాం
బురైఱుంగుచుండుమునను । నసికంతశూలవక్రాదికంబులనెల్లనిరమనియ
రసికన్దానినభంగిఁ । బాలుపారుఁ ఘేరబుద్ధ్యంతరంగములనుమంజీరీసవిలో
కింతురీతిఁ । దనకుబహువిధపటములులేతువనుడు । దెలియు కైవడిమొ
దలిసందియముపడిది । భ్రాంతినిదోఁంగిసర్వంబుబ్రహ్మమనుచు । సుఖము
గాసంతతంబునుచూచుమనఘ ॥ సీ ॥ స్థూలశరీరంబు సుస్థిరంబుగనుండు సక
లేంద్రియములుపశాంతియొందు । సన్ననః పవనముల్ చంచలింపకయుండు
గామాదిశత్రువగఁమునశించు । స్వరదమానిత్వాదిమగుణముల్నమకూరు
ఘనగుణాతీతలక్షణమునొదవుం । బాలుపారవై రాగ్యబోధోపరతులు సం
పూణాంబులయి మదిఁబొదలుదుండుం । బరమసుఖవాదాయుస్వీంపా
టుచుండు । ముందటవసించు శౌహిందమోక్షలక్ష్మీ । సంశయములేదుదృ
ఢముగాసంతతంబు । సర్వమును బ్రహ్మమనిచూచుశాంతినిధి॥

క ॥ రాజత్వమమరీనంతనె । భూజనములువాసఁజేరిపూజించుగతిగా ।
రాజితసర్వముఁదనుఁగా । యోజించెనుపుడెపొందును తమగుణముల్ ॥

గీ ॥ తరుణివేషంబుగైకొన్నపుడు ఘండరయం । బురుషుండగుఁగాకపరి
కింపఁదరుణియగునె । జీవభావంబుచేకొన్న కేవలాత్మం । దాత్తుండగుఁగా
కమఱిజీవుండగునె తెలియ గీ ॥ దంతిరూపంబుచేనున్నదానివరయ । దాను
వగుఁగాకపరికింపఁదంతుచునె । విశ్వరూపంబుచేదొచువిష్ణుమాత్మి । వి
ష్ణుండగు గాకపరికింపవిశ్వమగునె ॥ ఉ ॥ వారణమంచుభ్రాంతుండగువానికి
దారువుదోపదాక్రియగా । దారువటంచు గాంచు విహితజ్ఞునకుంబరికింపఁగ
ల్లునె । వారణమట్లుసర్వమనువానికి బ్రహ్మముగానుపింపద । ట్లూరకల్ప
హ్మమంచుఁగనుయోగికిసర్వమగున్గిలోచునె॥

ప॥ అనినవినహనుమంతుండు నీతారామునకిట్లునియె-

క॥ మీరలుచెప్పినవిధమున । వారసినర్వంబు బ్రహ్మమనకనుఘనఁడే ।
ప్రాగ్భవ్యవహారం । బేరితిబేయుదిన నెఱింగివుతగా॥

ప॥ అనినశ్రీరామచంద్రుండవానరేంద్రునకిట్లునియె,

చ॥ ఘటకటకామిణికాపటకాయములకాసువివేకదృష్టిచే । దటుకునమ్మ
త్సవణజలతంతువులందు నెఱింగినంతనే । స్ఫుటతరనాన దూతములు పోవ
మినన్నియు గాయకొటికె । ప్పటివలె వచ్చువచ్చినచుభాధకమున్నదెహ
తుదృష్టికి॥ శా॥ అరీతికాసకలంబుతత్త్వమనివిద్యాధ్యాత్మయోగంబుచే ।
వాదాశింగనుయోగికెద్యెడదీయాగగేంద్రియాతాళికి । భారభానుభ
వంబుగల్గునటులాప్పరంగిదాదప్తము । సారోదారవిచారదృష్టినరయకా
నద్దంబుబ్రహ్మాంబుగా॥ శా॥ గానంబున్నటనంబుతాళగతులం గావించు
చుంజూగవి । ద్యానయపుణ్యముచల్చుచుకళిరమునుండకగల్గు పెన్దెంతరకా ।
బూనంగయికొనువాఙ్మళీబసాతిగుంభానుపుంఖంబుగా । వానాధానుభ
వజ్ఞుడయ్యుబుధుడానుదాత్తుఁగాంచుకానుడి॥ చ॥ స్వకృతవిచిత్రపట్టణమ
సన్నయమంచు నెఱింగిభ్రాంతియొం । ఓకనిలసింద్రజాలకుడు దానసృజించువి
ధంబునన్నజ । ప్రకృతికృతప్రపంచమునభావముగావివరించికాంచిత । ద్వికృతు
లు దెందకఁకునవివేయెనచుకానమస్తకాయములు । మ॥ శివజీవయిక్యస
మాధీకుండువిలపచ్చిత్తతత్త్వంబుదా । నవలీలంగనపూజుడయి పిదప

మాయాసంస్కృతిజెందినంద్రులన్నెచుకానెయోగిపాలుపెరుగయిద్రచ్చం
గవేఱయినయూ । నవసితంబికజల్లులోగలయునే నానాప్రకారంబులకాగీ॥ ప్ర
జ్వలత్పావకావృతపవతంబు । నాశ్రయించు నెమ్మగవిహంగాదీకములు ।
బ్రహ్మమయుడయిప్రకాశించుబ్రహ్మవిచుని । నంటునే పుణ్యపాపంబులాంజ
నేయ॥ కవిరాజవిరాజితము॥ తరణిసమస్తరసంబులుగ్రోలుచుదద్రసనిపవికా
రములం । బొరయనిచందమునకావిషయంబుల బొందు చుదద్గుణదోషముల్ ।
న్నిరతమునంటకయోగివకుండతినినుకలసిశ్చలమానసుడయి । పరమసుఖామృ
తవాధినిత్రుంగుచుభావనుడయివిలసిల్లుదకా॥ తోటకవృత్తము॥ చారువివే
కియసారమహానం । సారముజెందియసంగతమంకుకా॥ స్మిరజపత్రమునీరము
నేప్రాధ్ధారయనంటియునంటనిభంగి॥ గీ॥ పావకుండుసవభాతుకుండయ్యు
నివోమృడయనభంగిదూరదశి॥ విషయరాగియయ్యువీతరాగియునయివె ।
లుంగుచుండుముక్తనంగుడగుచు॥ గీ॥ తనకుసాత్వికరాజగుతామసములబొం

నిసాందమనిగుణానందపరగుడు. మంటినంటియునంటకమెంటిమెలగు । విమ
లమృతీరకంబుచందమునరనఘ ॥ చ ॥ పరభుగమమరక్తిగలభామనియెల్లప
నుల్ గృహంబునం । బొదిబొరిజేయుచుఁబ్రయుససొంగునుఖంబుగజామరీ
తిభాస్వరపరతత్వవేదినిజవణజాశ్రమయోగ్యభ్రమముల్ । నిరతమున
ల్పచుంబరనునిమలసౌఖ్యముగాంచునైమది ॥ ౧౪ ॥ అట్టిమహానుభావుండు
ప్రారబ్ధవశంబుచేస్వవణాశ్రమోచితభ్రమంబులయందుబ్రవతిగాంచున
మయూరుని ॥ ౧౫ ॥ మొదలుసరిగాగనుమోదమునుభవమును । వదలుకొని
యుండుబరవాదమునుభేదమును । గలకపడినల్పదుఃఖమునుగమము
ను ॥ దలపడొకయించుకయభ్రమమునుభ్రమమును । మగులుకొనిచేయుడిభి
మానముసమానమును । మఱివియునుమానపడితిమానముబుజ్జానమును ॥ ౧౬ ॥
నిసాందమనిగుణాంతలమపింతలను । జెందడితిమవిషయవంతలనువంతలను ।
సొలయకజయించునతినుప్రియుననుపియును । దెలిసెకనునాత్మనుభుత్వపియు
నుజ్ఞప్రియును । లౌల్యవతిదాల్పఁడభిలాషమునువేషమును । దుల్యముగఁ
గాంచుఘనతాపమునురోషమును । జెలులపైనుంచడిలస్నేహమునుమో
హమును । దెలియఁడిదినత్యమనిదేహనుగేహమును । పిరసముగనెంచు
నలవిత్తములమొత్తముల । సరసముగనెంచుమదిసత్తములఁజితముల । భ్ర
మగొనిభజిపఁడిలఁబొత్తులనుబుత్తులను సమముగఁడలించును దుశత్తు
లను మిత్రులను । గరవభిలషింపఁదొకకల్పియునుబల్పియును । సిగ్గియును
కొనుటబుధులచెల్పియునుదాల్పియును । సడలఁడొకయింతయును శౌం
తియునుదాంతియును । గడకగగనికుముఖశాంతియునుతౌఁతియును ।
బ్రాహ్మనుచుజూచుగురుభక్తియువిరక్తియును । సోపికనెఱుంగుశ్రుతి
యుక్తియునుముక్తియును ॥ ౧౭ ॥ అనిమఱియునిశాస్త్రోక్తప్రకారంబింకనను
భవంబువిచుము ॥ ౧౮ ॥ తలఁపఁగాఢవిరక్తియుఁ స్ఫుటతరాదైవతాత్మవి
జ్ఞానము । జ్వలంపరేంద్రియమానసోపరతియుఁ సంపూర్ణామయినిత్య
ముఁ । కెలయంగఁడయంగాంచుకేవలనకుఁ విశ్వంబుచూపట్టునే । కల
లోఁగన్నగజంబుమేలుకొనినంగన్నట్టునేమాగుల్లి ॥

వ ॥ ఇంకనుకవిశేషతాత్పర్యంబు విహించెద నాకణింపుము బ్ర
హ్మాదుండును బ్రహ్మవిద్యుండును బ్రహ్మవిద్యరియుండును బ్రహ్మవిద్య
విష్టుండును ననమత్స్వరూపతత్వజ్ఞులనటువుగుగలరండు దేహేంద్రియా
దికర్తృత్వంబును గమఁఫలశాక్షయులేకనిత్యనయిని తిక్తంబులయినయ

జ్ఞానతపంబులు మొగలయిన వైదికమఁజులు యథాధీగా నాచరించుచుఁగామ్యకమఁజులు విడిఁజూస్తగిహితంబులు గాఁలొకికమఁజులు యథోచితంబుగా నొనరుచుఁ బుత్రమిత్రకళత్రవిత్తక్షేత్రాదుల యందువై రాగ్యంబు గలిగియ్యచ్చాల్పభసంతుష్టుండును గామరాగద్వేషభయలోభమోహమకమత్సరాదినానాపిదపిస్త్రవికారరహితుండును సతతఃజితశరీరేంద్రియప్రాణాంతఃకరణంబును నిరహంకారుండును నిత్యప్రసన్నచిత్తుండును బరమకారుణికుండును బరమశాంతుండును జ్ఞానవిజ్ఞానసంపన్నుండును సంతప్సుఁగుండును సంతరా రాముండును సంతఃప్రకాశుండును నాత్మగతుండును నాత్మశృలుండును నాత్మసంతుష్టుండును వైసంచరించునతండు బ్రహ్మవిదుండు - మఱియు సకలవైదికలొకికమఁజులు విధిపూర్వకంబుగా నన్యసించి పూర్వోక్తలక్షణంబుల కిలినీసంప్రాప్తమఃఖంబులను ద్వేషింపకనివృత్తమఃఖంబులుగోరక ప్రకాశవృత్తిమోహంబులను దాసీనుని చందఁబునఁజూచుచు సుఖదుఃఖ మోహాదికార్యాకార్యగుణంబులయందుఁజిత్తేంద్రియాదికారణకార్యగుణంబుల ప్రవర్తించుచుండవాని చేతంజలింపఁజేయఁబడక నిశ్చలుండును సమదుఃఖసుఖుండును స్వస్థుండును సమలోపాత్మకాంక్షనుండును దుల్యప్రియాప్రియుండును దుల్యసిందాస్తోతుండును దుల్యనానావచానుండును దుల్యశత్రుమిత్రపక్షుండును శంపతిత్య కనర్వారంభుండును నగుగుణాతీతుండు బ్రహ్మవిద్వగుండ నందఁ - మున్ను వివరించి నగుణంబులన్నియుఁ బ్రకాశించుచుండ సంతతసహజామనస్కరాజ యోగనిష్ఠాగరిష్ఠుండయి యెడనెడఁబడలవలన మేలుకొలుపంబడికించి దాహాగంబుగొనుచు నుత్పుండయిన వాని లెఱుగునవిశ్వంబు మఱియుండు సతంజ బ్రహ్మవిద్వరియుండు - దనవలననునొడలవలన బునురుత్థానంబులేక బాహ్య భ్యంతరంబులు మఱివి నిరంతర నిఃకల్ప సమాధిష్ఠుండయి పాపూణావ్రత్యగభిన్న పరబ్రహ్మచైతన్య పకాశమాత్రుండును నయి వెలుగునతండు బ్రహ్మవిద్వఃస్థుండనందఁ - నందు మొగలియి రువురఁకు బ్రారబ్ధగుణదోషియు మిథ్యాభూతంబయియుండు వాయునందు గలిగియు లేకుండు పరిష్ఠనకేమాత్రంబులేదు గావున నిమృహను ఖాచుల యనువంబులు నీవడిగి నప్పటినుండి యేవఁ జిది చిదితిగాఁజేయనివెండియు నిట్లయె॥

గీ॥ అతులవై రాగ్య

నలువురకును । మేఖములారీతినిచు మించులుగనుండు । గావికేవలమో
క్షమొక్కటివె వత్స ॥ అతులవై రాగ్యభోధోపరతులుయతుల । నతుల
నెడబాయ వస్యోన్యగతుల నెనసి । సూటిగప్పియొకానొకచోటకొందు ।
రెండు ప్రతిబంధవశముననుండుననుము । ... ..

గీ! వీనిలో నొక మెక్కుడాజ్ఞానమునకు । గడమ రెండునుగగనహాతాళుల
రయ । వశసమూహునుగలిగినవారలకునుగరతలామలకంబుమోక్షంబువత్స
కలతుగతత్వజ్ఞానము । సాక్షాన్మోక్షప్రంబుసంసారికిడు । క్షయకర
మగుదక్కిన । లక్షణములుసుఖకరములులలితాత్మనకుకా । కారణముదోష
దృష్టియై । వయిరాగ్యస్తునకుసహజవరరూపమువం । సారికిసుఖములునుర
లంగోరకయుండుటయెనుమునుకాయమగుకా ॥౪॥ శ్రవణాదిత్రయం
బుకారణమనస్సత్సంవిధానంబులు । దృఢి బోధంబురకుకా స్వరూపమునవాత్స
స్వాత్మతాదాత్మ్యసం । భవరాహిత్యముకాయకామముఖాభ్యాసా
త్వశ్రీగ్రహవ్యవహారక్షయముల్ తలంపరుపరత్యాసద్విరూపాక్షణముల ॥
శా । వయిరాగ్యంబుదృఢంబుజేసిపరతత్వజ్ఞానమాజింపిన । రాగంభోప
రమంబుగలుకొనిదురియంబుంబియో । గానూధుండుగువానికింగలు
గునేయాగామియున్సంచితప్రారబంబులు సంతతంబును బరబ్రహ్మాక్షయ
యుండగాక ॥౫॥ వయిరాగ్యంబింతటికినిగాగనూనందకరముగావుననది
జేకూటిసప్తమముకుసను । కూకుండుదానప్రమమహ్యమిదినుత్తా-

వః! ఇది యెట్లునినవినుము మూలప్రకృతి యాలవాలంబునుదుఃఖంబులు
ఫలంబులు త్రిగుణంబులు మూలంబులు ధర్మాధర్మఃకామమోక్షంబులుర
సంబులు పంచేంద్రియంబులూడలు పదార్థాలు స్వభావంబులు సప్తధాతు
వులు పౌరలు నష్టప్రకృతులు విటపంబులు నవగంధంబులు కొటరంబులు దశ
విధప్రాణంబులు పత్రంబులు శబ్దాదివిషయంబులు పల్లవంబులు రాగద్వేషా
దులు పశౌభులు నానావిధకర్మంబులు పుష్పంబులు జీవేశ్వరులు పక్షులు
గాగలిగి మంధిరా రామ యేత్ర పుత్ర మిత్ర కళిత్ర బంధుమధ్యసద్వ్యవసతి
త్తుగుష్కంబకతగుల్లలతాసంకీర్ణంబును గామాదిచోర దుస్సంచారంబు
నురోగవ్యాఘ్రభయం కరంబును దుఃఖదానానలసమావృతంబును మృ
త్యుసింహాభయగ్రస్తంబును జరాపిశౌచసమన్వితంబును దైన్యపవతసం
కటంబును తురితరాక్షస మోరంబును దృష్టాభీకర కాకౌదగస మాకలం
బును హుషా-

సూపితంబును స్వగత నరకదుర్మాగత

రోహితాపవర్ష సన్న్యాసుని నై న మహాదుఃఖారణ్యంబునంగాఢ పశిశుణ్య
పాపవిధేయుండు యి జేపుండంతటం దిరిగితిరిగి చీకాకుపశియచ్చోటవిశ్రాం
తిగానక విసివిముందరగాంబ యనంతంబనియును వెనుకంజూచిన సనాది
యనియును గలయంగనుంగొని యసాధ్యంబనియును దెలిసిమహాగాఢమృ
ఖభయశోకవ్యాకులిత చితుండును దాపత్రయాదిత్య పరిప్రాతపసంతపుం
డునునై యంతటనితాంతాగమచ్ఛాయల నాశ్రయించి స్రక్కుంగనవనితా
ధనభాన్యపశుసంతానశయ్యా నికేతనోద్యాన ప్రముఖవిషయ సంపాదనసా
ధనంబులయిన కృపి వాణిజ్య సేవాయాచ్ఛాది లౌకికకర్తంబులు పరిహరిం
చి స్వరాదినత్యాంతపరలోకవిషయ సుఖసాధనంబులయిన నిత్యనైమిత్తికా
ది కర్తంబులు ఘృకాక్షుచేతజేయక పరమేశ్వరాద్వారాబుగా నాచరించి
యపురమేశ్వరా నుగ్రహంబువలనఁ బరిశుభ్యోదయుండయి యమాని
త్వంబును నదంభిత్వంబును నహింసయువాగ్జవంబును తొంతియును నా
చార్యోపాసనంబును శౌచంబును స్థైర్యంబును నాత్మవినిగ్రహంబునునిం
ద్రియాగ్రవైరాగ్యంబును ననహంకారంబును జన్మమృత్యుజరావ్యాధి దుః
ఖదోషాను దశనంబును బుత్రదాగృహోద్యవానికీయున నభివృంగంబును
త్యేషాఃష్టోపపత్రి నమచితత్వంబును మనన్యయోగ నిశ్చలభక్తియువిచిత్ర
దేశ సేవిత్యంబును జనసంగాసక్తినివర్జనంబును నభ్యాతజ్ఞాననిత్యత్వంబును
కత్వజ్ఞానాగ్రదృశ్యంబును నమవింశతిగుణంబులెప్పుడు సంగ్రహించు నప్పు
దాత బ్రహ్మైక్యసాత్మాత్మార విచారాధికారియగు నింతవట్టునుంగూడివై
రాగ్య శబ్దంబునకుఁ దాత్పర్యంబింకబోధస్వరూపం బెఱింగించెద నా
గ్నిపుమని యిట్లుచెయ్యె॥ ... .. *

గీ॥ అట్టినుగుణాభిరాముండత్యాగితోడ । శాంతచితుండుగాకుణ్య
రాగగుండు । జ్ఞానవిజ్ఞానసంపన్నుడైనగురుని । వినియభయభక్తులమరసే
ంచుననఘంక । గురుండజాఁడుగురుఁడువిష్ణుఁడు । గురుఁడుపహాదేవుండఖిల
గురుఁడుసదాస । ధ్మగుండైవరబ్రహ్మంబని । గురునినుపాసించునతఁడుగురుత
భక్తిగా॥సీ॥ గురుపదాంభోజముల్కలువకకల్లునే ప్రవిమలవైరాగ్యభాగ్య
హిమ । గురుపాదతీర్థంబుగ్రోలకకల్లునే జ్ఞానవిజ్ఞానయోగానుభవము ।
గురుప్రసాదంబుగొనకున్నగల్లునే ప్రతిలేనిచిత్తోపరితిసుఖంబు । గురుత
త్వమాత్మగమైనకున్నగల్లునే నిరతిశయంచైనపరమపరము । నట్లుగావున

విద్యాగ్ధియైనయోగి । విద్యభయభయ భువనలోనఁజెనగొనంగ । నలవతుర్వి
ధశుశ్రుమలాచరించి । కొనుచుననిశంబుగురువులఁగొలుచుననఘః ॥ ౧౧ ॥ వా
రలయుపదేశముచేఁచి దారకసాంఖ్యామనస, తత్త్వాత్మకమా । శ్రీరాజయో
గమార్గం । బాహుధముగా నెఱుంగునంతటననఘాః ॥ అదియెట్లం టేనిమ ॥
త్రమమొప్పారనహంపదంబునకునీ కాయేంద్రియప్రాణది । త్రమమోహం
కృతిబుద్ధిగుణపజడజాతంబెల్లవాచ్యాగ్ధమా । దృముసద్విత్సుఖియవమైతనగు
శుద్ధప్రత్యగాతప్రకాశములత్యైగ్ధమువేదశాస్త్రగ్రహస్యంబింతనికొం
బు ॥ ౧౨ ॥ కనర్వమువాచ్యాగ్ధముత । త్వర్వాధిస్థానశుద్ధవైతస్యముఁ । రూప
ర్వకలత్యైగ్ధంబును । నర్వవినుతవినుముబ్రహ్మపదమునకరయ ॥ ౧౩ ॥ ఉభ
యవాచ్యాగ్ధములతోడనొప్పచున్న । యభయలత్యైగ్ధములకై కృమొదవ
దట్లు । గానవాచ్యాగ్ధములరెంటిఁగడకుఁద్రో ॥ యెనయలత్యైగ్ధమొకటి
గానెఱుఁగవలయు ॥ ౧౪ ॥ అదియెట్లం టేని ॥ సీ ॥ అద్వితీయప్రత్యగాత్తుండనగు
నేను పరిపూర్ణస్థితిబ్రహ్మచరుడు । బరిపూర్ణస్థితిబ్రహ్మచర్యద్వితీయ
ప్రత్యగాత్తుండనైననేన । టంచునీరీతిపహంబ్రహ్మపదముల వాచ్యాగ్ధము
లనెల్లవదలిశుద్ధలత్యైగ్ధములుగొనిలక్షణచేదత్ర దస్యోన్యసమర్థనైక్యం
బుగనుట । యసియనుపదంబునకునర్థమగునుగాన । నిష్టహోవాక్యతాత్పర్య
మిట్లునట్లు । ఉప్రసాదంబువలననిరూడముగను । బాధకంబుగ నెఱుంగుటహో
ధమనఘః ॥ ౧౫ ॥ నిత్యముగాదేహోత్త । ప్రత్యయమజ్ఞానకుగల్గుపరిపాటికొం । బ్ర
త్యగభిన్నబ్రహ్మ । ప్రత్యయమొప్పారవలయుఁబండితునకిలక ॥ ౧౬ ॥ ఇదియెబో
ధప్రకారమానంకనికు । నుపరతిపిధంబువినుపింతునొనరవినుము । ఉత్తమో
త్తమమైయొప్పుత్రశాంతి । బ్రహ్మవిద్యాగమమునకుఫలమువత్స ॥ ... *

ఉపరతినిరయము.

చ॥ ఉపకృతిదానభోగములకొప్పనిమత్యుఁనికల్పిలమెల్ల । పుడునులేం
విప్రసిగ్రహాధ్యయనంబును నెమ్మనగబున ॥ విపులశమంబుగైకొన నివీరత
పస్వితపంబునింద్రియా । ద్యుపరతిసౌఖ్యముంగననియోగివివేకమురీతయా
రయ ॥ ౧౭ ॥ సీ ॥ వేదశాస్త్రగ్రంథులువివరింపబుధులచేఁ జదిపింపవచ్చుదాఁజను
వవచ్చు । యజ్ఞదానతపంబులధికారిజనముచేఁ జేయింపవచ్చుదాఁజేయవ
చ్చు । నిలలోనగలతీర్థములకేగనన్యుల బోధింపవచ్చుదాఁబోవవచ్చు ।
నష్టాంగయోగవిద్యలువాద్యలకునుప దేశింపవచ్చుసాధింపవచ్చు । గానయె
వ్వారికైనవిజానయోగ । గతినినేహేంద్రియములకికట్టిమనము । నాగియం

తత్తుఖముఁజేసియనవరతము । నిశ్చలసమాధివృత్తచేసిలువరాదు ॥ క ॥ ఐతేం
 ద్రియోపరమమును । హత్తరమిదియెల్లనాతికబ్బడువినుము । య్యుత్తమనిశగ
 లిగిసివి । ద్వత్తముఁడతిదురభుఁడుసదాతన్తయుఁడు ॥ గీ ॥ కొండతాత్తత్తత్వ
 మునెఱుగుదుమటుంచు । గర్వలైనిగిచిత్తనిగ్రహములేమి । నుపరతినుఖం
 బుగానకవిపులవిషయ । రాగలోలతఁజెడుదురకమహాత్మ ॥ గీ ॥ జ్ఞానవిజ్ఞా
 నయుతుఁడయ్యుసంతతంబు । నాత్మభావనలేకున్నయతనిసింది । యంబులు
 మనంబుతమకవశంబుచేసి । విషయనుబములనవిజ్ఞాపితలఁబెట్టు ॥ సీ ॥
 అట్లుగావునసిందియమనంబుల నజస్రమాత్మభావనచేతనాగఁబట్టి । యంత
 ముఖములుగానలరిందియామీఁదఁగామానిశ్చిత్తు వర్గమునడంది । విమలబో
 ధాకారవృత్తిచేగేవలపరిపూర్ణతత్త్వరూపమునుఁగాంచి । యానందమూ
 ర్తియైయఖిలంబుతనయందు సమముగిదిచిత్తవిశ్రాంతినింది । యెఱుకమ
 అపులఁబొరయనియెఱుకయైన । పరమపుకమగుదునుస్థిరప్రజ్ఞుఁడనగు । ఇత్త
 యాతీతుఁడననమనస్కరాజః । యోగసిద్ధాంతమేతుఁడై యుండుననఘగీ ॥
 భర్త విధి నెవ్వఁడుమనోగతంబులైన । స్వకామంబులునుగడుసన్యసింది
 యుందితాత్తాత్త సంతకుష్టుడుగుచుచును । నాతఁడాత్మస్థితప్రజ్ఞుఁడగుమా
 ర ॥ గీ ॥ పాప్రమఃఖములకుభయపడక నొప్పి । కొసరియి పాప్రమఃఖముల
 గోరికొనక । వీతరాగభయక్రోధుఁడైతనక్కు । నాతఁడాత్మస్థితప్రజ్ఞుఁడగు
 గపింద్రగీ ॥ అఖిలవిషయానభిన్నేహుఁడగుచుశుభము । మొందిముతీయక
 రశుభంబునొంగిరియి । కుండునెవ్వఁడుసమతనప్పండితుండు । సంస్థితప్ర
 జ్ఞుఁడగు సూరిజనవరేణ్య ॥ గీ ॥ కూర్చున్నఖిలావయవములగురియముడుచుమా
 డి నేయోగియిందియమానసముల । ననుగమరలించుచింద్రియార్థములవల
 5 । నాతఁడాత్మస్థితప్రజ్ఞుఁడగుమహాత్మ ॥ గీ ॥ వినుమొకరహస్యమిఁగింతువే
 యునేల । యేమహాప్రాజ్ఞునకు మానసేంద్రియములు । పంచినట్లాడలోన
 బ్బవసులుసేయు । నాతఁడాత్మస్థితప్రజ్ఞుఁడగుముఖేంద్ర ॥ గీ ॥ ఎల్లభూతముల
 పనేనిశర్వరిదాని । యందుమేలుకనిమహాత్ముఁడలగు । నఖిలజగముదేనియం
 పమేల్కనియుండు । నదియెనిశిజితేంద్రియాత్మనకును ॥ వ ॥ అట్లుగావునసిం
 దియమనంబులన నాత్మనిషేధపూర్వకాత్మాలోకనంబుచేత జయించిపశీ
 యిత మానసేంద్రియండును పుణ్యపుకమండు సన్వభూతాద్వైష్టయును
 కలలోకమిత్తుండును బరమకారుణికుండునునిర్మలుండును నిరహంకారుం
 డును కుమావంతుండును నిత్యసంతుష్టుండును యోగారూఢుండును నియ

తాత్తుండును దృఢాత్మనిశ్చయండును నిఖిలజనాభయ ప్రదుండును నఖిల
 లోకభయ హీతుండును ముక్తహస్తామక్షభయోద్వేగుండును నిరపేక్షుం
 డును శునియును దక్షుండును సుదాసీనుండును గతవ్యధుండును బరిత్య
 క్తసర్వారంభుండును నిష్టానిష్టప్రాప్తిహద్వద్వేష విహీనుండును సంప్రా
 ప్తేష్టవియోగ దుఃఖవిరహితుండును నప్రాప్తార్థకామశూన్యుండును య
 దృచ్ఛాలాభసంతృప్తుండును శుభాశుభపరిత్యాగియు సమశత్రుమిత్రుం
 డును సమలోష్టాశ్చకాంచనుండును సమశీతోష్ణసుఖదుఃఖుండును దుల్యపి
 యాప్రియుండును దుల్యసిందాస్త్రుండును మానావమాన తుల్యుండును
 మానశీలుండును సనికేతరుండును సుస్థిత ప్రజ్ఞుండును గుణాతీతుండును మ
 ద్భక్తుండును మదప్పితను నౌఋణియు సుతృరాయాబంధునునయి ప్రకాశిం
 చుయోగీంద్రుండు సంతతసహజామనస్కరాజయోగసహాధియుండునూ
 ర్యుండు సమస్తరసంబులంబీల్చిన తెఱంగునబడ బాసలంబు జలరాశినిపా
 నంబుచేసిన కైవడిమహాదవానలం బరణ్యంబునంగలతృణాదిస్వపదార్థం
 బులంగబరించిన తెఱంగుననావిద్యకంబులయిన యనంతగణంబులను సశే
 షంబుగామ్రుంగి కేవలపూర్ణాశ్శుద్ధివాత్సత్వ స్వరూపకుండయియుండు న
 డ్దిశా విశేషంబు వర్తయినమెప్పు నయ్యుపరతిప్రాప్తికియమంబును నియ
 మంబును ద్యాగంబును మానంబును దేశంబును గాలంబును నాననంబును
 మూలబంధంబును దేహసామ్యంబును ధృక్ఘ్రిస్థియును బ్రాణాద్యామం
 బును ప్రత్యాహారంబును ధ్యానంబును ధారణయు సమాధియునను పంచ
 దశయోగాంగంబులు సాధనంబులుగావున వానివేత్సేర్పరివిజించెద వా
 కణికేంపుము! మ॥ శమతేనృభజిలవహ్నివాయుఖితనూసర్వేంద్రియప్రా
 ణచి॥ త్రను నౌహంకృతిబుద్ధిరూపబహిరంతర్వేశ్యముకొదృక్స్వరూ॥ ప
 ముగాఞ్జాచుడుదృశ్యగాత్రకవర్తమాంబుదానండుని॥ త్యముఖావిఙ్గననౌ
 యమంబిదియచింత్యంబంజవానందనా॥ సీ॥ వినుచుముట్టుడుగనుంగొనుచు
 వానుచుమూకు కొనుచుబల్కుచుబనుల్గానుచుజనుచు॥ వరాశ్రమోచి
 తవ్యాపారములునిచ్చ సలుపుడుడలచుచు మెలగు నెడల॥ నీ ముంద్రియం
 బులీయింద్రియార్థములండుఁ బూర్వార్థిండునేవీసకెల్ల॥ సాక్షినికేవలసద్వి
 జానంద స్వరూపుడగుణజాతిరూపవామ॥ రహితుడనటండుడెలిసిసర
 తరంబుఁ దన్నుఁదాఞ్జాచుకొనుచుసత్యముగనీయ॥ ఇంద్రియమంబులవద
 నుండుటరయ॥ నియమయోగంబనందగుసర్వలాత్మగీ॥ ప్రత్యగాత్మకస్వరూ

పుండ్రే పరగుతనకు । నన్య మైనట్టి జేహేంద్రియాదిదృశ్య । వితతియంతయు
నొల్లకవిడుచుటయ । త్యాగ మననోష్ఠనిరాజయోగితిలక ॥ ... *

కవిరాజవిరాజితపలుకులకందక భానంటక భాసిలు బహుముదానకుడు
బలుమరుబల్కపల్కిన బోనవిపల్కి తిరంచుండలంపకనే । తలపులు లేకనిగు
తరసాఖ్యుమధార సమాచుచుండుటని । గల్లమగుమానముచూడ తనందన
మానకదీనిభజింపదకుగా నీ । ధీ లచేతనే దేశచాచార్యోప దేశంబునన్ధిచే
దెలియుటజేయె । బహుపవిత్ర మైభాసిల్లునే దేశ మెలమితీనన్నిటి కెక్కు
డయ్యె । నే దేశమునమానసేంద్రియప్రాణాది సంచారశూన్యమైనమతనో
ష్ఠు । నే దేశమునసాధనే చాఢ్యమహాగ్రాధ దుఃఖగంధలవంబుదోషకుండు
గరమునిరువ ద్రవంబునిమగంటకంబు । నిరతిశయమునునిత్యంబునిర్వలంబు । ది
వ్యమానందనుగుచునే దేశమమృత । నదియెయే కాంతదేశమో మాంజనేయ ॥
గీ॥ అట్టిమవివిక దేశంబునధిగమించు । ఘననకునిరంతరసుఖంబుగలుగుఁగా
న । యన్యవిజనంబుమెందుదేహోత్పాది । కల్బునే నిర్మలానందమనలతనయ ।
గీ॥ కాలమెద్దానిచేబరికల్పితంబు । నెల్లకాలమునొకరీతినెద్దివెలుగుఁ । గాల
నియమంబులెందేఁగఁగనుపింప । దదియె కాలంబువాదయనంతమనఘ ॥ గీ॥ అ
ట్టియాశ్వాంతరహితకాలాంతకాత్మ । డైనిమేషాదియై పశ్యయాంతమైన । కా
లమునందూలకణమునఖండదావ । శిఖిపగిదిమ్రంగియోగి భాసిల్లునఘ ॥ క ॥
చలనఘకాయక్షేతము । నలసతయునుజాడ్యనిర్మలాయాసంబి । ముల నెట్టి
యునికేవలనను । గలుగునదిసుఖానంబకల్పితమనఘ ॥ గీ॥ ఎద్దిసిద్ధమగుచునే
ప్రాప్తులసిల్లు । నరసమాప్త నెద్దియైనయపుడె । సర్వసిద్ధులొకటసమకూరున
నియెసి । ధ్వాననంబుకేవలాత్మరూప ॥ గీ॥ బంధములకుమూలబంధంబు ప్రకృతి
త । ద్భూధ మిద్విగనినబాయునపుడె । యఖిలతత్త్వములకునాదిమూలంబెద్ది
యది మమూలబంధమాంజనేయ ॥ క ॥ వారినిధియందుఁజేందిన । యేకలగతి
చిత్సుఖంబునిర్మయవృత్తులే । చేరిననుభావమొందుట । యారయఁగాదే
హసామ్యమగువాయుతుతా ॥ నీ॥ యేమాపుసకలబాహ్యేంద్రియారంబులఁ
గనునది వెలిచూపుకపికులేంద్ర । యేమాపుసకలాంతరింద్రియార్థంబులఁ గను
నదిలొచూపుకపివరేణ్య । యేమాపుబాహ్యేంతరింద్రియార్థంబులగనునదిమ
ధ్యలక్ష్యముగుమార । యేమాపుదగమానసేంద్రియషట్కంబు గనునదిషణ్ణు
భదనుజవైరి । చూపునేచూపునినాల్గుచూపులనున । జనమదిశాంభవీస్వప్తి
సంగరహిత । యదియె మన్నిటిలో నెక్కు డిట్టులగుటఁ । బరమగుహ్యతమం

విదివనతనయ! మాల్గినీవృత్తము! దృశ్యమేవాకముదృశ్యమేభూజలతేజము
 లుకా! దృశ్యమేదేశముదృశ్యమేకాలము దృశ్యమేదేహములింద్రియముల్
 దృశ్యమేప్రాణముదృశ్యమేచిత్తముదృశ్యమహంకృతిఫలమునముల్! దృశ్య
 మేవిద్యయుదృశ్యమేసర్వముదృశ్యముగానిదిదృశ్యకరయింకా! ॥ గ్రహదగ్ధున
 దృశ్యవిరామమెచట! నరునచటదృష్టినిలువంగదగునుగాని! చెదరినాసా
 గ్రమునజూపుచేర్చదగదు! కోరియమనస్కరాజయోగులకువత్స! శా!
 ప్రాణాంతఃకరణేంద్రియాద్యఖిల సద్భావంబులకాభూషణ! శ్రేణీకస్పర్శ
 ముగా నెఱింగినగతింజెల్లత్రముంగాఁగద! త్పాణాంతఃకరణాదివృత్తులు
 నశించుదన్నుఁగాఁగాంచినం! బ్రాణాయామమనంగమెప్పనిదిసంభావ్యం
 బుమేధాసః! మ॥ వెలిలోఁగన్నకునామరూపవిత్తివేమారురేందియి!
 మ్మలసర్పిత్తుఖగూపతత్త్వముమరిం బూరించియామీదని! శృప్తమైతన్న
 యతందగకమనముకృతంతంబుగుంభించిన! సలుపైప్పబుధసెవ్వమై
 తనకు ప్రాణాయామయోగంబగుకా! క॥ సత్యాన్యతపషయములను! బ్రత్య
 గ్భోకస్వరూపపరమాత్మనిగా! నిత్యమునవలొకింతుట! పత్యాహంబనం
 గబరఁగఁగపీద్రా! గీ! మహితదేహేంద్రియప్రాణమానసాది! దృశ్య
 మునుగాను నేవీనిఁదెలియుచుండు! దృశ్యగూఁపుడననుచు జింతించుటర
 య! ధ్యానయోగంబుబ్రహ్మవిద్యావిధాన! క॥ మది నెద్దిచూచుమది నె! య్య
 దిగనుగొనునదియె బ్రహ్మమనునట్లరియ! హృదయంబునసలుపుటదీ! ననియా
 పరపరమధారణాయోగమగుకా! క॥ సర్వాపస్థలయందును! సర్వంబునుబ్ర
 హ్మమనుచుసతతముగనిన! సర్వవికృతిరహితసహజ! నిర్వాణసమాధియ
 గువిస్థగణితపా! క॥ ఈపదియేనంగంబుల! దీపితవిజ్ఞానసూక్ష్మదృషినసశ
 ముకా! జేపట్టియభ్యసించుచు! హోవురఁపునకబ్బుబరమగునుపరమముకా!
 క॥ చిత్తోపరమముగలవును! పోత్రముఁడుజగంబుమఱివియుండుకాబాలో!
 న్నత్రపీశాదసభుండై! యెత్తఱిసుపునిగతినింద్రియుఁడగుచుకా! శా॥ గా
 లిందూలినవానచేదడిసినగాథాగ్నిచేద్రాగిన! వ్యాళంబాత్తవిము
 క్తకంఠకముపై వ్యామోహముండాలైన! ట్లాలోతాంగముపైనిరూఢమ
 మతాహంకారముల్లేకనా! త్తాలోకస్థితియంబుబండితుఁడునిత్యానందముం
 బొందుచుకా! మ! మదితాపానమదాంధుఁడాత్తపటము! మైమండినకాచరి
 నకా! వదలైవ్రేలినజూడఁడప్పిదిజీవన్ముక్తుడృశ్యమా! ధిదశా ప్రాప్త
 సుఖామృతానుభవతృప్తిన్నతుండై మేనునే! ముగిగూర్చుండినలేదినన్న

డీచినకామస్థింపఁడేనంచుదాగా మ । తగఁగీనందనబాధుసాధురిపుమిత్రవా
 తముల్ తన్నుఁబల్ । మగునిందింఁదనన్నుతింఁదనమహామావావమావాదుల ।
 స్సెరిమెందింఁదననిర్వికారఁడగుచుగానశ్చేష్టుఁడైయుండుభా । స్వరతత్త్వా
 నుభవజ్ఞఁడెయ్యెడలజీవత్య కదేహస్థితిగా । గీ॥ బహుశనంకటములు ప్రాప్తం
 బులైనచోఁ । డిలఁపఁడాత్తతత్త్వవిదుఁడు । వాయుశీతవహ్నివరాతపం
 బుల । కిమకైనగిరిచనించనట్లు ॥ వ॥ ఇట్లువై రాగ్యబోధోపాతి యుక్తుఁడై
 జీవన్ముక్తుఁడు ప్రత్యగభిన్న బహుతత్త్వసాక్షాత్కారప్రచండ మార్గాం
 డప్రకాశసరస్వానాద్య నిర్వచనీయాజ్ఞానాంధ కారపటలుండును బరిత్యక్త
 వణ్ణశమాచారశాస్త్రహిలాహుండును నిరంతరచిత్తవిశ్రాంతిపరా
 యణుండును విషయాసక్తివివక్షుండును బబలప్రారబ్ధాధీనశరీరనిశ్చేష్టుం
 డును సంతస్సుఖుండును సంతరారాముండును సంతఃప్రకాశుండును నాత్మ
 రతుండును నాత్మతృప్తుండును నాత్మసంతుష్టుండును దూరీకృతదురితక్రి
 యుండును బ్రశాంతమానసుండును విజతేంద్రియుండునుఁ గృతకృత్యం
 డును బ్రాప్తాప్రాప్తుండును సర్వవ్యవహారాతీతుండును నశరీరుండును స
 ర్వశరీరస్థుండును నిర్మింద్రియుండును సర్వేంద్రియద్రవ్యయున ప్రాణుండు
 ను సర్వప్రాణిప్రేరకుండును సర్వేంద్రియోపశాంతి సుఖసిక్తుండును వి
 వేకహృత్సంగుండును విత్యాసంగుండును బ్రజ్ఞాప్రాధనభీనహేయ్యుండును
 నసహాయుండును దృఢాపరోక్షోత్తనశ్చయ నంపన్నుండును వర్ణాశమివ
 దాచారదురాచార కామక్రాధలోభమోహదంభ దర్పకూహక క్రౌర్య
 శౌర్య చాప్యమాత్సర్యదేష కార్పణ్య నిందాస్తతిమానావ మాశేర్ష్యా
 సూయాదయానైష్ఠ్యవ్యాకృతిష్యాది నానావిధచిత్త వికారరహితుం
 డును స్త్రీవాసవాగ్ధవాసనా ప్రతిష్ఠావాసనా శాస్త్రవాసనాదేహవాస
 నా లోకవాసనా కిర్త్యత్యభోక్తృత్వాదివాసనా వివక్షితుండును విగ
 గబ్రహ్మవేత్తృత్వాభిమానవాసనుండును నిత్యనిర్మలుండును నిత్యశాంతుం
 డును నిత్యోదాసీనుండును నిష్ప్రపంచుండును నవ్యక్తనుహదహంకారపం
 చతన్మాత్రాకాశాదిసర్వ ప్రపంచమాయాగంధర్వ నగరాశ్రయండును ని
 రాశ్రయండును సర్వావభాసకేవల యదాకాశమాంత్రుండును బరమసు
 ఖైకస్వరూపకుండును దూరీకృత సంసారుండును నేహేంద్రియ గుణాతి
 క్తుండును దేవతాస్పృహణీయశీలుండును నాశాపాశవినిగ్తుండునురా
 జసతామ సవన్నుసేవాదూరుండును సాత్వికవస్తుసేవావిజిత నియండును

తమునిగ్వికల్పముపగబ్రహ్మత్వకంబయినయా । కై వల్యంబునబొందుపత్య
మనహంకారాత్తత్త్వాత్మకా॥ వ॥ అనియుపదేశించి ఊత్సాహ ॥ ఇదియె
వేదశాస్త్రసారమిదియనంతసౌఖ్యదం । విదియెరాజయోగశాస్త్రమిదియె
బ్రహ్మవిద్యను । ధృవయమిదియెదీనితమెవ్వఁడేభక్తితో । సదమలాత్మ
డగుచుమిగులఁ జదువవినిన వాసి నకా॥ ... .. *

సుగంధరీ వృత్తము,

యుక్తియునస్తద్భక్తియుజీవన్ముక్తియుసాక్షాత్ముక్తియుఁగలుకకా॥ వ ॥
అట్లుగావునఁ పరమేశ్వరుండయిన వానెమ్మనంబునం బరమనిత్యేపంబుగా
బ్రకాశించు సర్వోపనిషత్సార భూతంబయిన యీదివ్యజ్ఞానంబును మధ్య
క్షుండవు మర్పుజావకుండవు మదగ్నితమసోబుద్ధి వినుత్పరాయణుండ
వునకుటండేసి నీకునుపదేశించితి నింతకంటె సతిరహస్యంబయిన యిద్దంబు
వాడెందంబున లేదట్లుగుట నిప్పగమాగ్ధతాత్పర్యంబుఁడెలిసి తమఃకూర్తం
బును రజోమీనంబును గ్రోధనక్రమంబును గానుశైవాలంబును జన్తనుర
ణతగంగంబులును రోగమద్యుగంబును లోభపేనంబును మోహవేలయు
మఃఖాగాధ జలప్రవాహగంభీరంబునునయినసంసారపారావారంబుదరించి
మోక్షపారంబుఁగాంచి కృతకృత్యుండవై మత్స్వరూపసమాధి స్థితిండవై
యానందింపుమఃపలికిన నప్పవనంగనుగతు సీతాదేవిలక్ష్మీదేవి యనియును
లక్ష్మణుండు శేషుండనియును భరతశత్రుఘ్నులు! పాంచజన్యసన్నెగ్గనంబు
లనియును సింహాసనంబును సుపక్ష్మండనియును శ్రీరామచంద్రుండనివారా
యణుండనియును నష్టకపదేశించిన పగబ్రహ్మత్వత్వజ్ఞానంబు సకలవేద
శాస్త్రపురాణాగమేతి హీనసృతిసారంబనియును నెఱింగి పరమానందకం
దభితహృదయారవిందుండయియాశ్రీసీతారామాచార్యులచరణావిదంబు
ల కనేకవందనంబులు గావించినిబంబడి కరకమలంబులు ముకుళించి నిర
తిశయ వినయపూర్వకంబుగా నిట్లనియె॥ క॥ శ్రీ రామరామరామర । మా
రామామణిను సోరమారమణాశ్రీ । వారాయణవారాయణ । వారాయణ
నిజసహస్రనామస్తుత్యా॥ ... .. *

శ్లో॥ దేహబుద్ధ్యాస్తి దాసోహంజీవబుద్ధ్యాత్వదంశకః । ఆత్మ
బుద్ధ్యాత్వమేవాహమితి మెనిశ్చితామతి॥ ... ..

వ॥ అనిపల్కి పాదరంబుగా ననుజ్ఞాతుండయి నిజాశ్రమంబున కరి
గియాహానునుండుఁ డొక్క పరమై కాంతస్థలంబున సుఖానీకండయి శ్రీరా
మ చరణకమలభక్తియుక్తుండను శ్రీరామనామజప పరాయణుండును శ్రీరా
మబ్రహ్మతత్త్వావలోకన నిరతిశయనిర్వికల్ప సమాధివిష్టుండును నై జీవన్ము
క్తిసుఖంబునుభవించుచు నిమ్మనూర్తంబున మన్నవాడనిపలికి. శ్రీమహాదే
వుండప్పార్వతి వేవిక్లినియె॥ గీ॥ మంత్రమంత్రార్థమంత్రాభిమానదేవ
తాస్యగూఢంబులివిసీతుఁడాచకేను । నెఱుంగనుపదేశమిచ్చితిరింతకంఁటెఱు
రనిధానంబులేదు । నామనమునందు॥ క॥ నిజులకలుషసంక్షయకర । మఖిలా
భీష్టపదంబునంతావ్యయవి । శ్శుభదముజగదధిపత్యభి । ముఖకరమగుమంత్ర
గాజముమహాదేవీ॥ నీ॥ బహుజన్మసందితపాపంబులునశించు విమలధర్మము
లభివృద్ధికొందు ! నాయురారోగ్యంబులధికంబులై యొప్పు బటుతలై శ్వేత్య
సంప్రాప్తియగును । ధృతియుచుగీర్తియు దేజంబుబలముచు శాంతిదాంతిక్ష
కూర్జవములబ్బు । ధనధాన్యపుత్రపాత్రకశత్రుబాంధవ పశుగజాశ్వాదిసం
కేలుఁగలుగుఁ । బుడమింగ నెన్నిసద్గుణంబులు చెలంగు । నన్నిగుణములుఁ
బ్రాసించునా ర్తితోడ । సతతమీరామహృదయంబుచదువుకొనుచు । దద్వి
వారంబుఁగావించుధన్యులకును॥ క॥ శ్రీరామహృదయమునుబ । లక్ష్యకవి
కుండుబుధసమాజంబునకు॥ శ్రీరామతత్త్వసాక్షి । త్కారంబుఁగలు
కుంబగమకైవల్యంబు॥ వ॥ అనిచెప్పి॥ క॥ ఆతతముగ నెఱిగింతి । నీతా
రామాంజనేయవిత్సంవాదం । బీతత్త్వామృతమానిసి । రాతంకనుఖాభిసో
లాడుముగిరిజా॥ వ॥ అనిపలికియయ్య వాదిదాపతులు రామబ్రహ్మసంధా
ర్పితరస పానమదపరవశులై యమ్యోగ్యా లింగనంబులుగావించి పరమ
భేక స్వరూపులై నిజచరణ కమలసేవాసక్తులైన భక్తుల రక్షింపుచుఁబ
రిశింపుచుండిరంత॥ ... .. *

మత్త గీతి ల-

నీవురామహృదయాంబుజంబున నిచ్చిభానునికైవడిం । గేవలాత్మవివే
కుఁ వెలిగించుచుంబరికింపఁగాఁ । బావనంబగురాజయోగము పల్కితిం
శ్రీమహా॥ దేవసద్గురురాయకావుము దీసనీమిలరంజిల॥ శా॥ దత్తా
త్రేయగురుస్వరూపనిభభక్తాంత స్రమోదీపన । చ్చిత్తానందకరాసులాపఖమ

౪౪

(సీతారామాంజనేయసంవాదము.)

దచ్చి త్రాంశువాహుపదీ. వృత్తిత్యాగకలాపనిత్యసుఖసం విద్వ్యాపశు
ద్ధాత్త శ. శ్వేతేజోభిషాతాదిపాపసుజ నేష్టప్రాప్తకావ్యాపకాః క. ప్రణ
చాత్మకసదనతా. రణసంపూర్ణప్రభాభిరామనగుణి. గ్గణనిర్వికారవా
యణసీతారామగుగుమహాదేవశివా. ... .. *

మాలిని. ఘనతరసువివేకాకన్వితాశేషలోకా. వినమితబుధలోలావి
శ్వవిఖ్యాతలీలా. జనమతకణతంత్రా సర్వతంత్రస్వతంత్రా. మునిసరసిజ
మిత్రా మోక్షులక్ష్మీకళత్రా. ... .. *

గద్య|| ఇది. శ్రీమన్నారాయణమహాదేవగురుకరుణాకటాక్షపీఠుణ
విమలీకృత నిజహృదయకమల కర్ణి కాంతస్సందర్శితా ఖండసద్వి
దానందరసైకస్థూతిః పబ్బిత్ర శీతారావమూర్తిః పశురామ
పంతుల లింగమూర్తిః గురుమూర్తిః హరీతంబయిన శ్రీసీతారా
మాంజనేయ సంవాదంబయి యోగశాస్త్రబంధనం దమనస్క
యోగానుభవవిచారంబన్నది సర్వంబును దృఢీయాశ్వాసము||

— ❖ —

శ్రీసీతారామాంజనేయసంవాదము.

సంపూర్ణము.

=====

